

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ଭ ୨୦ ଗ

୧୯୨୭ ଖ୍ରୀ

ଭା ୯୮ ରତ୍ନ ମାତେ ଏପ୍ରେଲ ୧୨ ୧୯୨୭ ଖ୍ରୀ । ମୁଁ ଚୈତ୍ର ୧୮ ୧୨ ୧୯୧୬ ସାଲ ପଲକା

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ତ୍ତମା
କାର୍ଯ୍ୟ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଭାଗମାସଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅନୁମୋଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ
ବେତନର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା କାରଣ ଯେଉଁ
କମିଟି ଅନୁମୋଦନ ଶ୍ରେଣୀରେ ସାଦେବକ
ଅନୁକ୍ରମେ ବସିଥିବା ଚିହ୍ନର ସଭ୍ୟ ଥିବାରୁ
ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ସାଦେବମାନେ ଏକ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁର୍ଗମର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଧୀନ କରିବେ
ଅବ୍ୟାହତ ପାଇଁ କେବଳ ଏହି କମିଟିରେ ନିୟୁତ
ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଜଣା ଯାଏ ଯେ
ଏମାନେ କଳାପ୍ରଦେଶର କାଳା ଜିଲ୍ଲାରେ
ପ୍ରମୁଖ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯି ପୁଣ୍ୟାଳରେ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିବା ଦେଖିବେ ଓ ଚିହ୍ନ ଉପରେ
କାର୍ଯ୍ୟର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ।

ସଦାନୁର ମୁକ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ସମ୍ବାଦରେ
ବିଶେଷ ଚିହ୍ନ ସମ୍ପାଦ ନାହିଁ । କଳାପ୍ରଦେଶ
ଭା ୧୦ ରତ୍ନ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ
ବିଦ୍ୟୋତ୍ତମଙ୍କ ବନ୍ଧ୍ୟାପୁତ୍ରୀଙ୍କ କରବା ଏକ
ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଲଂଗଳ ସେନାକୁ ଶାନ୍ତ୍ୟ-
ଯୋଗାଇବା କାରଣ କେବଳ ଶ୍ରେଣୀ
କ୍ରମରେ ହେଉଅଛନ୍ତି ଏକ ବିଶ୍ୱାସନରେ
ଲେଖା ଅଛି ଏହାରୁ ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଛି
ଏକ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖା କରିବେ । ଏଥିପ୍ରକାର
ବୋଧଯୁକ୍ତ ମୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର କରବା ଏଥି-
ମଧ୍ୟରେ ଅଛି । କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଯେ
ବିଦ୍ୟୋତ୍ତମଙ୍କ ମୁକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ଦେଲେପୁଣ୍ୟା

କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି ପୁଣ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀ ଓ
ପିଲାପୁତ୍ରୀ ମୁକ୍ତ କରବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।

ସୁଦା ପଞ୍ଚମୀ କରବାକୁ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ
ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାରେ ଏହିପରି ଲେଖାଅଛି ଯେ
କାର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକ (କରବାରେ ଅଛି) ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବୋଧଲରେ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷୀ ବୃତ୍ତୀର କୌଣସି
ପକ୍ଷୀର ଅନୁକରଣରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ
ଯେବେ ଚିହ୍ନରୁ ଧୂଆଁ ବାହାରିବ ତେବେ
ଜାଣିବ ଯେ ସେ ପକ୍ଷୀ ଶୁକ୍ର ନୂହର ଚିହ୍ନରେ
ଅନ୍ୟ ଧାତୁ ମିଶ୍ରି ଅଛି । ଯେବେ ଅଧିକ ଧୂଆଁ
ବାହାରିବ ନାହିଁ ତେବେ ଚିହ୍ନର ଯେ ସେ ପକ୍ଷୀ
କରବା ଚିହ୍ନରେ ଚିହ୍ନ ମିଶ୍ରି ନାହିଁ କାରଣ କା-
ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅଧିକତର ଗୁଣ ଏହି କ ସବୁ ଧାତୁକୁ
ଫଳ ଯାଏ ମାତ୍ର ସୁଦାକୁ ଖାଇବା ଦୁର୍ଲଭ
ପାରେ ନାହିଁ । କାର୍ଯ୍ୟର ଏ ସମ୍ପର୍କର ମୂଲ୍ୟ
କେବେ ଅନୁମୋଦନ କରୁ ନ ପାରୁଁ କାରଣ
ସତରଫର ଯେଉଁ ସୁଦାରେ ଅନୁକରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୁଅଇ ଚିହ୍ନରେ ଖାଦ ଯାଏ କେବଳ ଖାଦର
ନ୍ୟୁନାଧିକ ଜାଣିବାର ଅବଶ୍ୟକ ହୁଅଇ ।
ନାଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅଧିକତର ଖାଦ ଜଣା ଯିବ ମାତ୍ର
ଚିହ୍ନର ସମ୍ପର୍କର ଜଣା ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ
ପୁଣ୍ୟ ଗୁରୁ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କଳାପ୍ରଦେଶରୁ ସୁଦା
ସମ୍ପର୍କର ଅଧିକ କୌଣସି ସହକର ଉପାୟ
ଉପାଦାନ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ବାଣିଜ୍ୟପ୍ରିୟ ଲଂଗଳମାନେ ସୁଧାନ ଉଚ୍ଚ
ଦେଶକୁ ଲଂଗଳ ଗୁଣକୁ କରବା ନିମିତ୍ତ
ବହୁକାଳରୁ ଚେଷ୍ଟିତ ଥାଇ ବହୁକାଳର
ସାଧନକାର୍ଯ୍ୟର ନାନା କୁସ୍ଥା ବାହାର କରି ଆସୁ
ଅଛନ୍ତି । ଏଥି ପ୍ରକାର ଅନେକ ଥର ବୁଝିଗଲ୍ୟର
ଅଭାବରୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତରେ ଆଦେଶପତ୍ରମାନ
ପଠାଉଥିଲେ ଚିହ୍ନରେ କରବାକାର୍ଯ୍ୟ ନ ଦେବାରୁ
ଅଧିକ ଭଲ ଭଳେ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ସେହିପରି
ଆଦେଶ ପତ୍ର ପଠାଉଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଉପା-
ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଶାସନ କାଳରେ ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବାର ଚିହ୍ନ ମାତ୍ର ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ।
ସେ ଦଳ ବାର ଯୋଗେ କରବାକୁ ସଦାଦ
ଅଧିକତର ସେ ସୁଧାନ ବୁଝିଦେଖିବା କୁସ୍ତର
କରବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଧିକ ନାହିଁ ବୋଲି
ଗୁଣକରଣୀୟ ଗୁଣମତୀ କମିଟି ସାଦେବ
କରବାର ବାଣିଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି ଏକ
ଉକ୍ତ ଗୁଣ୍ୟ ସହକର ଚିହ୍ନରେ ଯୋଗାଣ କରୁ
ଦେବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଉପରକ ଚିହ୍ନର ଉପାୟ ଉକ୍ତ
କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସଦାଦ ଅଧିକତର ସୁଧକର
ଅଛି । ଗୁଣା ସୁଧକର ଅନେକ ଅଭାବରୁ
କଥା ଶୁଣା ଯାଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏକା ମଧ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ
ସେ କେହି କୁତରୀ ଲଂଗଳ ଉଚ୍ଚ ସଭ୍ୟକୁ
ଅଧିକାର କରବାଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟର ବସ୍ତାର
ଅଧିକରେ ଗୁଣାକ କାରଣେ କେବେ ଅନୁକ
କଥା ଉଠାଇଅଛନ୍ତି । ଫଳତଃ ଗୁଣାକ ସଙ୍ଗେ
ଯୋଗାଣ କରବାଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟର ଶାସନପ୍ରଦା-

କା ଉତ୍ତର କରନ୍ତାର ଚେଷ୍ଟା ପ୍ରକୃତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟଇ । ତାହାଙ୍କ ଗୁଣକୁ ଦାମ୍ଭିକତା କୌଣସି ମତେ ଲ୍ୟାପ୍ସକରଣ ନୁହଇ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଇଂରାଜୀ କଳଙ୍କ ବୃଦ୍ଧି ବଳା କୌଣସି ଲାଭ ନାହି ।

ଏହି ପୂର୍ବେ ବାଲ୍ୟ ବଦାଦ ବ୍ୟସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ କର ନରସିଂହପୁର ସାବକରେ ପ୍ରାପ୍ତିର ଅର୍ଥ୍ୟ-ମାତ୍ର ସଭାର ମନୁଷ୍ୟ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଥିଲୁ । ଏଥିରୁ ବ୍ୟତୀତ ବଦାଦ ବିଶେଷ ବ୍ୟସ୍ତରେ ଉକ୍ତ ସଭାର ଶୁଣିବ ପଦ ପ୍ରାକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ଚର୍ଚ୍ଚା ବନ୍ଧୁପୁରେ ସଭାର ଅନ୍ତର ନିଷିଦ୍ଧ ବୃଦ୍ଧି ଦେହାର ଦେଖି ଅନୁମାନେ ଅନୁଭବ ହେଉ ଅଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାବକମାନଙ୍କରେ ଏହିପରି ଚର୍ଚ୍ଚା ଯେତେ ବଢ଼ିବ ତେତେ ମଙ୍ଗଳରୁ ବ୍ୟସ୍ତ । କିନ୍ତୁ ଅନୁମାନେ ତାହା ଦୋଇ ବନ୍ଧୁଅଛୁ ଯେ ଏହି ସଭା ସାମୟିକ ପ୍ରସଙ୍ଗପ୍ରଭା ଅଧିକ ମନୋ-ଯୋଗୀ ନ ହୋଇ କେବଳ ସୁନ୍ଦରୁପେ ଅପଣା ମନୁଷ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଦେହରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସନ୍ଦେହହରଣ ଦେହାର ସମ୍ପାଦନା ନାହି । ବ୍ୟତୀତ ବଦାଦ ଉପର କି ଜା ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଡ଼ି ନାହିଁ ତାପୁତରେ ଏକଥା କହୁଦଳରୁ ପଢ଼ିତ ଉତ୍ତରରୁ ବଦାଦ ଗରଜ ସହରେ ନିଷିଦ୍ଧି ଦୋଇ ନବଶ୍ରୀମେଘରୁ ଉଦ୍‌-ସ୍ୟୁରେ ଶୁଣିବ ଅଇନ ହୋଇ ଯାଇଅଛୁ ଏବଂ ବୈଧବ୍ୟ ବିଶେଷରେ ବାଲ ବୈଧବ୍ୟ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେୟାନିକ ବ୍ୟାପାର ଓ କେମନ୍ତ ଗୁରୁତର ବ୍ୟାପାର ମତ ଏଣିକି ବୃଦ୍ଧିକାଳେକେ ସେ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରରୁପେ ଅନୁଭବ ଭର ସପକ୍ଷ ଦଲର କମଣ୍ଡା ପୁଷ୍ପିସ୍ୟନ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଯେପ୍ରକାରେ ବ୍ୟତୀତ ବଦାଦ ସଂଗ୍ରହରେ ବାଧାଗ୍ରସ୍ତରେ ଲେଖକର ମନ ଧାବକ ହେ-ବାବ ଦେଖା ଗରୁଅଛି ସେ ପ୍ରକାରେ କହୁ କରୁ-କରେ ଶୁଣିବୁ ପ୍ରମାଣର ଅନୁମାନରେ ଗୋପନେ କରଇ ଦେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟ-ବାବର ପୁନର୍ବିବାଦ ହେଲେ ବଲ ଦେବ ଅପଣା ବ ଉପାଦୁତ୍ତାର ବ୍ୟବହାରକୁ ପୁନର୍ବ-ବାବରୁ ଜାଣି ରଖା ଯିବ ତହିଁର ବନ୍ଧୁର ବରକା ଅବସ୍ୟତ । ତନୁକର ଧ୍ୟାନକୁ ବ୍ୟତୀତ କର ଉତ୍ତରେ ଚଳକ ନାହି । ଯେବେ ବ୍ୟତୀତ ବଦାଦ ଏକାନ୍ତ ନିଷିଦ୍ଧି କେବେ ଏମନ୍ତ ଉପାଦୁ ବାଧାର ସରକାର ଉପର ବ ସର୍ତ୍ତରେ

ଧ୍ୟାନରେ ବୈଧବ୍ୟ ଅବସ୍ଥାକୁ ବନ୍ଧୁକର ଜନ ନ ଦର ଇତ୍ତ ପୁନ ବଦା ଅବଲମ୍ବନ କରନ୍ତେ ।

ସମ୍ପାଦକାଦି ସମ୍ପର୍କର ମାତ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଚିତ୍ରକାୟକଙ୍କ ପ୍ରଭା କବ୍ୟଲେଖକଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞାନ ଯେଉଁ ସମାଲୋଚନା ଅନୁମାନେ କରୁଥିଲୁ ତହିଁର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ କର ଉତ୍ତରବର୍ତ୍ତୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବ "କିନ୍ତୁ ସାଦେବ ଅପଣା ଅଜ୍ଞ ସାଦେବ ବାଧ୍ୟର ସମାଲୋଚନା ଅର୍ଥୋ ଦାସିକାରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ଏହା କିଏ ନ ଜାଣେ ? ଶାସିକା ପ୍ରକାଶିତ ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାନ୍ତର ବାହକା ଯେବେ ଅନୁକରଣ କର ଅ'ଲେ ଅପଣା ଗବଶ୍ରୀମେଘ ନିୟମ ସାଧାରଣ ଅବଗତ ସଦାଶେ ଯେବେ ପୁନକାର ଜାଣି ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ତାହା ଦେଲେ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏ ଭଳ ଅପ୍ରାକୃତର ପ୍ରଶ୍ନ ଅର୍ଥୋ ଉଠି ନ ଥାନ୍ତା ।" ଅନୁମାନେ ପୂର୍ବକ ବନ୍ଧୁଅଛୁ ଏବଂ ପୁନକାର ବନ୍ଧୁଅଛୁ ଯେ ଗବଶ୍ରୀମେଘ ନିୟମ ଉକ୍ତରୁ ଲିଖେଧକ ନୁହନ କେବଳ ଅନୁମତ ସାଦେଶ ଓ କବ୍ୟଲେଖକଙ୍କୁ ନିଜା କଲେ ସେପରି ଅନୁମତ ଅଜ୍ଞାନ ଦେବ ପାଦ-ଲେ ପୁନକା ଚିତ୍ରକାୟକ ଅର୍ଥୋ ବାଧ୍ୟବର ନୁହଇ । ସତଏବ ଫଳ ପଡ଼ଇ ଯେ ଲେଖକ ବାକୁ ସମ୍ପାଦକ ଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଦେବ ବାହକରେ କବ୍ୟଲେଖକଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁକରେ ନାନା କଥା ବାଧାରର କେବେ ନାହିଁ ବେ ସଦରେ ରଖାଇ ଦିଅଯାଇ ନ ଯାଉ । ଏ ଲ୍ୟାପ୍ସ ଠିକ 'ବଲ ନ ଜାଣି ବାହର ଦେଖ' ପରି ହୋଇଅଛି । ଶାସିକା ସମ୍ପର୍କରେ ସଦାଯୋଗୀ ଯାବା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଅନୁମାନକର କରୁବ୍ୟ ଏହି ବ ଅପା ଦେବର ସମ୍ପାଦକ ଅପାଲରେ କିଶୋ ବର୍ମାଙ୍କୁ ଥିବାକୁ ଅପାଲର ବନ୍ଧୁକରେ କେବେ ଦେଇ ତହିଁରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ସମ୍ପର୍କରେ ତ ସେ ପୁଣି କିଛି ନାହିଁ ସେ ସବୁରେ କେବେ ଦେଇ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ବା ମତ କଥା ଏହି ବ ସେହି ବନ୍ଧୁକରରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସମ୍ପାଦକ ଦେଲ ବଦୋଲୁ ଶାନ୍ଦେବତାଗୁରୁ, ଗୁରୁନ, ମାନସର୍ବନ, ଓଡ଼ିଶାନ ଶାନ୍ଦେବମାନେ ଏପରିରେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତ ଅବକଳ ନିରାଶେନ ଏବଂ ଦଶବାରୁପେ ବାଧ୍ୟ ନିବଦ ପଦକ ଓଡ଼ିଶା ବାଧ୍ୟର ଚିତ୍ରକାୟକରେ

ବଦାଦର ପାଦଅଛନ୍ତି ସେମାନ ବନ୍ଧୁକରେ ସମାଦପର ଗାନ୍ଧି ସମାଲୋଚନାର ଅବସର ବାହି ? ଉପାଦ ମନୁଷ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ନୁହଇ ଏବଂ ଏମାନଙ୍କ ବାଧ୍ୟରେ କେବେକେରେ ସାମାନ୍ୟ ନୁହ ହୋଇଥିଲେ ସାଧାରଣ ଦୁଷ୍ଟରୁ ପଲପାଇ ନାହିଁ । ସଦାଯୋଗୀ ଯେବେ ଦୁଷ୍ଟର ବା ପୁର୍ବ ଚିନ୍ତାରେ ଅବ ଦେବେ କେବେ ଚିତ୍ର ଅନୁମାନକର ବଳ ନାହିଁ ନାହିଁ ବେ ଯେବେ ଶାସିକାର ଉପାମନ ଲେଖକର ଦେଖିବ ଅବଶ୍ୟ ଜାଣିକେ ନେ ଅନୁକେ ସୁଖ ସଜାଣ ମେସବନ, ହାଠପେଡ କଠାଗରା ମୋ-କଦମା ବେ ଏହି ଜଳ ସାଦେବ୍ୟ ଅମର ଦେବେ ଗୁରୁ ଦୌର ମୋଦକମାର ସମା-ଲୋଚନାପାଦ ବାହାର ଅଛି । କବ୍ୟଲେଖ-କରଙ୍କ ଦାର୍ଶନ ମେଉଁ ଅଂଶ ଦେଇ ଶାସି ବାଲରୁ ବର୍ତ୍ତ ଲିଖିଅଛି ବର୍ତ୍ତନ ଅପାଗ୍ୟ ତହିଁର ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେବେଁ ବୁଦ୍ଧବର୍ତ୍ତ୍ୟ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଯେପ୍ରକାରେ ସେ ବ୍ୟସ୍ତରେ ଏକ ବାହକା ଦେଖା ନୁହଇ ସେ ପ୍ରକାରେ ବାହକର ସମାଲୋଚନାକୁ ଦେଉଁ ଲ୍ୟାପ୍ସରେ ଅପାଲର ଅବସର ହୋଇ ଯିବ ?

ଲେଖକ ଓ ରୁଚିକା ।

ଶାସିକାର ଉତ୍ତର ଦେଖି ସେମାନ ପୁର ସମ୍ପାଦ ପୁଣି ତନୁକର ଦୋ ଅଧିକା ବାଲଚର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ଦେଖ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବସ୍ତରେ ସନ ପ୍ରାକୃତ ଓ ଅପର ବସ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ସୁଖର ଅଦୋକର ଦେଇ ଦୁ ଅଛି । ଅନୁମାନେ ପ୍ରଥମେ ସୁକର ଅପଣା କର ପ୍ରକାଶରେ ବଜ ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋ ଅପୁର୍ବ ଏବଂ ଗୋବିନ୍ଦ ସାଦେବ୍ୟ ପଦ ପ୍ରଭା ରୁଚିକା ଲେଖିମେଘଙ୍କ ଉତ୍ତରକୁ ଅଲାଇ ବସିଥିଲୁ । ତେଣୁ ସେ ଉତ୍ତର ଅଧି ପଦୁଥିଲା ଏବଂ ତାହା ମଧ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନ ଥିବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲୁ । ଉପାଦି ରୁଚିକାମାନେ ଅପ୍ରସର ନ ଦେବା ପରେ ଉତ୍ତରା ଦେଇ ଥିବାକୁ କେତେକଟା ଗାନ୍ଧିର ଅନାମ କର ଦେଲୁ ଦୋଇଥିଲୁ । ମତ ଉତ୍ତର ସମ୍ପାଦକରେ ସେ ସମ୍ପାଦକର ଅଧିକରୁ ଉତ୍ତରୁ ପୁଣି ବାଲଚର ମନବସ୍ତ ଓ ଲକ୍ଷ ଧିବାବ ଦେଖି ପ୍ରମାଣକର ଲେଖି ଉପ-ସ୍ଥିତ ଦେଇଅଛି । ସତମାସ ତା ୩୦ ଉପରେ ରୁଚିକାର ଦୈନିକତର ଅପାଲମାନଙ୍କୁ ଉପକ ଦିଆ ଗଲରେ ଅବସର କର ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋ-

ହୁଅନ୍ତୁ ବନଶୁ କରୁଥିବାର ସମ୍ଭବ ମିଳନ ଏବଂ ଏ ସମ୍ଭବ ସତ୍ୟ ଥିବାର ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ପାଶୁ ଯାଇଅଛି । ଏ ସ୍ତବ୍ଧରେ ରୁଷିୟା ପକ୍ଷରୁ କି ୧୧ ଶ ଡଲର ଓ କି ୫୫ ଶ ଅଫ୍ଟର ଦୋଳା ଥିବାର କଥା ହୁଏ । ରୁଷି ଦେଲୁ ଅଫଗାନ ମାନଙ୍କର ଗାରଦ ଲାଭ୍ୟ ଦ ଚିନ୍ତି ଯାଇଥିବା ଦେଲୁ ଶାନ୍ତ ଅନ୍ତ ନ ଧରବାରୁ ଏପରି ଫଳ ଫଳ ଅଛି । ତଥାପି ଅଫଗାନମାନେ ଅତୁଳ ଗାରକୁ ଦେଖାଇ ସ୍ୱର୍ଗପଦ ଲଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଫଗାନମାନେ ସର୍ବସ୍ୱଳା କି ୫୦୦ ଶ ସ୍ୱଳା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେଯାଏ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେପ୍ରକା ଗାନ୍ଧି ଥିଲେ ତେତେବେଳେଯାଏ ସ୍ୱଳା ଚଳୁଥିଲେ । କେହି ସ୍ୱଳାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧୁ ଘୋଇ ଯେଉଁ ଅସି ନାହିଁ ଏହା କ ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର ବସ୍ତୁ ଅଟେ । ରୁଷିୟା ସେ କିମ୍ପଲହ କଲ ଚିହ୍ନରେ ଗାହାର ବସେଷ ଗୌରବର ବସ୍ତୁ ଦୋଇ ନାହିଁ । ତଥାପି ତାହାର କମ୍ପଲହ ହେ ଇଅଛି । ଏଥିରେ ସୀମା ନିର୍ଣ୍ଣୟକାରୀ କମିଟିର କୌଣସି ସତ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ରୁଷିୟାମାନେ ତାଙ୍କ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ସରକାରୀ ଯାଇଥିବା ଅପ୍ରାମାଣ୍ୟରୁ ଶାନ୍ତ ରହିବା ପ୍ରତି ଅସାଧ୍ୟତା ଅପୌ କ୍ଷମ ନ ଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତି କରନ୍ତି ଓ ଅଫଗାନମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତି କଥାଗାରୁ ତତ ଦେଇ ଅପଗାର ସ୍ୱଳା ପ୍ରାମରେ ପୁଣି ଯାଇ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ଭାବରେ ପୂର୍ବଠାରୁ ଅଧିକ ଚଳୁଥିଲେ ଲୁଗାରେ ସୈନ୍ୟସମ୍ପା ଦୋଇ ସ୍ୱଳା ପ୍ରାମ ଅତୁଳ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରେସର ଦେବାର ଉଦ୍ୟୋଗ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ତଳର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଅଧିକାର ଅପା ବାଜି ରାଜସଭାରେ ମାତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ତଥାପି ଇତି ମଧ୍ୟରେ ବହୁତାନ୍ତରାୟରେ ବଳର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରୁଷିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏପରି କାଣ୍ଡ ସହର ଦେବାର କୈଫିୟତ ବରଦ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଅପ୍ରାମାଣ୍ୟରୁ ଶାନ୍ତ ରହିବା ପରେ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ହିରା ବ୍ୟବସାୟ ତେତେବେଳେ ସେ ବସ୍ତୁ ଅଫଗାନ ସୀମା ସହିତକରଣୀ ରୁଷିୟା ସେନା ପକ୍ଷରୁ ଚିଣ୍ଡା କଥା ଯାଇଥିଲ କି ନା ଓ ଯେବେ ଜଣାଇ ଦେଖାଯାଇଥିଲ ତେବେ ପୁଣି ଏହା କାହିଁକି ଦେଲ ଓ ଯେବେ ଜଣାଇ ଦେଖାଯାଇ ନ ଥିଲ ତେବେ କାହିଁକି ଜଣାଇ ଦେଖା ନ ଗଲ ତାହା ସରକାର ଜଣାଇବା ବାରିପ ପ୍ରମାଣ ଅଟେ । ତାହାର ଉତ୍ତର ଅସିଲେ

ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପଡ଼ିବ । ରୁଷିୟାର ଅଧିକାରୀ ବାବଦ ସେମୂଲ୍ୟ ତାହା ଅନୁମୋଦନ ଅଗ୍ରଣୀ ପଠକକୁ ଜଣାଇ ଆସୁଅଛି ଓ ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକାର ଥିବାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଲ । ରାଜସଭା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରେ ଉତ୍ତର ବଳର ଓ ରୁଷିୟାରେ ଚଳୁଛି । କିମ୍ପଲହ ଅଫଗାନ ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶକୁ ରୁଷିୟାରୁ ୧୦୦୦୦ ସୈନ୍ୟ ଅନୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ୱଳା ଲାଭବାର ଦେଲେ ସେ ଗୋଟାଏ ଦୁମଳକାଣ୍ଡ ହେବ ଚିହ୍ନରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତଥାପି ଅନୁମୋଦନ ଅତୁ ଅରେ ରୁଷିୟା ମୁଖରୁ ବଳର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ପକ୍ଷରୁ ଉତ୍ତରକୁ ପ୍ରକାଶ କର ରହିଲୁ ଏବଂ ଅବଧି ମଧ୍ୟ ଅପା କରୁଅଛି ଉଲେ ବଦାଦ ମାମାସା ଦୋଇ ଗଲେ ସବୁ ଅତେ ଭଲ ।

ପଠଶାଳାର ପୁସ୍ତକ ବିକରଣ ।

ଦଳକରେ ଗୋଟାଏ ବିଲୁଅ କୌଣସି ଗ୍ରାମ ବିକଟରେ ବିକରଣ କରୁ ଦୈବାତ୍ର ଏବଂ କ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ି ଗଲ । ଅପଗା ସବାଣେ ଡାକିଲେ ବାଲେ କେହି ତାହାକୁ ଉକ୍ତାର କରବାକୁ ନ ଅସିବ ଏହା ପାଶୁ 'ଧର୍ମପତ୍ର ଦୋ ସ୍ୱଳା ରୁଚି ଗଲ ଦୋ' ବୋଲି ଅତି ଚଳେ ଉଡ଼ି ପକାଇଲ । ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କୌଣସି ମହାବଦପର ଶକା କର ବ୍ୟସ୍ତପ୍ର ଦୋଇ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ବିଲୁଅକୁ କ୍ରମରେ ପଡ଼ିଥିବା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଚଳୁ ଦୁଃଖିଣୀ ଦେଖିଲେ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ବରକୁ ଦୋଇ ବିଲୁଅକୁ ଉକ୍ତାଗାର କରନ୍ତେ ସେ କହିଲ ଅବଧାଳ ! ମୋତେ ସମା କରନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେବେ ବୃତ ମଲ ଯେବେ ମୋ ଲେଖାରେ ସଂସାର ବୃତ ଗଲ ନାହିଁକି ଦ ଦେଲ ? ଏବର୍ଷ ବାଲେଖର ଜଳର ପାଠଶାଳାମାନଙ୍କରେ ସରକାରଙ୍କ ସଂସରୁ କେହି ପୁସ୍ତକମାନ ବିକରଣ ଦୋଅଛି ଚିହ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ଠିକ ଏହିପରି ସଂଖ୍ୟା ଦୋଇ ଅଛି । ରୁଷିଅତେ ତାହା ପଡ଼ିଅଛି ସେ ବୃତ ଶାଳମାନ ଉକ୍ତ ଦେଲ ! ପିଲମାନେ ଅଧିପାକରେ ଗଲେ ! ବାଲେଖର ଜଣେ ପକ୍ଷ ପ୍ରେସର ପ୍ରଥମେ ଏକଥା ସଂସାରକରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ରହି ଉକ୍ତରୁ ସିଦ୍ଧାବଦ୍ଧ ଓ ଦର୍ପଣ ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଲେ ଏବଂ ଶୁଣାଯାଏ ସେ ରୁମାର କୈଲୁକନାଥ ଦେ ଏବଂ ସ୍ୱଳାରେ ଶ୍ରୀବ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରକାଶ କର

ସାଦେବ ଓ ବାକମନାଳ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ସରକାର ଏକଥା ଜାଣିବାକୁ ଅତୁ କାହାର ବାଜା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୂଳକଥା ତସ ଓ କାହିଁକି ଏପରି ଉଡ଼ି ପଡ଼ିଅଛି ? ଓଡ଼ିଆ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟରୁ ଲାଗି ଥିବା କୈବର୍ତ୍ତ ଯେଉଁମାନେ ନିରୁପେକ୍ଷ ଭାବରେ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ଜାଣିଅଛନ୍ତି ସେ ଦେଲ ପ୍ରେସର ଲଭ ନମିତ୍ତ କେତେ ପ୍ରକାର ତେଜ୍ଞା ଦୋଇ ଅସୁଅଛି । କଥିତ ହୁଅଇ ଗର ବର୍ଷ ବାଲେଖର ପାଠଶାଳା ନମିତ୍ତ ପ୍ରାୟ ଦୁଇହଜାର ଟଙ୍କାର ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଚିହ୍ନ ସ୍ୱଳା ବର୍ଷ ଅଭେଇ କ ଇନିଟିକାର ଟଙ୍କାର ପୁସ୍ତକ ଉକ୍ତ ପ୍ରେସରୁ ବଣା ଯାଇଥିଲ । ଏବର୍ଷ ପାଠଶାଳା ପୁସ୍ତକ ଖରଦ ବିଷୟରେ ସେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଇନ୍ଦ ବନୋବସ୍ତୁ କପିବାରୁ ଉକ୍ତ ପ୍ରେସରୁ କେବଳ ଦୁଇଶହ ଟଙ୍କାର ଏବଂ ଅପର ପ୍ରେସମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରାୟ ଟ ୧୦୦ ଲାର ପୁସ୍ତକ କ୍ରୟ ଦେଲ । ଏପରି ବନୋବସ୍ତୁରେ ଦେଲ ପ୍ରେସର ଅଧି ଅଧିକ ଜଣା ଦେଲ ଅଧିଏବ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ଉକ୍ତ ଦେଲ ବୋଲ ସେ ଅର୍ତ୍ତନାଦ ଉଠିବ ଏଥିରେ ବିକିତ କି ଅତୁ ? କର୍ତ୍ତମାନ ଅନୋଲନର ମୂଳ ଏପରି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଯେଉଁ ବାରିପ ଅବଲମ୍ବିତ ଦୋଇ ଅଛି ତାହା ଏହି ସେ ଉକ୍ତ ବାରିପ ଟଙ୍କାର ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଟ ୨୦ ଲାରେ ଶ ୨୫ ଶ୍ର ବିକିତମାୟୁଣ ଏବଂ ଶ ୨୦୦ ଶ୍ର ବାଚିତଶିଖା ଖରଦ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହି ପୁସ୍ତକସ୍ୱଳା କେତେ ପ୍ରାମରେ ଅବଲସ ବର୍ଣ୍ଣନା ଚଳୁ ପ୍ରକଟିକରେ ଦୋଇଥିବାରୁ ସେ ସମସ୍ତ ଉକ୍ତ କର ସର୍ବସାଧାରଣ ଦେଖାଇବାରୁ ଅନୋଲନକାରମାନେ କହୁଅଛନ୍ତି ସେ ଉକ୍ତ ଦୁଇ ପୁସ୍ତକ ନିକାନ୍ତ ଅଶ୍ଳୀଳ ଏହାକୁ ଶିକ୍ଷକମାନେ ପଢ଼ାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ କି ଶକ୍ତମାନେ ପଢ଼ି ପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ପଢ଼ିଲେ ସେମାନଙ୍କର ମାତ୍ର ବିଗିତି ଯିବ । ଏଥିକୁ ଉକ୍ତ ଟ ୨୦ ଲାର ପୁସ୍ତକରୁ ମନ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ମଧ୍ୟ ଟ ୧୦୦୦ ଲାର ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ତେଡ଼ିକ କ୍ରମ ରହିବା ଗୁରୁତର ଦୋଇ ବୋଲି ଯାଏ କି ପାରେ ଅତୁ ସେ ପ୍ରଲେ ସେମାନ ପିଲଙ୍କର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନୁହଇ କେବଳ ପୁରସ୍କାରସ୍ୱଳା ଦେଖ ଯାଇ ଅତୁ ସେ ପ୍ରଲେ ପଢ଼ାଇବା ଓ ପଢ଼ିବା ଅପରି ଅପୌ ଶକ୍ତ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକମାନ ଏପରି ନୁହଇ ସେ ଅଧିକମସ୍ତ ପିଲ

ସ୍ତ୍ରୀ ନ ଶ୍ଵା ସ୍ଵାଭାବ୍ୟ ମର୍ଦ୍ଦିକ । ଦେଖ ସେ
 ଅବାନୋପଗତ ନବବୈଧ୍ୟ ଯଦିଶା ସଦ୍ୟ
 କର ନ ପାରି ସେହିମାନେ ପାପାତରଣପ୍ରାଣ
 ନିଜର ନିର୍ମଳ ଜୀବନ କଳକଳ କରନ୍ତି ସେ-
 ମାନଙ୍କୁ ସମାଜରୁଦ୍ଧା ବିଦ୍ଵାଦଂଶୋର୍ଣ୍ଣ ବଧରେ
 ପଛର ଉପଗତ ବିଷୟ କରବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।
 ଅନ୍ଧକରୋଚିତାମାନଙ୍କୁ କେହି ପଲ୍ୟନ୍ଦର
 ଶୁଭର ବିଷୟରେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା
 ଭବୁସୁଦ୍ଧ ସନ୍ତାନର ନିଜକୁଳ ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା
 ଅଛି ବୋଲି ଶାଶ୍ଵତ୍ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ପାରନ୍ତେ
 ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ବିଧବା ବିବାହରେ ଉନ୍ନୟ
 ପ୍ରକାରିଣୀ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ ।
 ଏ ବିଷୟରେ ମନୁ ୧ ମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ
 ପ୍ରମାଣ ଯଥା;— ନାନ୍ଦ୍ୟସ୍ମିନ୍ ବିଧବା ନାସ୍ତି
 ନିଯୋଗ୍ୟା ଦ୍ଵିଜାଭିଷଃ । ଅନ୍ୟସ୍ମିନ୍ ହ ନି-
 ସ୍ଵଞ୍ଚାନା ଧର୍ମଂ ଦନ୍ୟଃ ସନାତନଂ । ନୋଦ୍ଵାହ-
 ଦେଷୁ ମତେଷୁ ନିଯୋଗଃ ସାର୍ଵଥେ କୁଚିତ୍ ।
 ନ ବିବାହବ୍ୟାଧିରୁଂ ବିଧବାବେଦନଂ ପୁନଃ ॥ ଅ:
 ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ବିଧବାକୁ ବିବାହ ଦେଲେ ସନା-
 ତନଧର୍ମର ଦାନ ରୂପ ଏକ ବୈବାହିକ ମନ୍ଦ ବିଧି
 ବିବାହ ବିଧରେ ଏପରି ପ୍ରମାଣ ଲେଖା ନାହିଁ
 ସେ ବିଧବାକୁ ବିବାହ ଦେବାକୁ ଦେବ ।
 ଅନ୍ତର ଦେଖ ସେ—

ଦେବର ଅତ୍ ସୁତ ଉତ୍ପାଦନ ବିଧି "ମନୁ"
 କହୁ ସ୍ଵଂ କଳସୁଗରେ ନିଷେଧ କରାଅଛନ୍ତି ।
 ଯଥା—

ଅତ୍ଵଂ ବୁଝିବିଶ୍ଵ ବିବୁଧୁଃ ପଶୁଧର୍ମେ ବିଗହ୍ଵିତଃ ।
 ମନୁଷ୍ୟାଣାମପି ପ୍ରୋକ୍ତୋ ଦେଶେ ସଜ୍ୟଂ ପ୍ରସା-
 ସତ । ତତଃ ପ୍ରଭୃତ ଯେ ମୋକ୍ଷାଦ ପ୍ରମାତ
 ପତନଂ ସ୍ଵପ୍ନଂ । ନିଯୋଗସ୍ଵଭ୍ୟସଦର୍ଥଂ ତଂ
 ବିଗହ୍ଵନ୍ତି ସାଧକଃ । ଅ: ବୁଦ୍ଧମାନେ ଉପଶେଳୁ
 ବିଧୂତ ପଶୁଧର୍ମ ହୋଇ ପରଲୋକ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ
 ବେଦ ବିଦାନ ସମୟରେ ଦେବତା ଚେତେକ
 ଲେହେ ଅତରଣ କରୁଥିଲେ । ତନ୍ତୁ ନାଦୀ
 ପରି ସ୍ଵରମରେ ବିଧବା ନିଯୋଗ ଅର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ
 ହୋଇ ନିଷେଧ ଅଛି । ସମ୍ପାଦ ଦୃଢ଼ମତଃ ଯଥା—

କୃତ୍ଵା ନିଯୋଗୋ ମନୁଜଃ ନିଶେଧସ୍ଵପ୍ନେ-
 ଦ ଚ । ସ୍ଵପ୍ନପ୍ରାପ୍ତାଦସକେଧଂ ସ୍ଵଂ ବର୍ତ୍ତମନେ-
 ଦଧାନିତଃ । ତପୋଜ୍ଞାନସମାୟୁକ୍ତଃ କୃତ ଚ୍ଵେଦା-
 ସ୍ଵପ୍ନେନସ୍ତଃ । ହ୍ରାସରେ ତ କଲୋ ଦୃଶ୍ୟଂ
 ଶରୀରାତ୍ଵଂ ଚିତ୍ତଂ । ଅନେକଥା କ୍ଵାସୁକ୍ତା
 ବୃଦ୍ଧିରର୍ଥେ ସୁବିକଳେଃ । ନ ସତ୍ୟଲୋକେନା
 ନୃତ୍ଵଂ ମନୁଷ୍ୟେଭ୍ୟନ୍ତୁକେଃ । ଅ: ମନୁ ବିଧବା

ନିଯୋଗର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟତା କହୁ ସ୍ଵଂ ନିଷେଧ
 କରଅଛନ୍ତି ଏହି ବି ସ୍ଵପ୍ନ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଏହାର
 ପରବର୍ତ୍ତକ ଦେବ ଅର୍ଥାତ୍ ନିରାକାରମାନେ
 ତାହୁଣ ବ୍ୟବହାର କଲେ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ
 ର୍ଵର୍ଷିମାନେ ସେପରି ପୁଣି ନିସ୍ଵାଦର ବିଧି ବନ୍ଦୁ-
 ଥିଲେ ଅଧିକତମାନେ ତାହା ବ୍ୟବହାର କରବାକୁ
 ସମମତୋପାଦାନେ ନାହିଁ ତିତା ପଦାନ୍ତରୁ
 ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ ବୋଲି ବାବୁନ କରଅଛନ୍ତି
 ଏପରି ସମୟରେ ତାହାର ମୂଳ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ
 ପିତା ନିଜ ବିଧିକୁ ଅନ୍ୟକୁ ଦେଇ ନିପାରେ
 ଯଥାକ ମନଃ । ନ ବ୍ରାହ୍ମଣସଂପତ୍ତଂ ବିଧ୍ୟାଂ ସୁନର୍ତ୍ତ-
 ଦ୍ୟାନ୍ତୁରାଶଃ । ବିଦ୍ଵାସୁନଃ ପ୍ରତତ୍ଵନୁପ୍ରାପ୍ତେ ତ
 ସୁବୁଧାନୁଂ । ଅ: ପ୍ରଥମେ ବିଧବା ଏକକୁ
 ପ୍ରବାଦ କର ବନ୍ଦା ଦେବା ପ୍ରତି ସ୍ଵୀକାର କର
 ପଶୁଚ୍ଚ ଅନ୍ୟକୁ ପ୍ରବାଦ କଲେ ପିତାକୁ ମିଥ୍ୟା
 ସାକ୍ଷ୍ୟର ପାପ ଲେଖିବାକୁ ହୁଅଇ । ତେବେ
 କେହି କହୁ ପାରିବି ବିଧବାମାନେ ସୁଦ୍ଵାରେ
 ଅନ୍ୟ ପରି ଗୁହ୍ୟ କର ପାରନ୍ତେ ତ ନା ସେ
 ବିଷୟରେ ଉକ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥର ପଦ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁ ପ୍ରମାଣ ଯଥା—

ପାଣି ଗ୍ରହଣ୍ୟ ସାଧିତ୍ୟା ଜାବତୋ ବାମୁଷ୍ୟ ବା,
 ପତ ଲୋକମସ୍ମାଦୁକ୍ତୀ ନାତରେ ବିଷୟପ୍ରିୟଂ । ବା-
 ମନୁ ଶସ୍ଵେଦେବଂ ପୁଷ୍ପମତ୍ୟନୈଃ ଶୁଦ୍ଧିଃ ।
 କଚୁ ନାମାପି ଶୁଦ୍ଧାୟାତ ସର୍ବେନା ପ୍ରେତୋପସ୍ୟ
 ତୁ । ମୃତେ ବର୍ତ୍ତର ସାଧିତ୍ୟା ବୁଦ୍ଧିଚର୍ଚ୍ଚେ ବ୍ୟବହୃତା ।
 ସୂର୍ଣଂ ଗହତ୍ୟାସ୍ତାପି ଯଥା ତେ ବୁଦ୍ଧିରାଶଃ ।
 ନାନେ ସୁଦ୍ଵାପ୍ରଜାସ୍ତାଦ ନଗ୍ଵସ୍ୟେପଦଗ୍ରହେ ।
 ନ ବୁଦ୍ଧାସ୍ତୁ ସାଧିନାଂ କୁଚିଦବର୍ତ୍ତେପଦସ କେ ।
 ଅ: ପ୍ରକୃତମାନେ ଜାକଳ ବା ମୂଳ ସ୍ଵାମିର
 ଅପ୍ରିୟଦାରିଣୀ ଦେଲେ ପରିଲେକ ପ୍ରାପ୍ତ
 ହୋଇ ପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । ପତି ମୃତ ଦେଲେ
 ସୁଦ୍ଵାଦ୍ୟବିରଣପ୍ରାଣ ନିଜ ଜୀବନ ବୁଦ୍ଧିଚର୍ଚ୍ଚରେ
 ତତ୍ଵାଦବା ସାଧିତ୍ୟା ଶ୍ଵର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ବନ୍ତୁ ଅପର
 ପତର ନାମ ଗୁହ୍ୟ କରବା ନୃତ୍ତ ନୃତ୍ତ ।
 ଏପରି ପ୍ରକେ ପୁନଃପଞ୍ଚାଦ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ସୂର୍ଣ
 ଲବ ଦୋଷ ପାରେ ।

ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ସୂତୋପୁକ୍ତି
 ବଞ୍ଚାଇବା ବ୍ୟା ଲଭର ପତ୍ର ଗୁପ୍ତ କରବା
 ବିଧବାମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ନୁହଇ ।
 ଉପଶେଳୁ ମତ ସ୍ଵିର ଦେବାକୁ ଜାଣନା
 ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ପ୍ରାୟ ଏକ ଦକାଭରୁ ଅଧିକ
 ଉକ୍ତ ମତରେ ସମତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବିଷୟରେ ଅପେକ୍ଷା ଦେଲେ

ଅନ୍ତର ପ୍ରମାଣମତ ତୁହାର କରବାରେ ସମତ
 ପ୍ରକୃତ ଅଛି ।

୧୩୮୮ }
 ସାର ନବମୀବସୁର } ଶ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର
 ଅର୍ଚ୍ଚନାପ୍ରସାଦ } ସମ୍ପା

ବିଜ୍ଞାପନ ।
NOTICE.
PUBLIC WORKS DEPARTMENT.
IRRIGATION BRANCH
ORISSA CIRCLE
MAHANUDDY DIVISION.

It is hereby notified for general information that the Taldudah and Machgong Canals will be closed for annual repairs for a period of one month, from 1st to 31st May 1885, both days inclusive. The water in the River Mahanuddy in the vicinity of Cuttack and Chowdwar will be lowered at the same time to enable repairs to the weirs being executed. Merchants, boatmen, and others are therefore requested to remove their boats &c from the above Canals on or before the 30th April 1885.

J. W. Togoood O. E.
 CUTTACK } Executive Engineer
 10-4-85. } Mahanuddy Irrigation Dn.

NOTICE
 The advertisement for a Sub-Inspector of schools for the Cuttack District published in the Utkal Dipika of 28th March, 1885 is cancelled.
 Sd. K. G. Gurra
 Joint Magistrate in ch.

ଗୀରଖୀ
 ଅର୍ଥାତ୍
 ଅଲକାସ୍ଵରେ ପୁନା ସଦା ରୁପା
 ତୋଇବାବ ।
 ତୁ, ପଦ୍ମ, ବାବୁ, ସତ୍, ଚନ୍ଦ, ଦାବ,
 ବର୍ଣ୍ଣପୁନ, ବୋଧାମ ଇତ୍ୟାଦି ରୁପାର ଅଜ-
 ବାଲ ପୁନାରେ ଓ ତ୍ୟା ପିତୃବର ସାବଜୟ
 ସଲକାର, ସାନ ରଖିବା ତବା, ଶୁଦ୍ଧ ବାସନ,
 ତୁବାର ସାତ-ସରପୋଷ, କଟିର, ମୁଦିଲକ,
 ଅରବିଦାତ ଏକ ବୃକଦର୍ପଣସମାନକର ବୃଦ୍ଧା
 ପ୍ରଭୃତି ରୁପା ଅଥବା ସୁନାରେ ପ୍ରାବଦକ ଫଳ-

ମାସ ମଧ୍ୟେ ସୁଲଭମାତ୍ରରେ ଗିଲଟି କର ଦିଆ
ଯିବ । ଯାହାକର ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ମୋହରୀକୁ
ଦୁବ୍ୟାଦି ପଠାଇଲେ ସବୁର ଉକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ
କରିଦେବ ଲିଖି ।

ଅନମତନବକାର } ଶ୍ରୀ ସୁଗୀରଥୀ ସାଠିୟୁ
କଟକ

ବାଲିକାଗଜ ।

ଭଲଲିଖିତ ଗଣ୍ଡା ଦରରେ ସହର କଟକ
ଚୌଧୁରୀ ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ
ଦ୍ଵାରା ନିକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଦ୍ଧବହୁ କର ଜମାଣକ
ଦୋକାନରେ କରାଯିବ ଦେଉ ଅଛୁ ପଥା --

୧୨	ପର୍ବ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫
୧୩	ପର୍ବ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫
୧୪	ପର୍ବ	୧୫	୧୫	୧୫	୧୫

ବେପାରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
ସରେ ୧୫ ମ ବା ଅଧିକ କର୍ମ କରିବେ
ଅଧିକ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ
ନିମ୍ନ ।

ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିୟମ ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ।

ସିମଲ, ୧୮୮୪ ସାଲ ଶ୍ରୀ ୨ ଉତ୍ତର
ଅକ୍ଟୋବର

ମୁକ୍ତସମ୍ପଦ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗୁଣସ୍ଵ ଓ
କୃତ୍ରିମତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀରେ ଗ୍ରହଣକର୍ତ୍ତା ଗଣ-
ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟର ରୁଚକାଂଶୁ ଉକ୍ତ ।

ଭାରତବର୍ଷ ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ
ଶ୍ଵେତ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ୧୮୮୪ ସାଲ ଜୁଲାଇ
ମାସ ୨୯ ତାରିଖ ଲିଖିତ ୧୦୫ ନମ୍ବର ପତ୍ର ।

ଭାରତବର୍ଷ ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ
ଶ୍ଵେତ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ୧୮୮୪
ସାଲ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୩୦ ତାରିଖର ୧୦ ନମ୍ବର
ପତ୍ର ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ କୃତ୍ରିମତାମାନଙ୍କ
ନିକଟକୁ ୧୮୮୪ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୫
ତାରିଖ ଲିଖିତ ୧୦୬ ନମ୍ବର ପ୍ରଦର୍ଶନ
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ।

ଭାରତବର୍ଷ ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ
ଶ୍ଵେତ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ୧୮୮୪
ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୯ ତାରିଖର ୧୦
ନମ୍ବର ପତ୍ର ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ କୃତ୍ରିମତାମାନଙ୍କ
ନିକଟକୁ ୧୮୮୪ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର
ମାସ ୨୯ ତାରିଖ ଲିଖିତ ୧୦୬ ନମ୍ବର
ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ।

ବଙ୍ଗଦେଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ନିକଟକୁ ୧୮୮୪
ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୯ ତାରିଖ ଲିଖିତ
୧୦୬-EX
୧୨୫୧ ନମ୍ବର ପତ୍ର ଉପରେ ଦେଖ ।

ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣୀ ।

୧୮୮୨ ସାଲରେ ଭୁବନେଶ୍ଵର ଅଜ୍ଞାପତ୍ରକମେ
ନିଶ୍ଚୟରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେବ ଉତ୍ତରେ
ସହଜାତୀ ହେବା ନିମିତ୍ତ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରିୟ
ଅର୍ ଓ ଶ୍ଵେତମୟ ଯେଉଁ ଅନୁକମ୍ପା ପଠାଇଥିଲେ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ଵେତ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ-
ଦ୍ଵାରା ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରାଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସ୍ଵାଧିପତ୍ୟର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ
ନିମନ୍ତ ଧୀନରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଉପକ
ବେଶିତ ଓ ଗ୍ରହଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସାମା ମଧ୍ୟରେ
ଯେଉଁ ଅସୀମ ପାଇଶ୍ରମିକ ଉପକାରକାର ନିଦା-
ନମାନ ଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣତମ ପରିମା-
ଣରେ ଦେଖାଇବା ମହାମାନ୍ୟଙ୍କ କଥାକଥାରେ
ସେହି ପ୍ରଦର୍ଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

୨ । ଏହି ବସ୍ତୁରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟ ଓ କୃତ୍ରିମତା ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କର
ପାଇଅଛୁ ଏବଂ ସମ୍ପଦ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କୋ
ଏହି ଯେ ଭାରତବର୍ଷର ଦେଶରେ ସର୍ବାଧିକା-
ରଣକୁ ଏହି ବସ୍ତୁ କଣ୍ଠାର ଅଧିକ ଓ ସେହି
ସମୟରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭାବରେ ସାମାଜ୍ୟର ଉତ୍ତମ,
ଶିଳ୍ପ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ଦେଖାଇବାକୁ ଦେବ ।

୩ । ୧୮୮୨ ସାଲ ମେ ମାସ ଅଭିମୁଖେ
ସାର୍ଭାଦ ବେକସିଂଟନଠାରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଫିଟ୍ଟର
ଓ ସେହି ବର୍ଷ ଜାନୁଏରୀ ମାସ ପୂର୍ବରେ
ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ତ-
ଗ୍ରହଣ ପଦ୍ଧତିରା ଉକ୍ତ ।

୪ । ଯେଉଁ ସର୍ବରେ ପ୍ରାକ ପ୍ରକାର ଦୋ-
ର ପାରକ ଓ ତାହା ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ
ନିକଟ, ଭୁବନେଶ୍ଵର କୃତ୍ରିମତାମାନଙ୍କଠାରୁ
ଅନ୍ୟ ଉପଦେଶ ନିକଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା କଣ୍ଠାର
ଦିଅ ସାଲ ପାରକ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ କୃତ୍ରି
ପକ୍ଷମାନେ ସାଧାରଣ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାର ପ୍ରିୟ
କରିବେ ତାହାକି ନିକଟକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନମାନେ
ସାଧକମେ ସାଗ୍ର ବୋଧର୍ଷି ତାରିଖରେ ପ୍ରାକ

ପ୍ରାପଣାର୍ଥ ସର୍ବସ୍ତୁକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ପଠାଇବା
ବାହ୍ୟମୟ । ମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାକ ପ୍ରାଣ୍ୟ-
ସେ ମିଳି ପାରବ ନାହିଁ ବୋଲି ୧୮୮୪ ସାଲ
ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୧ ତାରିଖ ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ସବୁ
ପ୍ରାର୍ଥନା ପତ୍ର ଗୁଣ୍ଡାକ ଦୋକାନୀଙ୍କ ତାହା ଅଗ୍ରଣ-
ଶ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରାକ ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ଖର୍ଚ୍ଚା
ଦେହାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ପ୍ରାପ୍ୟ ନ ଦେଲେ
ପଶ୍ଚାତ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ଉଠାଇ ନିଅଯିବ ।

୫ । ପ୍ରକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯେଉଁ ସବୁ ଚିଠା
ପତ୍ର ଭାରତବର୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଲେଖିବାକୁ
ହେବ ତାହା ଗୁଣ୍ଡାକ ଓ କୃତ୍ରିମତାକୁ ଅଧିକର
ପ୍ରଦର୍ଶନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଗୁଣ୍ଡାକ ବିଷ୍ଣୁ-
ନାମାରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଦୁଇମା—ଦୁଇମ ଦେଲ କ ଦାସିଆ ଲିଖିତ

ମହାତ୍ମା ।	ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ।	ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବ-
ଦୋସ୍ତା ।	କଟକ ସହରରେ ।	ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ଓ କ-
ବନ୍ଦୋପ ।	କୂର୍ମ ।	କୃତ୍ରିମତା ନ-
ଭରତ ପଟ୍ଟିମ	ଅସମ ।	କଟକ ଏହିନ-
ପ୍ରଦେଶ ।	ପାଇଠଦକାଠସ୍ଵ ଦେ-	କିରିଗର ନ-
ଅସୋଧା ।	ସିଂହେଶ୍ଵର ବେପାରର	ଦର ଏହି
ପତ୍ରା ।	ସେକ୍ରେଟରୀ ।	

ଅନୁଗ୍ରହ ସହର ପଠାଯାଉ ଯେ ତାହା ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
ନେକେଟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାଣ୍ୟ କରାଯିବେ ଓ ସର୍ବ
ସାଧାରଣଙ୍କ କଣ୍ଠିବା ନିମିତ୍ତ ଦେଶୀୟ ଓ
ଈଂରାଜୀ ସମାପତ୍ରକୁ ସମାପ ଦେବେ ଓ
ପ୍ରାକ ପ୍ରପଣାର୍ଥ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ସାହାକ୍ୟ ନିକଟକୁ
ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ତାହା କରାଇବେ ।

ପୁନଃ ଦୁଇମ ଦେଲ କ ଉତ୍ତମ ନେକେଟର
ପରିଶ୍ରମରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣୀ ପ୍ରକାଶ କର
ପାଉ ।

୧, ୨, ୩ ।

ଭାରତବର୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ଶ୍ଵେତ ବାବୁ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ
ଓଡ଼ିଶାବଜାର ବ୍ୟା ନିକଟସ୍ଥ ଅନୁମାନଙ୍କର
ଦୋକାନରେ ତନୁରଦୋଶା ଓ ହଲଜା ଓ
ରେସନାଓଗେର ରୁଗା ଓ ଶ୍ଵେତନର ଓ କଲ-
କଳା ରମାଣ୍ଟ ସଠକ୍ଷର ବନସ୍ତ ଦେଉଅଛୁ
ତାହା ସମସ୍ତ ପ୍ରାକବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ
ଅଛୁ । ଉଦ୍ଭବର ଅଧିକେତେକ ନେତ୍ର
ଜନସାହୁ ବିକ୍ରୟ ସହାୟେ ପ୍ରମୁଦ ଅଛୁ
ତାହା ନିମ୍ନ ଗୁଣରେ ନେତ୍ରାଗତ ସାଧାରଣ
ସାଧା ଅନୁମାନଙ୍କ ଉତ୍ତମ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-

ସିନି ନଲେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ଯାଉବେ । ଏହିତା ଅନୁମୋଦନେ ବିଲେଖି ଶ୍ରେଣୀ
 ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
 ଅଛି । କେହି ଶରଦ କରବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ତାଙ୍କୁ
 ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ । ସଦ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀର ବିକ୍ରୟ
 ଦେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମଜଲିସ ସକାଶେ ଉତ୍ତା
 ଚୁଦାନ୍ତ ଦେବେ ଏକ ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ଫି କମ ୫୦/୨
 ହସାକ ଉତ୍ତା ଦେଲେ ପାଇ ପାରିବେ । ମାତ୍ର
 ଉତ୍ତାର ସକ୍ଷମ ଉପଲବ୍ଧିର ଉତ୍ତର ତାଙ୍କ ଉପରେ
 ଥିବ । ଗତ ଦେଲେ ଶ୍ରେଣୀର ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ତାଙ୍କୁ
 ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

ବନ୍ଦନ ଯେଉଁଠା ଚ ଚା- ଚୁଁଲେ ଗୁଡ଼ ଦେଲେ ଘରେ । ବନ୍ଦନସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବନ୍ଦନସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଲେ ଚନ୍ଦନ ଯେଉଁଠା ଚ ଚୋମ ସହୁତ । ପୁରୁ ଅର୍ଥାନ୍ତ ନବସା ବନ୍ଦନାବାସନ ଯେଉଁ- ସିଦ୍ଧ ଓ ବନ୍ଦନ । ଯେଉଁଠା ଚାନ୍ଦନା ସଦ । ମାନା ପ୍ରକାରର ଚନ୍ଦନ- ବାନ୍ଦନ ଓ ଲତାଫା । ବନ୍ଦନା ପୁଅ । ଚିତ୍ତର ଉତ୍ତ । ବନ୍ଦନା ସାହୁତ । ତାହାର ସାହାର ସହି ଦେ ରୁକ୍ଷା ସଦେଶ୍ଵର କୁବ । ଅଷୋକ ଗୋ-ଅର୍ଥାନ୍ତ ସୁକେ ପ୍ରମ । ଅସଦ ଉପ । ଓ. ଶରଦ ସୁଧ ଉତ୍ତା । ବନ୍ଦନ ଅର୍ଥ । ପ୍ରୋତ୍ସାହାନ୍ତ । ଯୋଗସୁନ୍ଦର ବେଦ- ମେଳ ଓ ଚନ୍ଦନ ଗୋ- ଦେଲେ ସଦେ	ଦମେଲର ଲେଖକପ୍ରଦ । ଯୋଡ଼ା ପସିଦ୍ଧ । କୋଦୁବନୁ ଚାର ଘାପ ବ ବାଠବତ ଓ ଦେ- ରରେ ବସବରେ ରଦ ରଦାଦ ନକ ସଦ ନ ପାରେ ବାଠବ ବନ ରଦନ ଦୁରା କୁବ । କୋରଦାଦ ଘାଡ଼ାବଦ ଓ ପୁରାଦାନରେ ସଦେ । ପଦେକରୁଦ ଚାନ୍ଦନ ଗାଡ଼ି ସହୁତ ୫୦ । ୧୨ ଯେଉଁଠା ଯୋଡ଼ା ବସ ଓ ସିଦ୍ଧାଦ ମୋଡ଼ା ଓ ମୋଡ଼ାବଦ ଉତ୍ତମ ଅଧ ନବନାକ ବଦନା ସାହାର ବଦା ବଦି ଓ ସାନ୍ଦବର ଚୋଡ଼ା ଚିତ୍ତା ଘାଡ଼ ବିଦେଶ ଘାଡ଼ ଓ ବଦୁ ବଦନ ଓ ଘାଡ଼ା ବଦନ ଦେହେଦ ରଦର୍ଥ ପୁଦପବ ରୁକ୍ଷ ଏକପଦ କୁବ କେରଦୁ ଚୋମର ମୋ- ଦେସର ଅସଦ
--	---

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ବନ୍ଦନାଗ

ଫଳପ୍ରସୁ ବନ୍ଦନାଗୁ ଅମ୍ବ ଦୋକାନ କଳ-
 ହରେ ସୁଲ ଓ ରୁପାର ମୋଡ଼ା ଓ ସରୁ ଅନ-
 ଚାର ଓ ଭାରତୀୟ ବର୍ମର ଦୋକାନ ସିଂହସିଦ୍ଧ ।
 ମେ ଯାହା ପ୍ରମୋଦି କରୁଦେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ
 ମିୟାଦରେ ପାଇ ପାରିବେ ।
 ଦାନ ଯେସ ଦେଲେ ମେଦେଲାନା ଦେବ
 କାହାଦେ ଅନୁଚାର ଦେଲ ସିଦ୍ଧେ । ଯାଉ
 ଦେବାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ନାହିଁ ।

ନାମାଦିତ ମୋଦର, ତୁଦା ଓ ପ୍ରସାଯୋଗ୍ୟ
 ଉଦି ଗୋଦର ଦେଉଅଛି ।

୧୧/୮୮୫ } ଶୀ ଅଭିବକ୍ଷକ କର
 ବଟକ }

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦାଧିକ ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଅମ୍ବ ଉତ୍କ-
 ଧାଲପୁରେ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
 ପ୍ରାଦେଶିକମାନେ ଏଠାରେ ଉଚ୍ଚ ବଲେ ପାଇ
 ପାରିବେ । ବିଦେଶୀୟ ପ୍ରାଦେଶିକମାନେ ତାହାମା-
 ସୁଲ ସହର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କଲେ ସେବକରଣ
 ସହର ଉତ୍କଳ ସାଗୁ ପଠାଇ ଦିଅ ଯିବ ।

ବସୁର ରସ ।

ଏହାରୁ ସେବନ କଲେ ଅଗାଧି, ଅଭିସାର,
 ଅମାସସାର, ରକ୍ତାଭସାର, ପ୍ରବଣା, ବଳଦ-
 ମାନବର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅଭିସାର ଓ ଉଦ୍‌ବ-
 ମୟ ଭଲ ହୁଅଇ । ମା ୨ ୧ ୫ ୧/ ।

ବଜେସର ରସ ।

ଏଥିରେ ବାଣସ ପ୍ରକାର ମେଦ, ଭେର
 ପ୍ରକାର ମୁକାଦାଦ, ଅଗୁର, ମୁଦୁକ୍ତ, ଯୋମ-
 ଗୋର ଓ ପ୍ରବର ଭଲ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ମା ୨
 ଚାକୁ ୫ ୨୯ ବା ।

ଉତ୍କଳ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟ ।

ଶ୍ରେଣୀପ୍ରିୟ ସେବାପ୍ରିୟ ମୋଦକ ।

କିଶୋରୀ ଲେବେ ଏ ମୋଦକ ସେବନ
 କଲେ ବଳ ବର୍ଣ୍ଣ ବୃଦ୍ଧି ଓ ସମ୍ଭାର ଅସୁକା ଶୁଦ୍ଧି
 ସୁଦ୍ଧ ହୁଅଇ, ବଳଶକ୍ତି ଗୁଣା ହୁଏ, ମୁରୁପାକ
 ଦୁବ୍ୟ ଅହାର କଲେ କାଣ୍ଡି ହୋଇ ଯାଏ ।
 ଶ୍ରେଣୀ ପମେ—ନରକ୍ଷୟ (କାସହାର ଗନ୍ତ-
 ପତନ), ଶୁକ୍ଳକ୍ଷୟ, ପ୍ରମେଦ, ଅଭିସାର, କାଶ-
 ସୁନ, ଧଳକ୍ଷୟ ପ୍ରଭୃତି ନାନା ରୋଗ ବନ
 ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ମା ୧ ୧ ୫ ୧୯ ବା ।

ଉତ୍କଳ ଅମ୍ବୁକାଂସୁ } ବିକ୍ରୟକ,
 ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ଦେବୀ } ଶୀ ପ୍ରସ୍ତାବିପାଠୀ ।
 ବନାର କଟକ }

ଏକସିଦ୍ଧର ମଲମ ।

ଦେଶୀୟ ଉପକରଣସାଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାତ୍ର ।
 ଏଥିରେ ପାରକ ବିଧା ସନ ୮୮ ବଖାସୁନ
 ପଦାର୍ଥର ଉପସାଧାର ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଉଦୟ ୫୯
 ପଦାର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୩ ଅଣା ।

ନୂତନ ସାଲସା । ନୂତନ ସାଲସା ।

ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 ବିଲେଖ ମସୂଦାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ବ୍ୟବହାର
 କଲେ ସମ୍ଭାରୁ ପାରକୃଷିର ଭବୁଦୋଷ

ସବୁ ଶୀଘ୍ର ଉର୍ଦ୍ଧେ ଦୋଇଯାଏ । ପାସର ଘା,
 ଗରମା ଘା, ନାଲ ଘା, ବେକ ଓ ନାଚ
 ଉଦର ଘା, ଗୋଲ ଘା, ବାଳ ଘା, ବାଜର
 ପୁଫ, ଚୋଖି ବାଠିଲ୍ୟ, ଅଗାଧିକା, ଯେଷ୍ଠଲ
 ଶିତବ୍ୟଥା, କାଷ, ଶ୍ଵାସାସ, ପ୍ରସ୍ତାବିପାଠୀ,
 କୁମ୍ଭିଅ, ଯାହାଦୌକାଲ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍‌ବିତ କୁର
 ରୁଦ୍ୟାଦ ପାନ ଏକ ନିଶ୍ଚୟ ଅରୁମ ହୁଏ ।

ମାମର ଚୈଳ ।

ପ୍ରାକୃଷ୍ଟ ଉପାୟରେ ମାମରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା ।
 ଧଳଳ ଓ ରୁଷ୍ଟ ରୋଗର ଯେତେ ବିଷ୍ଣୁ ଉଚ୍ଚ
 ଥାଏ ତେବେ ଚାହା ମାମ । ମାମର ଚୈଳ
 ଅନୁମୋଦନେ ବହୁ ବସ୍ତୁରେ ଓ ବହୁ ବ୍ୟୟରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛି । କାହି, ଯାହୁ, ଭୃଣିଅ,
 ହିନି, ପଦୁୟାଦ, ଧଳଳ, କୁଷ୍ଠ, ବଳକକ୍ଷୁ,
 ନିତ୍ୟାଦ ଶ୍ରେଣର ମଦୋପସ । ଏହା ବ୍ୟକ୍ତ
 ଯେତେ ପ୍ରକାର ଘା ଅଛି, ତହିଁର ଏହା
 ସକାଶରେ ଉପକାଶ ଥଟେ । ପ୍ରତି ବଡ଼
 କୋରକ ୫ ୨୯ ବା ଓ ଶ୍ରେଣ କୋରକ
 ୫ ୨୯ ବା ।

ପୀତା ଅରୁମ କ ଦେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଫୋର
 ହୁଅଇ । ବିଲଭତା ଦେବୁ ଗୁଣିୟା ଶୁଣ
 ୪୨ ନମର ଗୁଣିରେ, ଏ, ଘୋଷ, କେମ୍ବୁ-
 କହାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବୋରଲ ୫ ୧୯ ବା,
 ଘାଣ୍ଡ ୫ ୩ ଅଣା । ତଳଲ ୫ ୧୦୫ ଅଣା ।

ଉପରଲିଖିତ ସାଲସା

ବଟକ ପ୍ରିୟ ଦମ୍ଭାମ୍ଭାବ ଦୋକାନ ପରେ
 ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଏକ ସିଦ୍ଧିକୁ ୫ ୧ ।

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ଦେଖିବ ପ୍ରକାରକାର ଚର୍ଚ୍ଚା. ୧୦୦୫
 ଚିତ୍ର ବୁଦେ ଶାର୍ଦ୍ଧ ଚୋଇଅଟ ମଧ୍ୟା—

ଗୁଣମଣ୍ଡଳ ପଦାଠେ	
ଧାତୁ ପ୍ରତ	୫ ୧୦
ଅଧିପଦ	୫ ୨୯
ପର୍ବ ଏବଂ ସମ୍ଭବ	୫ ୧

ନାମ ଦୋକାନି କେତେକ ଯେତେ ଗୁଡ଼ ଦେଲେ
 ତହିଁର ଚର୍ଚ୍ଚା ୫ ୧୦ ବା ଚର୍ଚ୍ଚା ଦେବୁ ମାତ୍ର ।
 ବ୍ୟବ ଓ ଦୁର୍ବଳତା ସକାଶେ ଦମ ପ୍ରମେ ନକର
 ଦେବା ଓ ଦୁର୍ବଳ ପଦାଠେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଉଦୟ ସକାଶେ ସଦେ ବିଦୋଷୁ ବିଦାନ
 ଉଦୟ ।
 ବଜେସର ମୂଲ୍ୟ ସକାଶେ ସଦେ ଚୋଇବାବ ଯେଉଁ
 ଶ୍ରେଣୀଏକ ଉପକରଣ ସଦେ ସକାଶେ ଉଦୟକାରୀ ଚର୍ଚ୍ଚା
 ଏହିମାନଙ୍କ ବିକ୍ରୟରେ ମୁଦ୍‌ବଟକଦେ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ମାସାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୨୦ ର
୧୯୨୩

ଓ ୨୩ ୧୨ ମାସେ ଏପ୍ରେଲ ୧୯୨୩ ମସିହା । ମୁଦ୍ରିତା ଓ ପ୍ରେସ୍ ୧୯୨୩ ମାସ ଏପ୍ରେଲ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଧିକ	କମ୍ପ୍ୟୁ
ପାଠକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଜାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ଚାଳ ଓ ପାଣିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ଦେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ଦୋଳି ଜଣା ଯାଉଛି । ଏହାକୁ କାରକାଳରେ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ୧୦ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମନୋସ ମେସରେ ପାଣିମାନଙ୍କ ଚଳନର ପରିଚାଳନା କରିବେ ଏବଂ ପାଣିମାନଙ୍କ ପରିଚାଳନା ଗ୍ରହଣ ଦେବେ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ଖର୍ଚ୍ଚ କେବଳ ଦୋଳି କିନ୍ତୁ ଦେବେ ନାହିଁ । ଏ ସମ୍ପର୍କ ବଡ଼ ସୁନାମ ଦେଲେ । ଏ ସୂକ୍ଷ୍ମରେ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ଅନେକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଳ ଅଛି ଏବଂ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଧର୍ମ ଥିଲେ ଅଧିକ ଦେବେ ପ୍ରାଣୀ ଏବଂ ଅଧିକାର ଦୋଳ ଆନ୍ତା ।

ସମ୍ପର୍କ ଏ କରବରୁ ଅଧିକାରୀ ମୋଗଲ ବା ପଠାଣମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀ ୧ ପ୍ରେସ୍‌ପତ୍ର ପ୍ରାକାଶନରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ । ଏମାନେ ବାସ୍ତବରେ ଉଚ୍ଚାଦର ଉଦ୍‌ଘୋଷ ପ୍ରଦେଶର ଲୋକ ଅଟନ୍ତି । ଏହାକୁ ଏଠା ଲୋକେ କାହିଁକି ଏଡ଼େ ଭୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି ବୁଝା ଯାଉ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସୁଲଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରଖିବା ହଲ ବିଲୋପ ପ୍ରାଣ ଯାଉ ନ ଯାରେ । ସୁଲଭ ଏହାଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଯାଉନ୍ତୁ ମାତ୍ର ସଙ୍ଗରେ ଏହାକୁ ଲୋକଙ୍କର ହସ୍ତର ଦାୟତା ଦୋଳ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରତିପ୍ରେସ୍‌କର କଥା ସତ୍ୟ ହେଲେ ପ୍ରଦେଶକୁ ବେଳମାନଙ୍କ ବାଟ ଗୋଟିଏ ମିଳି ଅଛି ।

କରବରୀ ବିକଳବ୍ୟାଧିରୁ ଯାହୁ ଅଧିକ ଏକ ପ୍ରଦେଶିକା ପ୍ରଶଂସା ଏସପ୍ରାଦରେ ଶେଷ ଦେଲେ । ଏଥିରୁ କଟକ କେନ୍ଦ୍ରରେ କି ୫୦ ଶ ଗ୍ରହ ପ୍ରଶଂସା ଦେବାକୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଳଥିଲେ ଯଥା ଯାହୁ ଅଧିକ ନିମନ୍ତ କି ୧୨ ଶ ଏବଂ ପ୍ରଦେଶିକା ନିମନ୍ତ କି ୩୮ ଶ । ଯାହୁ ଅଧିକର ପ୍ରମାଣରେ ସମସ୍ତେ କଟକ କଲେଜର ଅଟନ୍ତି । ପ୍ରଦେଶିକା ପ୍ରଶଂସାଦେବା ଶେଷ ମଧ୍ୟରୁ କଟକ କଲେଜ ଏକ ସୁନାମ କି ୧୦ ଶ ମିଶ୍ରର ସୁନାମ କି ୫୦ ଶ, ସୁବେଶିକା ସୁନାମ କି ୨୦ ଶ କଟକ ଅଧିକାରୀରୁ କି ୩୦ ଶ ସୁନାମ କି ୫୦ ଶ କଟକ ସୁନାମ କି ୫୦ ଶ ଦେଲୁସିକା ସୁନାମ କି ୧୨ ଶ ଏବଂ ବାହାର ଶକ୍ତି କି ୧୦ ଶ । ସର୍ବପ୍ରକାର ସୁଲଭମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦେଶିକା ପ୍ରଶଂସାଦେବା କାରଣ ଶେଷମାନେ ବାହାରବା ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଅଟେ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରକାଶକ ଜୀବନମାତ୍ରରେ ଶ୍ରୀ ୧୨ ସାଦେବ ବିଲଭ ମିତା ବାଉଣ କୁଟା କେଲଥିକାରୁ ଗତ ମସିହାକାର ସକାଳେ ସପରକାରେ ଗୁଲବାଇବାଟେ କରବରୀରୁ ଯାଣା କଲେ । ଗୁପ୍ତ ସାଦେବକ ସୁଖ୍ୟାତ ଅମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରକାଶକର ଅଧିକ ଦୋଳିକାର ଅକାବଶ୍ୟକ ସେ ଯେମନ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ନାକମ ତେମନ୍ତ ତମହାର ଲୋକ ଅଟନ୍ତି । କେବଳ କାହାଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟ ସାଦେବ ଗୋ-ହଲେ ଅଛି ସକଳ ବିଷୟରେ ସେ ଅପଣା

ଜନରୁମିର ଟେକ ରଖିଅଛନ୍ତି । ଏଠା ଦେଶୀୟ ଲୋକେ ବାହାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁଖ ଯାଉଥିବାରୁ ଗତ ରବିବାର ରାତ୍ରରେ ବାହୁ ସରକାରୀ ଦୋଷକ ଉତ୍ତରରେ ବାହାର ଉଦ୍‌ଘୋଷରେ ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଶୀୟ ଉଦ୍‌ଘୋଷ ଦୋଳ ଥିଲେ ତହିଁରେ ଏ ନଗରବାସୀ ଅନେକ ବିପ୍ର-ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଗୁପ୍ତସା-ଦେବ ସଦାକାମଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମୋଷ କରଥିଲେ ।

ସର୍ବତ୍ର ଗୁପ୍ତ ସାଦେବ କୁଟା କେଲାରୁ ଏଠା ମିଳନସିଖାଲକ୍ଷର ତେଅରମାନ ମନୋମାନ କରବା ବାଉଣ ଗତ ପ୍ରକାର କିମିଶ୍ରମାନ-କାର ସକ ଦୋଳ ଥିଲ । ସକ୍ଷ୍ମ କରବଦେଅ-ମାନ ବାହୁ କରବଗୋର ଦାସକ ତେଅରମାନ ଏବଂ ବାହୁ ସେକ୍ରେସ୍‌କରୁକ୍ତ କରବଦେଅ-ମାନ ପଦରେ ମନୋମାନ କଲେ । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେବେନାରେ ଏ କଲୋକରୁ ହୁଅନ୍ତୁ ଦୋଳ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶକ ସଦାକା-ଦୋଳକ ଓ ତମେ ସୁବେଶିକା ଦେଅରମାନ ଅପା କରବଦେଅ-ମାନ ଦୋଳ ଥିଲେ ଦଳ ଦୋଳ ଆନ୍ତା । ସୁବେଶିକା କେବଳେ କେବଳ କାହିଁ ଏମନ୍ତ ଆରଣ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏହା ବିଷୟରେ ଦେଶୀୟ ଦେବେ ଏହାଙ୍କ ଦାର୍ମ୍ୟରେ ବାହୁ ତମେକା ଗାଦି ପ୍ରଶଂସାର ଉଦ୍‌ଘୋଷ ଦେଲୁ ଅଛି ଏବଂ ଦେଶୀୟମାନେ

ସୁକୁକୁ ବାଦାମବାଳ ଚୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଅନେମାଳେ ଏକାନ୍ତ ଅନ୍ଧା କରୁଁ ଓ ଏ ଭାବର ଅପେକ୍ଷାରେ ଲାଗି ଯିବୁ ଅନ୍ଧାକାର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ନାହିଁ । ଶୁକ୍ର ନ କରୁଥିବୁ ସେତେ ବୃଷ୍ଟିପା ଓ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁକୁ ଦେବ ଭେଦେ ଅନୁମାନକ ବୃଷ୍ଟିପା ଶାମା ରୁକ୍ତବ ନାହିଁ । ସୁକୁ ନ ହେଉଣୁ କଥା ହେଲଣି ସେ ସୁକୁ ଅରମ୍ଭ ହେଲେ ସତ୍ୟତା ୫୫୦ ଠାରୁ ୫୮୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୌଦ୍ଧି ଚଳରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଶାନ୍ତ ବସିବ ଏକ ସୁକୁ ହେଲେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟରେ କାଣିକା ପ୍ରାୟ ଲୁହୁକ ହୋଇ ଯିବ । ଏଥିରୁ ଲୁହୁକ ଲକ୍ଷ୍ୟାଦି କଲେ ନ ଶଲେ କଷ୍ଟମ ଅସୁ ଲକ୍ଷ୍ୟା ପତକ ଗଦମ ରମ୍ଭା ଲକ୍ଷ୍ୟା ହେଲେ କେଲିବାରେ ଅସୁ ଲକ୍ଷ୍ୟା ଦେବ ଓ କଲେରୁ ପ୍ରତ୍ୟ ନ ଅସିଲେ ଅନୁମାନକର ଅଗ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦା ହେବା କଠିନ । ଦେବେ ଶାନ୍ତବା ରୁକ୍ତା ଅର୍ଥ ସଦନ ବିଷୟରେ ଅନେମାଳେ କଲେର ଅଧୀକ ସରବ ରୁକ୍ତା ଦୁର୍ଭା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ କଲେରା ଏମନ୍ତ ଓ ବିଷୟଲକ ନ ହେଲେ ଶରେ ସକ୍ତ ଅନୁମାନ ନାହିଁ । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ କଲେର ବାଣିକ୍ୟ ବଦ ହେଲେ ଅନୁମାନକର କେତେ କଷ୍ଟ ହେବ ତାହା ସଦକରେ ଅନୁମାନ ହେଲୁଅଛି । ସୁକୁ ହେଲେ ଅନୁମାନକର ଅର୍ଥ ନାଶ ଓ ପ୍ରାଣ ନାଶ ଲୁହୁକ ହେବ ଯଦି । ଏହା ରୁକ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ତ୍ତାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବୁଝାନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଲୁହୁକର ଶ୍ରୋତ କର୍ତ୍ତାମାନ ସମାଜ ହେଲେ ଲୁହୁକର କର୍ତ୍ତାମାନ ଶାନ୍ତା ଅକ୍ଷୟ ଗଲେ ଲୁହୁକରେ ଅନୁମାନକର ସାମାଜ୍ୟ ହଲି ହେବ ତାହା ।

ସାମାଜିକ ସଂଗ୍ରହ ।

ଏମନ୍ତକାଳେ ଏଠାରେ ଉପ ଶାନ୍ତ ହୋଇଅଛି ଓ ଦେବେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ନେଇ ଦେଖା ଶାନ୍ତକାଳରେ ଦୁର୍ଭା ବସିବ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏତ ଶୋକବାଦ ସମାଜ ଦେବେ ଏଠା ଶାନ୍ତ ହୁଇ ନ ଶୋକବାଦ କାର୍ତ୍ତକ ପାଦକୋଟେ ହେଁ ଶାନ୍ତ ନାହିଁ । ଏକାନ୍ତକାଳରେ ଦେବେ ସକ୍ତ ହୋଇଅଛି ଓ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳେ ଅଧ୍ୟାୟରେ କଲେରା । ସମାଜକର ମାନକେ ୫ ମାତ୍ରକ କଲେରା ଓ ମୋଟା ଏକ ଲୁହୁକ ହେବ ଅଧ୍ୟାୟରେ । ଏତ ସମାଜ ମୁକ୍ତକାଳ ଅପସୁ ବାକରେ ଏ କଲେର ଉପସମାଜାରେ ଅଧ୍ୟାୟ ହେଁ ଶାନ୍ତକାଳେ ଲୁହୁକ ପ୍ରାୟ ୫୮୦ ଏକ ଶୋକ ହେବ । ସେ ସମୟରେ କଲେର ଲୁହୁକ

ଏକ ଏକ ସମୟର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତା ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

ଅଧିକ କଲେ କଲେରାରେ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

ପୁସ୍ତକ ସଂଗ୍ରହ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

କଲେରାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତକାଳ କଲେରାରେ ମୁକ୍ତକାଳରେ ହେବ ନାହିଁ ।

ମାସ ମଧ୍ୟେ ପୁଲକମୂଲ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପି କର ବନ୍ଧୁ
ପ୍ରତି । ଯାହାକର ଅବଶ୍ୟକ ଦେବ ମୋହରୀକୁ
ଦୁବ୍ୟାଦି ପଠାଇଲେ ସରୁର ଉଲ୍ଲି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ
କରିଦେବ ଲାଭ ।

ଅଲମତନକଦାର } ଶ୍ରୀ ଭୂଗୀରଥୀ ସାହିବୁ
କଟକ }

ବାଲିକାଗଜ ।

ଲିଖିତ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସହର କଟକ
ଏ ବଜାର ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସ୍ୱୟଂ
ସାଧନକ୍ରମେ ବାବୁ ଅର୍ଜୁନକର କର ତମ୍ବାଳକ
ବାଦାଳରେ କରବୁ ଦେଉ ଅଛି ଯଥା—

୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୧୦	୨୦	୩୦	୪୦	୫୦	୬୦	୭୦	୮୦	୯୦	୧୦୦

ଦେଶପମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
ତରେ ୧୫ ନ ବା ଅଧିକ କିମ୍ବୁ କରବେ
ଅଧିକ ପୁଲକ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ
ଉପକ୍ରମ ।

ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କି $\frac{୧୦୦}{୧୦୦}$ ମୂଲ୍ୟ
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ।

ପ୍ରମୁଖ, ୧୯୩୫ ସାଲ ତା ୨ ରଖ
ଅକ୍ଟୋବର

ମୁକ୍ତସ୍ୱୟମ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ
କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ-
ସ୍ଥାନରେ ରୁକ୍ତବାସୀ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମଦାଗୁଣୀକ
ସ୍ମୃତି ସେକେଟରୀ ୧୯୩୫ ସାଲ ଜୁଲାଇ
ମାସ ୩୧ ତାରିଖ ଲିଖିତ ୧୦୫ ନମ୍ବର ପତ୍ର ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମଦାଗୁଣୀକ
ସ୍ମୃତି ସେକେଟରୀ ଥାବେଦକ ପ୍ରତି ୧୯୩୫
ସାଲ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୩୦ ତାରିଖରେ ୧୦ ନମ୍ବର
ପତ୍ର ।

ପ୍ରାୟତଃ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସମସ୍ତ ଓ କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ
କଟକ ୧୯୩୫ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୫
ତାରିଖ ଲିଖିତ $\frac{୧୦୦}{୧୦୦}$ ନମ୍ବର ପ୍ରଦର୍ଶନ
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମଦାଗୁଣୀକ
ସ୍ମୃତି ସେକେଟରୀ ଥାବେଦକ ପ୍ରତି ୧୯୩୫
ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୫ ତାରିଖରେ ୧୦
ନମ୍ବର ପତ୍ର ।

ପ୍ରାୟତଃ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସମସ୍ତ ଓ କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ
କଟକ ୧୯୩୫ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୫
ତାରିଖ ଲିଖିତ $\frac{୧୦୦}{୧୦୦}$ ନମ୍ବର
ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ।

ବଜାଦେଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ କଟକ ୧୯୩୫
ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୫ ତାରିଖ ଲିଖିତ
 $\frac{୧୦୦}{୧୦୦}$ ନମ୍ବର ପତ୍ର ପାଠ ଦେଲ ।

କର୍ତ୍ତାବର ।

୧୯୩୨ ସାଲରେ ଉତ୍କଳସ୍ୱାଧୀନତା
ଲଘ୍ନକରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେବ କର୍ତ୍ତାବର
ସଦ୍‌ଗୁଣୀ କେବଳ ନିମିତ୍ତ ମହାନାମ୍ୟ ପ୍ରିୟ
ଅର୍ ଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ସେହି ଅମରଣ ପଠାଇଥିଲେ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମଦାଗୁଣୀକ ସ୍ମୃତି ସେକେଟରୀ-
ଦ୍ୱାରା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ତାହା ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରାଅଛନ୍ତି । କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରାଯାଇଥିଲେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମଦାଗୁଣୀକ ଉପକ-
ଦେଶିକ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ
ସେହି ଅର୍ଥାତ୍ ସାଧୁକ୍ରମେ ଉପକ୍ରମକାର ନିଦା-
ନମାନ ଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣତମ ପରମା-
ପରେ ଦେଖାଇବା ମହାନାମ୍ୟକ କର୍ତ୍ତାବରରେ
ସେହି ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

୨ । ଏହି କ୍ରମରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାୟତଃ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଡ ଓ କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କର
ଯାଇଅଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ଲାଭ
ଏହି ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର ସହରରେ ସଦାସାଧା-
ରଣକୁ ଏହି କ୍ରମକୁ ଜଣାଇ ଦେଖିବ ଓ ସେହି
ସମୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡର ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ଉପସ୍ଥ,
ଶିଳ୍ପ ଓ ବାକଗର ଦେଖାଇବାକୁ ଦେବ ।

୩ । ୧୯୩୨ ସାଲ ମେ ମାସ ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ
ସାହାଯ୍ୟ ଦେଖିବିକାଳରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରତିଷ୍ଠ
ଓ ସେହି ବର୍ଷ ଜାନୁଆରୀ ମାସ ପୂର୍ବରେ
ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁରୀ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲା-
ଗୁରେ ପହଞ୍ଚିବା ଉଚିତ ।

୪ । ଯେଉଁ ଶର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରଦାନ ହୋ-
ଇ ପାରିବ ଓ ତାହା ଯେଉଁ ପରମାଣରେ
ମିଳିବ, ସୁତରାଫୁ ଦମ୍ଭେଇଲମାନଙ୍କଠାରୁ
ଅନ୍ୟ ଉପଦେଶ ନଳକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଜଣାଇ
ଦିଅ ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟତଃ କୃତ୍ରି-
ମକାଳ୍ପରେ ସାହାଯ୍ୟ ନକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରିୟ
କରବେ ତାହାକର ନକଟକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନମାନେ
ସାଧକମେ ଶୀଘ୍ର ବୋଧଶି ତାରିଖରେ ପ୍ରାୟ

ପ୍ରାୟତଃ ଶର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ପଠାଇବା
ବାସ୍ତବ୍ୟ । ମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ପ୍ରାୟତଃ ପୁରୁ-
ଷେ ମିଳି ପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ୧୯୩୫ ସାଲ
ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୧ ତାରିଖ ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ସବୁ
ପ୍ରାର୍ଥନା ପତ୍ର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦୋଳିଥିବ ତାହା ଅଗ୍ରଣ-
ଣ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରାୟତଃ ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ଶର୍ତ୍ତ
ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ପ୍ରାୟତଃ କ ଦେଲେ
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ଉଠାଇ ନିଅଯିବ ।

୫ । ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯେଉଁ ସବୁ ତା-
ପତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଲେଖିବାକୁ
ଦେବ ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣ ଓ କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ ଅଧିକାର
ପ୍ରଦର୍ଶନଶାଖାର ଲାଭପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଶିକ୍ଷା-
କ୍ରମରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ହୁକୁମ ।—ହୁକୁମ ଦେଲ ଓ ଦାବିଆ ଲିଖିତ

ମଦାଗୁଣୀକ	ମଧ୍ୟବେଶ	ପ୍ରାୟତଃ ଗବ-
କୋଷାଳ	କଟକର ପ୍ରଦେଶ	ଶ୍ରୀମେଣ୍ଡ ଓ ଦ-
ବଦାମେଣ୍ଡ	କର୍ମ	କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ
ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକା	ଅଗ୍ରଣ	କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ
ପ୍ରଦେଶ	ତାଲପଦାପତ୍ରରେ	କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ
ଅଗୋଷ୍ଠୀ	ସେକେଟରୀ ଦେଶରେ	କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ
ପତ୍ରାଳ	ସେକେଟରୀ	କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ

ଅକ୍ଷୟକର ସହିତ ପଠାଇବୁ ଯେ ତାହା ପ୍ରାୟତଃ
ନେକେଟରୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାୟତଃ ଦର୍ଶନଦେ ଓ ସଦା
ସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ଦେଖିବୁ ଓ
ଇଂରାଜୀ ସହାୟତାକୁ ସହାୟ ଦେବେ ଓ
ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ନକଟକୁ
ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ତାହା ଜଣାଇବେ ।

ପୁଣ୍ୟ ହୁକୁମ ଦେଲ ଓ କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପ ଗେଜେଟର
ପତ୍ର ଶିଳ୍ପରେ ଏହି କର୍ତ୍ତାବର ପ୍ରଦାଣ କର
ଯାଉ ।

ଠ, ପି, କର୍ ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସେକେଟରୀ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ବାବୁ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସ୍ୱୟଂ
କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପର ବ୍ୟା ନକଟକୁ ଅନୁମାନକର
ଦୋଷାଳରେ ନକଟଦୋଷା ଓ ଶିଳ୍ପ ଓ
କୃତ୍ରିମକାଳ୍ପରେ ଲିଖା ଓ ସ୍ମୃତିକର ଓ କଲି-
କ୍ରମ ଲମ୍ବା ସମଗ୍ରତର କିମ୍ବୁ ଦେଉଅଛି
ତାହା ସମସ୍ତ ପ୍ରାୟତଃ ମଧ୍ୟରେ କରବ
ଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର ଅଧିକେଶେ ଯେଉଁ
କରପାତ୍ର କିମ୍ବୁ ସହାୟେ ପ୍ରାୟତଃ ଅଛି
ତାହା ନମ୍ବୁ ଲାଗରେ ଲେଖାଗଲ ସାହାଯ୍ୟ
ସାହା ଅବଶ୍ୟକ ଉଚ୍ଚ ବୋଧାଳରେ ଅଧିକ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୨୦ ୧

୧୯୧୩

କା) ଉତ୍କଳ ମାସେ ମତ ୧୯୧୩ ମସିହା । ମା) ଦିନିକା ୧୨) ୧୨ ୧୯୧୩ ସାଲ ଶରଦୀୟ

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବକାୟ
କାଗଜ	ଟ ୫ ୧	ଟ ୨୧
ତାଳମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୧

ସୁଦୀନ ସୁବରୁ ଇଂରାଜ ଦାଓ ଲେଉଟାଇ ଦେବାର ସ୍ଥିର କରାଅଛନ୍ତି । ସୁଅନମଠାରୁ ଇଂରାଜ ସେନା ବାହାର ଅସିବାର ଅଦେଶ ଦୋରାଅଛୁ ଏବଂ ଉଲୋଲର ମୁଦରକ ସଙ୍ଗେ ସନ୍ତୋଷକନକ ବନୋବସୁ ଦୋର ପାଇଲେ ବୋରପଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜ ସେନା ବାହାର ଅସିବେ । ବରଦର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଉ ବେର-କାଟ ନିର୍ମାଣ ଦେଉଥିଲ ବହୁର କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସୁଚର ଦୋରଅଛୁ । ବସୁର ଦୁଅର ଓସମାଳ ଦମମାଳ ଅନୁରମାଳେ ତାହାକୁ ଶୁଣି ପଲାରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଣିକ ମାଧକୁ ଦମନରେ ବଞ୍ଚିବାର ଲାଭ ଦୁରୁଦ୍ଦେ ମୁଦଦାନ ଏବଂ ଇତା-ଲୟ ଗରୁଣେଣ ପ୍ରଦତ୍ତ ରହିବେ । ମଧ୍ୟ-ଅସିସ୍ତାର ଗଣ୍ଡବୋଳ ଦେଉ ଇଂରାଜ ଗବ-ର୍ଣ୍ଣମେଣ ଏପର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବାର ଜଣାଯାଏ ଏବଂ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏ ବରୁର ଉର ଦୋରଅଛୁ !

ଅଫଗାନ ସାମା ସମ୍ପର୍କରେ ରୁଷିୟା ଓ ଇଂ-ରାଜ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥ କୌଣସି ନଷ୍ଟି ଦୋର ନାହିଁ । ଶରୀର ଏବଂ ଜଣା ଶୁଣା ଯାହି-ଅଛୁ ବହୁ ସ୍ଥିର ନାହିଁ । ଶର ସପ୍ତାହରେ ଯାନ୍ତିର ଲଣଣ ଅଧିକ ଦେଖା ଯାଉଥିଲ ଏ ସପ୍ତାହରେ ବହୁର ବସନ୍ତର ଓ ସୁବରୁ ଅସ୍ତୋକର ବସେଟ ରୁପେ ଲାଗିଅଛୁ । ଇଂରାଜ ସେନାପତ୍ର ସର-ସିଟିଲମସ୍ତେକ ବଲଭକୁ ପଟ ଲେଖିଅଛନ୍ତି

କ ପଞ୍ଚଦେ ସୁଜରେ ଅଫଗାନଙ୍କର ବହୁ ଦୋଷ ନାହିଁ ରୁଷିୟା ପକ୍ଷରୁ ଅବରୁର ଦୋର-ଅଛୁ ବହୁ ଦେଲରଲ କାମମେଟ ରୁଷିୟା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣଙ୍କୁ ପୁରୀ, ଅସୀସ ଦେଉସିଅ-ସେ ତାହାଙ୍କର ବହୁ ଦୋଷ ନାହିଁ ଇଂରାଜ ବର୍ମରୁମାଳେ ଅଫଗାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦୁର-ପ୍ରତ ବେପ୍ରକାର ଲେଖୁଅଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଦୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-ମେଣ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥ ଚିଠିପତ୍ର ଶୁଲୁଅଛୁ ପର-ଶାମ ବ ଦେବ ନିକଟରେ ଜଣା ପଡ଼ବ ।

ସମ୍ବାଦବାହିନୀ ଶୁଣି ଅଛନ୍ତି ସେ ବାବେ-ରର ଯାଠାଲମାନଙ୍କରେ ଅଶ୍ରୀର ପୁସ୍ତକ ବରଦତ ଦୋରପୁତା ବସବୁରେ ରୁମାର ବୈ-କୁସନାଥ ଦେ ଦେଉଁ ସୁସିଦା ପ୍ରଭର ବସ ଅଛନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଓଡ଼ିଶା ସୁଲସମ୍ପଦର କବଣ ଇନ୍ଦ୍ରସେବୁର ଏ ନଗରସ୍ତୁ ପ୍ରଧାନ, ଲେଉଟ ମତ ସପ୍ରଦ ବରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏଥରୁ ଅମ୍ବମାଳେ ଶୁଣି ଅଛୁ ସେ ଦେବନ ନୁଚନ ସୁଗଠିତ ଯାଠାସୁପ୍ରଦ କରୁଛୁର ସଦ୍ୟମାନଙ୍କ ମତ କବଣ ମଦୋଦୟ ଲେଡ ଅଛନ୍ତି ଅପର କାହାର ନୁହର । ଏପର ଗୁରୁତର ବସବୁରେ ଯେବେ ସେ ଅନେକ ଲେବକର ମତ ଲେଡ ଆଲେ ବେବେ ବଡ଼ ଅନନର ବଥା ଦୋର ଶାନ୍ତା ମାଟି ତାହାଙ୍କ ବାସିରୁ ଅନୁମାନ ହୁଅର ଯେମନ୍ତ ବ ରୁଜୁ କଟିଛୁର ସଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଛୁଡା ଏ ବସବୁରେ ମତ ଦେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟଲେବ

ଏ ନଗରରେ ଅର ବେହୁ ତାହାନ୍ତି ଶିକ୍ଷା-ବିଭାଗର ସେପର ବୋଧ କି ଥିଲେ କି ପୁସ୍ତକ ନିବୀତନ କମିଟି ସଦାସେ ଉଦେଇଣ ସ୍ୱାଧୀନ ଲେବ ନିବୀତନ ବରୁବା ବାରଣ ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ବହୁ ଆଲେ ।

ମେଦମାସୁରର ଦାଠିଞ୍ଜ ସୁଲ ସଂଯୋଗରେ ଉଦ୍ଦର ଶାଖାସୁରୁପ ଗୋଟିଏ ବିଲବଦ୍ୟାଲୟ ଗ୍ରାମର କରୁବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଦେବେଦନ ଦେଲ ରୁଜୁ ସୁଲର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମନରେ ଉଦ୍ଦୟ ଦୋର ଥିଲ ଏବଂ ଦେବାଦଦାବ ତଣା ଯାଲପଲ ସେ ଗୋଟିଏ ଶାଳ ନିର୍ମିତ ଏବଂ ଦୁଇପାର ଦଣିଦା ଲଗି ଟ ୨୦୦ କା ପ୍ରୟୋଜନ ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରଥମବର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ବଦ୍ୟାଲୟର ନୟମିତ ଦୟ ସଦାସେ ମାସକୁ ଟ ୨୦ କା ବ୍ୟୟ ପଡ଼ବ । ଏକବର୍ଷ ସୁ ଲୁଟି ରହିଲେ ଦେଣିବ ଏଦା ନର ଅୟରେ ଶୁଲି ପାରିବ । ଏଥରୁ ମରଶାଦନର କମିଦାର ବାକୁ ଉଦ୍ଦିପ୍ରସାଦ ପର, ଜେଧାଳ-ପ୍ରସାଦ ଗର ଏବଂ ଗମପ୍ରସାଦ ଗରମାଳେ ଏହ ବଦ୍ୟାଲୟ ନିମିତ୍ତ ଟ ୫୦୦ କା ଦାନ ବର-ବାଲ ପ୍ରତଣ୍ଡ ଦୋରଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବଦ୍ୟାଲ-ୟର ନିବୀତ ସଦାସେ ଅନ୍ତୁଧ ଟ ୫୦୦୦ କା ଶୁଣାଇ ଦେବାକୁ ଅନୀବାର କରଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣିକଟ ସାଦେବ ଏହି ବଦା-ଲ୍ୟା ନିମିତ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟବାଦ ଦେଲ

କଲକତା ଶିକ୍ଷକରେ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷାବନ୍ଧୁ ବହୁତ ଦିନ ତଳେ ଅନୁମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇ ସୁଲେ କ ସ୍ୱାଧୀନାତ୍ମକାକୁ କିମ୍ବା ଭାବୀକ ଲାଭମାନେ ଭଲ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିଲେ କାହିଁକି ତାହା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗୁଲିବ ନାହିଁ କହିବ ଅନୁମାନେ ଉତ୍ତର କରି ଥିଲୁ କ ସେ ନିଜେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବିଷୟକ ଦେବୀକୁ ଗୁଲିବା ଉପର ନୁହଇ । ସଦସ୍ୟୋଗୀ ଏ ସୂକ୍ତିର ଅନୁମୋଦନ କରି ସୁଖି ପଢ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି କ 'ସ୍ୱାଧୀନାତ୍ମକାକୁ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଲିପନ କବୋର ପ୍ରମାଣ କାହିଁ ?' ଅନୁମାନେ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ସେ ଏଥିର ଅର୍ଥ ଅନୁମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ନାହିଁ । ଏପରି ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂକ୍ତି ଏକା ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରୁ ଶୋଭା ଶାଏ ଅନୁମାନେ ସାମାନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିରେ ଏତିକି ଜାଣି ଯେ ଅଗେ ଦୋଷ ଦୃଷ୍ଟିଲେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୋଭା ପଡ଼ଇ ଏବ ଅନୁରାଗ ସ୍ୱାଧୀନାତ୍ମକାକୁ ଗୁଲି ପୁସ୍ତକ ଲେଖି ଥିବାର ସେ ସ୍ୱପ୍ନରୂପେ ସ୍ୱୀକାର କର ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅଧିକ କହି ଅଛନ୍ତି କ ଉପିତାର ସମ୍ମାନକ କରେ ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବସାୟୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗାଦାନ କଥା ଦୁର୍ଲଭତାକୁ ନୁହଇ କିନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମେ କଥା ଅବଶ୍ୟ ମନ୍ଦିତ ବାଦ ଦେବ ତାତକ ସେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମର ଦାସ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପୋଷକତା କରବାକୁ ବାଧା ଯନ୍ତ୍ୟ । ଧନ୍ୟ ।

ବଙ୍ଗବାସୀ ବଙ୍ଗଳା ସବାଦପତ୍ରର ଗୌରବ ପ୍ରତି ଦୋଇ ଅଛୁ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରବାକୁ ଦେବ । ଅନୁମାନେ ଅବନି ଅନିର ଦୋଇ ପାଠ କଲୁ ଯେ ଗରାସପୁ ବରେ ୨୦୦୦ ଖଣ୍ଡ ଦାସକ ପୁସ୍ତକ ଦୋଇଥିଲ କଥାତ ନିଅନ୍ତ ଦେଲ । ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ କିମ୍ବା ଲାଭକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେଶୀୟ ସବାଦପତ୍ର ଏତେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ବିଷୟ ଦେବାର ଶୁଭାଶାୟ ତାହ । ସବାଦପତ୍ରର ଶ୍ରଦ୍ଧାକି ବାସୁଦେବେ ସାଧା ରଖି ଶୁଣିବୁକି ଓ ତାତକପୁ ଉନକର ପଞ୍ଚମସ୍କନ୍ଦ ଅଛଇ । ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖାଯାଉ ଅଛି ଯେ ସାଧାରଣଗଣମୁର କରାପ୍ରତି ଲୋକକର କମଶା ଅଗ୍ରୀ ବହୁପୁସ୍ତକ ଅଛି ପୁସ୍ତକାୟ ଦେବନ ଅପି ଶା ସର କଥାରେ ବୃତ୍ତ ରହି ଜାଣାନ୍ତି । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନକାଳର ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ଅଛଇ ଏବ ନିଉକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସକଳପ୍ରଦେଶରେ ଏସୁପରି ସ-

ବାଦପତ୍ରର ବିଷୟ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁମାନେ ଏକାନ୍ତ କାମନା କରୁ । ଏଠାରେ ଓଡ଼ିଶାର କଥା ମନେ ପଡ଼ିବାରୁ ଅନୁମାନେ କହୁ ଅଛି ଯେ ଏଠାରେ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ତଳାଭାବ କରୁନା ଅଛଇ । ଦସ କୋଡ଼ଏ ବଜାର କଥା ଭେଣିକ ଥାଇ ଦସକୋଡ଼ି ବାଜନ ଭଲରୂପେ ଚଳୁଥି ଦେଉଅଛି କି ନା ସନ୍ଦେହ । କେବେ କ ଅନୁମାନେ ବଙ୍ଗଳା ବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ପର ଉପକି ଲିଭନ୍ତି ।

ବାବନଶର ନଗରରେ ଅଛ ବାଲି ବିଷୟ ଲେଖ ଦେଉଥିବାର ସେଠା ସବାଦପତ୍ରମାନକରେ ପାଠ କଲୁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏକନମ୍ବର ଲେଖ ମୋକଦମାରେ ସ୍ୱପ୍ନ କଚେତୁକଲ ଏକକଣ ଲେବ ଥିଲେ ସେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦାମୀ ଲେବକ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ତରେ ସୁଲ ପିଲର ବସାରେ ପଶି ଉକ୍ତ ପିଲ ଓ ତାଦାର ଶୁଭଲକ୍ଷ ବାଜପତାଇ ଘରର ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକ ସେକଥାକ ଥିଲେ ପିଲକୁ କାଜକଦେଲେ ସେ ଲେବର ଅଧା ଯସବାକୁ ବାବାଠାରେ କମରକପୁର ଥିବାର ଜାଣିଗାର ଥିଲ ଏକ କଲ୍ୟାଣ କଚେତୁକଲ ଧରପତକାର ହେ ସୁପକା ଦେଲ । ସୁଖର କପୟ ଯେ ଏ ଲେବମାନେ ଧରପତ ଦୁଇକର୍ତ୍ତ କଲଣି ଏ କାରୁକାସ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳଦର୍ପଣ ସମ୍ପାଦକ କହି ଅଛନ୍ତି କ ପୁଲିସଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଅଲୋକ ମରତ କଳକ୍ଷୁଦର ଓ ଦେଜ କଳକ୍ଷୁଦର ଅଛନ୍ତି ଏବ ଏମାନେ ମରତ ଖିନା ଖୋଜାଇ ନ ପାରିଲେ କେତ ସମ୍ବଳ ନି ଯାବ ଦେହୁ ଲେଖକରକାରୁ ସୁଦା ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ସଦସ୍ୟୋଗୀ ପରମର୍ଥ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କ ଯେଉଁ ପୁଲିସ କର୍ମରୁ ଶାଳ ଓ ଚମ୍ପାକୁ ଛୁଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମାତକ ଦୁଷ୍ୟ ଦେବା କରବ ସେ କମରେ ଭୟକାର ଅସୋଭ୍ୟ ବୋଲି ଖଣ୍ଡିଏ ଅଦେଶ ପୁଲିସ ଦେଲେ ଭଲ ଦେବ । ଅନୁମାନେ ଅନୁମାନ କରୁ କ ପୁଲିସ ମଧ୍ୟରେ ମରତକ ସଙ୍ଗା ଏତେ ଅଧିକ ସେ ସେମାନୁ ବାପାର କର ଦେବେ ଅଧେ କର୍ମରୁ ଖାଲି ଦୋଇ ସିଦେ ।

ଗର ମଙ୍ଗଳାର ଦଳ ଦୁଇପ୍ରଦର ସମସ୍ତରେ ଏଠା କେଲଖାନାର ଭଗଳଣ କରକ କ ସେମାନେ ଦୁକ୍ତଲେଖରୁ ଏଠାକୁ ବଦଳାଦୋଇ

ଅସି ଅଛନ୍ତି କର୍ମ କରୁ ହୁଇ ବାବରେ ଦେଲ କୌଣସିରୂପେ ଗୋଷାଏ ଘର ଗର ସଦା-ନ୍ୟରେ ଛାଡ଼ି ଯାତେସ୍ତ ଉପରେ ତର ଅଦା-ଲକ କଚେତ ଅକ୍ତକୁ ଡେଇ ପଡ଼ିଲେ । ସେ ସମସ୍ତରେ କଚେତ ଦେଉ ସୁଦାକୁ ଅନେକ ଲେବ ଜମା ଥିଲେ ଏକ ନକଟସ୍ତ ଗୋଷା-ରେ ମଧ୍ୟ ଲେବେ ଗାଧୋଇ ଥିଲେ । ଲେବ-ମାନେ ପଲାଇବା ମାସକେ କଚେତରୁ କରେ କଳକ୍ଷୁଦର ଗାଦାନ ପରିରେ ଗୋଡ଼ାଇଲ ଏବ କେଲଖାନାର ପଦସ୍ୱାଲମାନେ ଲେବ-ଲେବମାନୁ ପାଚେସ୍ତ ତେତ ପଲାଇବା ଦେଖି ଦୌଡ଼ି ଅସି ଏକପ୍ରଣୟ କଚେତ ଯାବରୁ ଓ ଅଛ ଦୁଇକର୍ତ୍ତକୁ କଳକ୍ଷୁଦରକୁ ଧର କେଲ ଗଲେ । ଲେବମାନେ କଚେତୀ ଏ ଜମରର ବାଟପାଟ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ସଦା ପଲାଇବେ କେଉଁ ଅଡ଼େ ? ପଲାଇବା ଦେଲେ ଲେବକୁ ହୁଇ ଦେଖାର ଉପକାରେ ମୁଖ ଦର ନ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଦୁଇପ୍ରଦର ଭଲଦେଲେ କଚେତ ଓ ତର ଭଦକରେ ବହୁତ ଲେବ ଜମା ଦୋଇଥିବା କାଳରେ ଯେଉଁମାନେ ବାସ କରବା ହୁଇ ଖଣ୍ଡେ ଦ୍ୱାରରେ ଅଧ କେଲଖାନାରୁ ପଲାଇବାର ଭୟର କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ସେମନ୍ତ ସାଦାର ମଧ୍ୟ ଦେମନ୍ତ ଅଛଇ । ଦୋଷ ହୁଅଇ ଯାବତ୍ତାତକ କଚେତ ସୁଦାକୁ କୌଣସି ମତେ ବଶାଳ ଲକ୍ଷାରୁ ଥିଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପଲକ୍ଷରୂପ କହୁ ଗାଧୋଇ ଦଣ୍ଡ ପାଇ ସୁଦେ ।

ତାତର ସୁଦ୍ଧ ଅବଶାନ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଫରୁସିମାନେ ଅଛ ଗେହୁଏ ସୁକରେ ମାତ-କାର ଉପକମ ଦୋଇ ଅଛ ଏବ ଏହା ଦେଖି ଅନୁମାନଙ୍କ ମନରେ ଦେଉ ଅଛି ସେ ଏକର୍ତ୍ତ କ ପୁସ୍ତକର ଗୁଣଅଡ଼େ ଦେବନ ସୁଖର କଥା ଲିଖି ଥିବ । ଫରୁସି ଲାଖାରେ 'ଦସଫରସ ଲକପସି' । ଜାମରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସମ୍ପାଦକର ବହୁତ ଦଳରୁ ଘୁଲୁ ଥିଲ । ଏଥିର ଅଧିକାଏ ଏବ ସମ୍ପାଦକ ଫରୁସିଲେବେ ଅଛନ୍ତି । କୌଣସି ଜାଣିଗରୁ ମିଶର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ ଏହୁ ବାମଜକୁ ବନ କର ଦେବାରେ ଫରୁସି ବଗର୍ଣ୍ଣମେଣ ଅଛନ୍ତି ସମ୍ପାଦକ ଦୋଇ ମିଶରସଂପଦକୁ ପଞ୍ଚ ଦେ-ଖିଲେ କ ବା ୨' ଶା ମଧ୍ୟରେ ଏଥିର ଶର-ପୁରଣ ନ କଲେ ଉଦ୍‌ସ୍ତ ବଜନମଧ୍ୟରେ ମିତ୍ରତା ରହିବ ନାହିଁ । ମିଶରସଂପଦ ଉଦ୍‌ସ୍ତ ଦେବୀକୁ

ଦୁଇ ଭଗବନ ଅବତାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ମାତ୍ର
 ଫୁଲସ୍ ମାନିଲେ ନାହିଁ । ଏଭେଳେକେ ମିଶର
 ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରତ ଦେଖାଉ
 ଅବତାର କଥାକୁ ହୁଅଇ ମାତ୍ର ଫୁଲସ୍ ଗବ-
 ଶ୍ଟମେଘ ତାହା ମଧ୍ୟେଷ୍ଟ ବୋଲି ଅଙ୍ଗୀକାର
 କରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଫଗୁନବର ମିଶରଦେଶରେ
 ଯେଉଁ ଉତ୍କଳ ଅଛନ୍ତି ତାହାକୁ ବାହୁଡ଼ି
 ଅଧିକା କାରଣ ଆଦେଶ ହୋଇ ଅଛି
 ଏବଂ ଶୁକ୍ରବାର ଫଗୁନ ସେନା ସୁବଳନାକୁ
 ପ୍ରେରଣ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଣେ ଇଂରାଜ ଗବ-
 ଶ୍ଟମେଘ ମିଶରର କାର୍ଯ୍ୟର ଦାୟିତ୍ଵ ପ୍ରଦାନ
 କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ମହାବର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାନାଥ ସାହେବ ସାଲିମେଘ ସମ୍ଭରେ
 ବ୍ୟକ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ଫଗୁନମାନେ
 ଏକାନ୍ତ ସ୍ଵକ କରିବେ ତେବେ ଇଂରାଜକୁ
 ମିଶରସମ୍ଭଳ ଶେଷକର ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ
 ଦେବ ଏବଂ ଏକାବେଳେକେ ଚୁପିଯା ଓ ଫଗ-
 ସିକ ସଙ୍ଗେ ସୁକରେ ପ୍ରଭୃତି ଦେଲେ ଇଂଲ-
 ଶ୍ଵର ଯେ କେତେ କଷ୍ଟ ଦେବ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ
 କରିବା କଠିନ ।

ଅମିରକ ମର୍ଦ୍ଦାବା ।

କାବୁଲର ଅମୀର ଅବଦୁଲହକମାନ ଯେ-
 ତେବେଲ ଶବ୍ଦକିଶ୍ଵରକୁ ଅଧିଷ୍ଠିତ କେତେ-
 କେଲେ ତାହାକୁ ଯେଉଁ ଦେଶ ଦୟା ଯାଇଥିଲା
 ତହିଁର ବିବରଣ ଏହିପରି ଏବଂ ସମ୍ଭାବ୍ୟରେ
 ଲେଖା ଅଛି ଯେ ଗବଶ୍ଟମେଘ ଦାଉସର ବହୁ
 ସମ୍ପଦ ଶୁକର ବଜ୍ର ଗ୍ରାହମାନଙ୍କରେ
 ଦେଶ ସତୀ ଅମିରକ ସମ୍ପଦରେ ଉପସ୍ଥିତ
 କଲେ । ତହିଁରେ ଅନେକ ଚକ୍ରମାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ଥିଲା । ଯଥା ଗୋଟିଏ ସାଗଲମା ସୁକାର ଘଡ଼
 ଓ ତହିଁର ଜଙ୍ଗର, ଗୁପିକାର ଚୁପାର ଆନ
 ଗାନ୍ଧୁ ମାଧ୍ୟାଦି ବାସନ, ବଜ୍ରଠାରୁ ସାନ
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାନା ପ୍ରକାର ବୈଠିକା ଓ ଅସ୍ତ୍ରାଘଡ଼
 ଓ ଶୁଭ୍ୟ ବାଦ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର ଘଡ଼, ଗୋଟିଏ ବହୁ-
 ମୂଲ୍ୟ ରୁଦ୍ଧ, ରୁଷା ମଣ୍ଡିତ ନାନା ପ୍ରକାରର
 ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଶୁଭ ଓ ପିପ୍ପୋଲ, ସ୍ଵାମା-
 ନକ ନିର୍ଦ୍ଦି ସୁନା ଏବଂ କଜାଉର ଅଳଙ୍କାର
 ଏବଂ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁ । ବଜ୍ର
 ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଶୁକ୍ର ଶୁକ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦି
 ଗୋଟିଏ ସିଂହାସନ ଓ ଗୋଟିଏ ମେଢ ମଞ୍ଜ-
 ପଲ ଓ ଜଗର ଗଦ ସହିତ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରହ୍ୟ
 ଯାତ୍ର ଓ ଇଂରାଜ ଓ ଦେଶୀୟ ଗୀତ

ବାଜିବାର ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ବାନ୍ଧ୍ୟସଜ୍ଞ ଥିଲା ।
 ଏପରି ଦ୍ଵାରଦ୍ଵା ସହିତ ଯ ୧୨ ର ଦାଗ ଓ
 ସେହି ପରମାଣ ଉତ୍କଳ ଗୋଡ଼ା ଏବଂ କେତେ
 ଗୁଡ଼ିଏ ଗୋପ ଏହି ଦେଶ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲା ।
 ଲର୍ଜ ଉପଗନ୍ଧକର ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରଭମୂର୍ତ୍ତି ମଧ୍ୟ ଏହି
 ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏପରି ଦରବାରରେ
 ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟବାନ ଚଳବାର ଦେଶ ଦୟାଯାଇ
 ଥିଲା ତହିଁର ବିବରଣ ଏଥିପୂର୍ବେ ପାଠକମା-
 ନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି ।

ଉପରଲିଖିତ ଦେଶ ଛଡ଼ା ଅମୀର ଅଧିକା
 ଓ ଦିବାକେଲେ ଯେତେ ସ୍ଥାନରେ ମହାନ କ
 ବସା କରୁଥିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରେ ୫୨୧୦୦୦
 କା 'ଜୟାଫୁ' ଦୟା ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ମୋକାମରେ ଏ ଟଙ୍କା ନଗଦ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଜାଲରେ ଭଗବତୀର ଲେଖାଏ ଶ ୭ ଶ
 ଜାଲରେ ସଜତା ଦୋଇ ବିଧିପଦକ ଅମିରକ
 ସମ୍ପଦରେ ରଖା ଯାଇ ଥିଲା । ଏ ଟଙ୍କାକୁ ଅମି-
 ରକ ବାଟିଖର୍ଚ୍ଚ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ଯେପ୍ରକେ
 ଗବଶ୍ଟମେଘ ତାହାକୁ ଅମଳଣ କରି ଅଣିଥିଲେ
 ସେ ପ୍ରକେ ତାହାଙ୍କର ବାଟିଖର୍ଚ୍ଚ ଯୋଗାଇବା
 ଉଚିତ । ଏହି ଦେହ ଏହାର ନାମ ଜୟ ଫତ୍ତ
 ଅର୍ଥାତ୍ ଅମରଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୋଲିଅଛି ।

ଏଥି ଉତ୍କଳ ଶୁଭଲିପିରେ ଯେଉଁ ସିଧା
 ଦୟା ଯାଇଥିଲା ତହିଁର ତାଙ୍କର ଏହିପରି
 ଅଟଇ ଯଥା ୪୦୦୦ ରୂପି ମ ୨୨୦ ଦଶ
 ଚୁକ୍ତି ୨୨୦୦ ମୂରଗୀଅଗ୍ରା ୨୦୦ କୁକୁଡ଼ା
 ମ ୨୫ ଦଶ ଚିତ୍ର ମ ୩୩ ଦଶ ଦିଅ ମ ୨୨-
 ଦଶ ଅଟା ଏବଂ ଚୁକ୍ତିକାର ମଦଣ ରାଠ ।
 ଏପରି ନ ଦେଲେ ତ ଅମିରକ ମର୍ଦ୍ଦାବା
 ଦେବ ।

ପେଶିମଜ୍ଞିର ବ୍ୟବସାୟ ।

ଭାରତବର୍ଷରୁ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଶସ୍ୟ ବିଲ-
 ଚକୁ ରପ୍ତାନ ହୁଅଇ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ତୈଳକ
 ମଜ୍ଜି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଟଇ । ଅସ୍ଵଦେ-
 ଶରେ ତୈଳକ ମଜ୍ଜିର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବହାର
 ଖାଇବା ଓ ଜାଳିବା କାରଣ ତେଲ ଯୋଗା
 ଲବା କିନ୍ତୁ ବିଲଚରେ ସିକ୍ଠକାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ
 ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରୟୋଜନ ଅଧିକ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ତୈଳକ ଶସ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଗୁଣି ଓ ପେଶି କୁସୁର
 ପରମାଣରେ ବିଲଚକୁ ରପ୍ତାନ ହୁଅଇ ଏବଂ
 ପେଶି ତେଲର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବହାର ରଙ୍ଗ
 କରିବା । ତାଠରେ ଲଗାଇବା ସମାପ୍ତ

ଯେତେ ପ୍ରକାର ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛି ତ-
 ହିଁରେ ପେଶି ତେଲ ଲାଗୁଅଛି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଯେତେ ପ୍ରକାର ତେଲୁଅଛି ତାହା ବିଲଚରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ ପେଶି ତେଲ-
 ଦ୍ଵାରା ଦେଉଅଛି । ଯେ ସମସ୍ତ ତେଲୁଅଛି
 ବାକୁ ତୋହରେ ଲଗିବା ଓ ଘର ଓ ଜାହାଜ
 ଲଦ୍ୟାଦିରେ ବସ୍ତୁ ଦୋ-ଅଧିକାର ଦେଖାଯାଏ
 ସେ ସମସ୍ତ ପେଶି ତେଲ ସାହାଯ୍ୟରେ ହୁଅଇ ।
 ଏହି ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଲାଗି ବିଲ-
 ଚରେ ପ୍ରଭବର୍ଷ ବିପ୍ରର ତେଲ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଅଇ ।
 ବିଲଚସ୍ତୁ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସେକେଟରକ ପ୍ରଦ-
 ରିତ ଏକ ମନ୍ଦ୍ରବ୍ୟ ଲାଗିରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସ୍ଵତଃ
 ଲଗ୍ନର ଗୋଟିଏ ନଗରରେ ପ୍ରଭାପ୍ରାଦରେ
 ମ ୧୫୦୦-୧୬୦୦ ଦଶ ପେଶିତେଲ ଦେବନ
 ଦେଉଅ ନିମ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତକାରକ ପ୍ରୟୋଜନରେ
 ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଅଇ । ଏହିପରି ଅଛି କେତେ କଦ-
 ରରେ ଏପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟ ଅଛି । ସର୍ବତ୍ର
 ବିଲଚରେ ବାଟିକ କେତେ କେତେ ପ୍ରୟୋ-
 ଜନ ପାଠକମାନେ ଅନାୟାସରେ ଶାଦ୍ୟ ଅନୁ-
 ମାନ କରି ପାରନ୍ତି । ତୈଳକ ମଜ୍ଜିର ଏପରି
 ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାରତ ସମାପ୍ତଲଗ୍ନକ ଅଟଇ କିନ୍ତୁ
 ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ରୁଷିୟା ଦେଶରୁ ପେଶିମଜ୍ଜି ବିଲ-
 ଚକୁ ଅମଦନା ଦେବାକୁ ଲାଗିଗଲା ମଜ୍ଜିର
 ଅଦର ଉଚ୍ଚା ପଡ଼ିବାର ଦେଖାଯାଏ । ରୁଷ-
 ଶାୟ ମଜ୍ଜି ହୁଇଥିବେଳେ ଏହି ଉତ୍କଳବା
 ତହିଁର ପ୍ରଧାନ ଦୋଷ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଏଥି-
 ଯାଇ ତେଲୁଅ ନିମ୍ନର ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ
 ଶରକର ୫ ୧୫ କା ଅଧିକା ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ
 ରୁଷିୟ ମଜ୍ଜି କଣ୍ଠ ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ-
 ମାନେ କଦଳି କ ଲାଗିଗଲା ପେଶି ଅଧ୍ୟକ୍ତ
 ପୁଷ୍ଟ ଏଥିରୁ ଯେଉଁ ତେଲ ବାଦାରେ ତହିଁରେ
 ସ୍ଵେଦପଦାର୍ଥ ଅଧିକ ଥିବାରୁ ବଜ୍ର ବିଲଚରେ
 ଶୁଖଇ କିନ୍ତୁ ରୁଷିୟ ମଜ୍ଜି ନିକୃଷ୍ଟ ସୁଦ୍ଧା
 ତହିଁରୁ ଯାତଲ ତେଲ ବାଦାରେ ଓ ତାହାକୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଅଧିକାର ରଙ୍ଗ ଶାୟ ଶୁଣି ଯାଏ ।
 ଅତଏବ ଏହି ତେଲ ଯୋଗେ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି ବୋଲି ବ୍ୟବସାୟ-
 ମାନେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଦଅନ୍ତି । ଦେବନ ଚୁକ୍ତିକ-
 ଠାରେ ଭାରତୀୟ ମଜ୍ଜିର ଅଦର ଅପେକ୍ଷାକୃତ
 ଅଧିକ ଓ ତହିଁର କାରଣ ଏହିକ ଏହି ମଜ୍ଜିର
 ତିତ୍ଵଥ ସଶୁକ ଖାଦ୍ୟ ସମାପ୍ତପୁଷ୍ଟିର ହୁଅଇ
 ମାତ୍ର ଏଥିରେ ବିପ୍ରର ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଉ ନ ଥିବାରୁ
 ଭାରତୀୟ ମଜ୍ଜିର ପ୍ରୟୋଜନ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନମରୁ

ପୁତ୍ର, କଣ୍ଠସ୍ତ, ପାଶ, ବୁଦ୍ଧି, ବୃଦ୍ଧା, ସୁଦା,
 ପୁତ୍ର, ବାଳକ, ବାଳିକା ସମସ୍ତେ ଲେଖାପଢ଼ା
 ଶୁଣିବାକୁ ସମର୍ଥପୁର । ଏହା ଗୋଟିଏ ଶୁଭ
 ଲକ୍ଷଣ କୋର ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଏହା ସଙ୍ଗେ
 ସଙ୍ଗେ ଅଳ୍ପ ଗୋଟିଏ ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷିତ
 ହୁଏ । ନଗରେ, ଉପନଗରେ, ଗ୍ରାମେ, ପଶ୍ଚି-
 ଗ୍ରାମେ, ମନ୍ଦିରେ, ପ୍ରାସାଦେ, ପଶ୍ଚିଲୁଣ୍ଠୀରେ
 ବସି, ମନୁଦେବ, ବେଦବ୍ୟାସ, କପିଳ, କାଳି-
 ଦାସ ଲାଳୀବିଶ୍ଵ ପ୍ରଭୃତିମାନେ ବଳଦଶାସ୍ତ୍ର, ଠକ
 ଶାସ୍ତ୍ର, ଶାଳସମା, ବକୁର୍ତ୍ତି, ଗୁକର, ଶଠସଖା,
 ଖଣ୍ଡ ସଙ୍ଗୀତ, ଛିକି, କୁଳଅଦ ଗନ୍ତ ଓ ପଢ଼ିବା
 ମାତ୍ର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ଅଗ୍ରପ୍ରସଙ୍ଗ ମହାସଂହିତା
 ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଭୃତ ପରମାରରେ ପ୍ରସବ କର
 ତପର୍ତ୍ତ ମୂଲ୍ୟରେ ବହିରଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ସଂକ୍ଷେ-
 ପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ବିବିଧଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ପଢ଼ିବା-
 ମାନ ଏତେ ପରମାରରେ, ଏତେ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟ-
 ରେ, ଅଳ୍ପ ଏତେ ସହଜରେ ମିଳୁଅଛନ୍ତି ଯେ
 ସେମାନଙ୍କ ପଢ଼ିବାକୁ ଯେତେ ସମୟ ଲାଗିବ
 ତାହା ସହଜ ଲୁଲିଆ କଲେ, ମନୁଷ୍ୟଲୀଳନ,
 ମହାସମୁଦ୍ରଗରସ୍ତ, ଦୁର୍ବ୍ୟାଗ୍ରସ୍ତ୍ର ବିଶିଷ୍ଟବନ୍ଦୁ ପର
 ଅନୁମିତ ହୁଏ ।

ଏହି ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଚିତ୍ତ ପ୍ରକାଶକ ମଧ୍ୟରୁ
 ବାହାକୁ ପ୍ରାସବସ୍ତୁମାନଙ୍କର ପଢ଼ିବା ଉଚିତ
 ତାହା ଅନୁ ବିଦ୍ୟର କରଣ ନାହିଁ । କେବଳ
 ସୁକୁମାରମତ ଅଳ୍ପବୟସ ବାଳକ ବାଳିକାମାନ-
 କ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବିଷୟରେ ବହିବା ଅମ୍ଭର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଯଦି ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ
 ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ବିଷୟରେ ବହୁ ସମୟ ଅନୋଳନ
 ତଳୁ ନ ଥାନ୍ତା, ଯଦି ମଧ୍ୟାଦ୍ୟକାଳରେ
 ଉପାଧିପତ୍ରରେ ଚିହ୍ନାବ କରୁ ନ ଥାନ୍ତେ, ପୁଣି
 ସଦ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ପ୍ରବନ୍ଧସୂଚୀ
 ଦୋଳ ସ୍ଥାନ ରଚନାରେ ଛାତ୍ରତା ପରସ୍ପର୍ତ୍ତ, ମର୍ଦ୍ଦ୍ୟ,
 ପାତାଳ ବନ୍ଧାନ ନ ଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଅନୁ
 ଏ ବିଷୟର ଅଲୋଚନା ମଧ୍ୟ କରାଯି କର ନ
 ଥାନ୍ତୁ । କେବଳ ଘୋର ସୁନ୍ଦରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଧରଣଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରସ୍ତର, ଅଳ୍ପ ବିମର୍ଦ୍ଦିତ ସଂକଳିତ
 ଜ୍ଞାନମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିପ୍ରଦାନ କରିବାପାଇଁ ଅନୁ
 ଏ ପ୍ରକାଶମାଧ୍ୟ ବିଷୟରେ ଦୃଷ୍ଟକ୍ଷେପ କରୁ-
 ଅଛୁ । କେ ଅଧିକା ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଥମରୁ
 ଅନୁପରମରୁ ନ ଦେଲେ, ରାଜ୍ୟମରେ ମରୁ
 ବଳିକାଳର ସଂଶ୍ଳଷ୍ଟବାଦୀ ଲୋକେ ଅନୁ ଉପ-
 ଦେଶକୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନ କର ଅଳ୍ପ ଅନୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
 ପଥକୁ ଅନୁଗାମୀ ନ ହୋଇ, ନାଲେ ବିନାଶ

ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବେ । ଅଥଚ ଅମ୍ଭର ପରମରୁ
 ଦେବା ଉଚିତ ଏବ ଛାଡ଼ା ଏହି ।

ଅନୁ ଶଠସଖାର ପ୍ରକାଶ । ଏହି ପ୍ରକାଶ
 ଅଗାମୀ ସତ୍ୟସୁଗ ପ୍ରାଚୀନରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେବ
 ଏହାର ସମାଲୋଚନା ଅନୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଗ୍ରାହକରେ
 ଲେଖି ଗତ ଦ୍ୱାପରଯୁଗ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଚିହ୍ନିୟା
 ଜାମକ ସମାଦେଶରେ ପ୍ରଭୃତ କରୁଅଛୁ ।

ଅନୁ ସୁରୁତପ୍ରିୟ — ଦେଉସବୁ ପୁସ୍ତକ ବା
 ପଢ଼ିଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ, ବାସନ୍ତିଆ, ବେଧା ଲକ୍ଷ୍ୟାଦି
 ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ସେ ସବୁ ଅମ୍ଭର ପ୍ରିୟପାତ୍ର
 ଅଳ୍ପ ତାହାର ଲେଖକମାନେ ଅମ୍ଭର ପରମ
 ସହାୟ । କାରଣ ଏ ସବୁ ବାକ୍ୟ ମୂର୍ଖ, ମାତ,
 ସୁରୁତ ଉତ୍କଳଦୟାକାଳନ ଲୋକେ ବ୍ୟବ-
 ହାର କରନ୍ତି, ଏବ ଏହି ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ଅଧିକ । ତେବେ ଯେଉଁ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଲବ ବଦ୍ଧ-
 ଜନରେ ପ୍ରଚଳିତ; ତାହା ସୁରୁତ ବ୍ୟତୀତ
 କିଏଣ ଦୋଇ ପାରେ ? ଅଥଚ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ
 ସୁରୁତପଠିତ କହିଲେ ଅଭ୍ୟକ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ ।

ଯେଉଁ ନ୍ୟାୟ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚ ପଢ଼ି ଶୁଣାକ, ମିଳୁ
 ପ୍ରଭୃତି ନରକକ ଗଲେ ଏବ ଆତଙ୍କର ପ୍ରାତ୍ନ-
 ର୍ତୀବରୁ ଲୋକେ ପରପୋଷିତ ବହୁମୂଲ୍ୟ
 ସହାରମାନ ଭାଗ କର କୁମ୍ପୀତାକରେ ଭ୍ରମଣ
 ବରୁଅଛନ୍ତି, ଅନୁ ସେହି ନ୍ୟାୟ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚର
 ପରବିଷୟ ।

ଏ ବିଷୟରେ ଅଳ୍ପ ଅଧିକ କହିବାର ପ୍ର
 ଯୋଜନ ନାହିଁ । “ଅଳ୍ପପରମରୁ ମାନଦୈନୀ”

କେଉଁ ନିୟମରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟ-
 ପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ ଦେବ, ତାହା କହିବା ପ୍ରକାରୁ
 ବଏ ଛାଡ଼ା କରବ, ତାହା କହିବା ଉଚିତ ।
 ସମସ୍ତେ ଜାଣ ଯେ “ଏକମେବାଦୁତ୍ତମଂ”
 “ବହୁତ ମନୁଷ୍ୟରେ ମୂଢ଼ା ମରେ ନାହିଁ” ଏହା
 ଜାଣି ଶୁଣି ଯେ କୁମ୍ପେମାନେ କୁମରେ ସମିତ
 ପଢ଼ିବ ବରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ତାହାକର ଏକଜଣକୁ
 ଦର୍ଶା କରା ଦେବକଥାତା ପଦରେ ନ୍ୟସ୍ତ
 କର । ଯାହାକ ଦାତରେ ଏ ଗୁର ଅର୍ଥତା
 ଦେବ ସେ ଭଲ ମନ ପାଇ ଉଦ ପର ଉତ୍ତମ
 ଲୋକରେ ଦାୟା ଦେବେ । ପୁଣି ସେ ଅପଣାର
 ଦୟା ମାୟା ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଳ ବିଶେଷ ଦୁଷ୍ଟି
 ରଖି ରଲଲେଖିତ ନିୟମାନୁସାରେ ପୁସ୍ତକ
 ନିର୍ଦ୍ଦାତନ କରିବେ । କାରଣ ଏପରି ପଦରେ
 ଉତ୍କଳ ଭାକୁ ପ୍ରଭୃତି କଲେ ବୋଲି ଅବଶ୍ୟ
 ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ଦେବ । ଏଣ କର ତାଙ୍କ
 କାର୍ଯ୍ୟ, ଦୟା, ମାୟା, ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରଭୃତି ଉତ୍କଳ-
 ମହାସୟ ।

ମୋକ୍ଷ ଅଟେ । ଅଥଚ ସେ ଯାହା କରିବେ
 ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍କଳକର କିମ୍ପା ପାଠକକର
 ଦେବ; ପୁଣି ଯେଉଁମାନେ ଯେଉଁ ପଦ ଲେ
 ତାଙ୍କର ସେବା କରିବେ, ସେମାନେ କେ
 ପରମାଣେ ଉତ୍କଳକର ସେବା କରିବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଶ୍ନ ଦୋଇପାରେ ବସର ଲେ-
 କକ ଉପରେ ଏପରି ଗୁର ଅର୍ଥତା ଦେବ । ଏ
 ସମ୍ପର୍କରେ ଏକକ କହିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେବ
 ଯେ ଅନୁ ପର ଲୋକ ଦେଖି ନିୟୁକ୍ତ କରିବ ।

ନିମ୍ନ ଲେଖିତ ବିଷୟମାନ ବିବେଚନା କରି
 ନିର୍ଦ୍ଦାତନକାଳ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ କରିବେ ।

(୧) ବହି କେଉଁ ଜିଲରୁ ବାହାର ଅଛୁ ।

(୨) ସେ ଜିଲର ଲୋକେ ତାଙ୍କର ଦେ-
 କେତୁର ଅନୁଗତ ଅଳ୍ପ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର
 କେତେଦୂର ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧନ ହୁଏ ।

(୩) କାହା ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞାନରୁ ବାହାର ଅଛୁ ଅଳ୍ପ
 ସେ କେତେଦୂର ତାଙ୍କର ଅନୁଗତ ଓ ସ୍ୱାର୍ଥ-
 ସାଧନରେ ଉତ୍ତର ।

(୪) ପ୍ରକ୍ତବର୍ତ୍ତୀ ତାଙ୍କର କେତେଦୂର ଅନୁ-
 ଗତ ଅଳ୍ପ ଉପାସନ ।

(୫) ଅଳ୍ପ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରକ୍ତରେ କେତେ ପରା
 ସ୍ୱାର୍ଥ ଦେବାକୁ ପ୍ରକ୍ତବର୍ତ୍ତୀ ସମର୍ଥ ।

(୬) ଅଳ୍ପ ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରକ୍ତ ପରା
 ସଂଶାଧନ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ନା ।

ଯଦି ଉପରେକ୍ତ ନିୟମମାନ ପ୍ରକ୍ତପାଳନ
 କର ତେବେ ଅନାୟାସରେ ସ୍ୱପ୍ନରୁପେ ବି-
 ଦ୍ୟାଳୟର ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ନିର୍ଦ୍ଦାତନ କାର୍ଯ୍ୟ
 ତଳବ । ଯଦି ନ କର, ତେବେ ଭଳିକାଳ
 ଆଉଁ ଉତ୍କଳ କଳି ଅବତାର ଧରବାକୁ
 ଅଳ୍ପ ଶିବ ସହାରମୂର୍ତ୍ତି ଧରଣ କରିବାକୁ
 ପ୍ରକ୍ତଗ୍ରହ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଟକ } ତୁମ୍ଭର ପର ଶୁଭବାଚ୍ଚୀ
 ମାଧ୍ୟାମ୍ୟ } ଦେବଶରୁ ।

ଅଳ୍ପ ବାଲି ପ୍ରାନ୍ତେ ଅନୁ ଦେବକର
 ପ୍ରକାଶ ଦେଖାଗାରୁ ଅଛୁ । ଗତ ଦୁଧବାର
 ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଅଭୋଇକଣା ପ୍ରାମରେ ୩୦୦-
 ଖଣ୍ଡ ଓ ଅଳ୍ପ ପଠାଣନକାଳରେ ୮୦୦ ବଖଣ୍ଡ
 ଶୁଦ୍ଧ ବସୁ ଦୋଇ ଥିଲ । ଗତ ବନ୍ଧ୍ୟ କୁସିଙ୍ଗା
 ପ୍ରାମରେ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ବଖଣ୍ଡ ଶୁଦ୍ଧ ଉତ୍କଳକର
 ଅଛୁ । ତୁମ୍ଭଙ୍କର ସମୟରେ ଏତୁପ ଘଟିବାକୁ
 କେହି କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାରଲେ ନାହିଁ ।

ଗର ମଙ୍ଗଳବାର, ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଏକ ହୁମ୍ମୁ ଶ୍ରୀରାଜଦ୍ୱାର ଦାଣ୍ଡିକ ହୋଇ ଉପସ୍ଥ ସେବନାର୍ଥ ସାହିଁ ପଞ୍ଚମ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲ ।

ଏଠାରେ ୨୮ ଥର କଂସାଳ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ, ମାଂସପାକ୍ଷୀ ଅସ୍ତି ପ୍ରଭୃତି ନାନା ସ୍ଥାନରେ ସବନ୍ତି ଏମନ୍ତ ଓ ଅଳକାଳଦାଧାର ଅସ୍ତିପଣ୍ଡି । ସହଦା ବଳୁଅ କୁରୁରମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥ । ସତର ବନାଗରେ ୨୫ କଂସାଳ ଘର । ହଠାତ୍ ପଞ୍ଚମାନେ ଦୁର୍ଗତରେ ବାଟି ଖୁଲି ଯାଇଛି ତାହ ଓ ହୁମ୍ମୁକଳିକଠାରୁ ବସ୍ତୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି । ପୂର୍ବେ ଅତ୍ତ ଜଣାଣ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କୁ ଜରମାନା କରି ଭାବଦ କରି ଦେଇ ଥିଲେ । ଭରସା କରୁଁ ଯୋଜନା ଏଥିରୁ ବହୁତ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବେ ।

ଏବର୍ଷ ପ୍ରାଚୀନ ଚଳଚକ୍ର । ଗୌଣସି ସ୍ଥଳରେ ଅଦୌ ଜଳ ନାହି । ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଏ ସମୟରେ ଯେଉଁଠାରେ ଜଳ ଥାଏ ଏବର୍ଷ ସେ ସ୍ଥାନ ଶୁଷ୍କହୁଏ ।

ସାମବର ଓ ଦେଉଳୀ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଗନ୍ତାର ଲୋକମାନଙ୍କର ଏବର୍ଷ ବ୍ୟାଧିର ବନ୍ଧୁ ଘଟି ଅଛି । ବସେସ ବାହୁଳି ପରେ ଲୋକେ । ଅପେକ୍ଷା ନୈଃ ବାଲଗେନ, ହେଦା, ମଣି-କୁଣ୍ଡ, ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାଧନେ, ଅଠାଶିପୁର; କଷଦୀ ଓ ଜୁଜୁ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାମର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ଘଟି ଅଛି ।

ଏ ଉଲ୍ଲହାର ଚିଠାପତ୍ର ଭଲ ଦେବା ହୁଏନେ ଭଲେନ ଗୋଷ୍ଠୀମାନମାନେ ଅନେକ ଗୋନମାଳ ଓ ବରମ୍ଭ କରିଛି । ବରସା କରୁଁ ଯୋଷ୍ଠୀମାତୁର ମହାବସ୍ତୁ ଏଥିରୁ ସୁଧଧା କରି ଦେବେ । ଭଲ ।

୨୨-୪-୮୫ } ଶକ୍ତି ମହାପାତ୍ର
କରୁଣିକା ପୁର

ମହାପତ୍ର ।
କଟକର ସେକ୍ସ ରସୁଲ ମହମ୍ମଦର ସମ୍ପର୍କରେ ସେହି ମହତମା ଏ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଉପସ୍ଥ ମେକ୍ସର ବାବୁ ଅଟଳବିଦାସୀ ମେକ୍ସଦ୍ୱାରା କରୁଛି ବୋଲିଅଛି ଥାମ୍ବେ ଦେଖିଲୁ ତହିଁରେ ଏ ମୁସଲମାନମାନେ କ ହୁମ୍ମୁମାଜ ଓ ହୁମ୍ମୁ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ଓ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀପାଳମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକମାନେ ଏହି ବନ୍ଧୁରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନାହାନ୍ତି

ସମସ୍ତ ସମାଜର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦେଖିବଲୁ ପାଇଁ, ଯାହାଦେହ ଏହି ବନ୍ଧୁରେ କାଗଜପତ୍ର ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ମୁକ୍ତେ ପଠାଇ ମହାମାନ୍ୟ ଦାଇହୋର୍ଟରେ ଏହାର ବନ୍ଧୁରେ ଭଦ୍ର କରବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସମ୍ଭାଷନାକର ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ, ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତ ଲୋକମାନେ ଏହି ବନ୍ଧୁରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଭେଦେବେଳେ ଏହି ବନ୍ଧୁରେ ଠିକ ବସ୍ତୁମାନ ଦାଇହୋର୍ଟରୁ ମାମାସା ଦେଖିବା ଉଚିତ ଯଦର ଓଡ଼ିଶା ପିପଲସ୍ ଏସୋସିଏସନ୍ ଏହି ମହତମା (ବନ୍ଧୁରେ) ନ୍ୟାୟ ଅନ୍ୟାୟ ବୁଝିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଦ୍ୱାରା ମହାମାନ୍ୟ ଦାଇହୋର୍ଟରେ ପଠାଇବାର ଅ-ଲୋକନ କରିପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଅପ-ପର ସଭାର ସଙ୍ଗରେ ଏକମତ ହୋଇ ଭଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯହିଁରେ ସମସ୍ତ ସମାଜର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦେବାର କାରଣ ବ୍ୟୟମାନ ଦେଖାଯାଇଅଛି ତହିଁର ପ୍ରକାର ନିମନ୍ତେ ଅଦା ଉତ୍ତର ପ୍ରକାର ନିଶିଦା ପରଦେ ମସ୍ତୁ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ସଭାର ଗୋଟିଏ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ ଛାଡ଼ଇ । ଏହି ମହତମା ଯଦି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଟଇ ମାତ୍ର ଏଥିପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତ ସମାଜର ମନରେ ଅବାଚ ଲାଗିବାର ଦେଖିବାରୁ ପାଇଁ ତେବେବେଳେ ଏହା ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋ-ଲିବାକୁ ହେବ । ଥାମ୍ବେ ସମସ୍ତ ସଭାମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଁ ସେମାନେ ଏହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା ଅବଧାରଣ କରି ସାଧାରଣ ଲୋକ ସମାଜର ପୁଣି ବର୍ଦ୍ଧିତ କିବାକୁ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ ।
୨୫/୩/୮୫ ଉତ୍ତମପତ୍ର

ଶ୍ରୀ ଦାନନାଥ ବେହେରାପାଆୟ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

NOTICE.

Persons desirous of employment as copying clerks and writing a good business like neat hand are requested to send their applications with specimens of handwriting to the Personal Assistant to the Commissioner of Orissa.

By Order
J. S. ROY
Head Clerk & Sheristadar.
Orissa Commr's Office
28-1-85.

PUBLIC WORKS DEPARTMENT, BENGAL

The 24th March 1885.
No. 114 — Notification.—Notice is hereby given that the Lieutenant Governor of Bengal, proposes, under the powers conferred on him by sections 78 and 99 of Act III (B. C.) of 1876 to substitute the words "the 1st April 1885" for the words "1st April 1885" in Rule 5 passed for the Orissa Canals in this Department Notification No. 188, published at pages 427—28, Part, of the Calcutta Gazette for the 5th March 1884.

ପବ୍ଲିକ୍ ୱାର୍କସ୍ ବିଭାଗ ଦେଖାଇ,
ରା ୨ ଉତ୍ତମ ମାହେ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା ।

ନ ୧୧୪ ମୂର ବିଜ୍ଞାପନ ।—ଓଡ଼ିଶା ନାମ ନିମନ୍ତେ ଏହି ମହତମାର ନ ୧୧୮ ମୂର ବିଜ୍ଞାପନଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଦସ୍ତୁରଅମଳ ବ ଚାହା ସନ ୧୮୮୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ରା ୫ ଉତ୍ତମ ବାବୁରୁ କରବଦା ଗଲେରେ ପ୍ରଥମ ଭଗର ପୁ ୪୨୭୩୮ ବାରେ ମହତ ହୋଇଅଛି ସେହି ଦସ୍ତୁର ଅମଳର ୫ ଧାର ଉପରେ "ରା ୧ ଉତ୍ତ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା" ପରବର୍ତ୍ତରେ "ରା ୧ ଉତ୍ତ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୫" ଏହି କଥାମାନ ବସାଇବାକୁ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ଲେଫ୍-ନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସନ ୧୮୭୨ ମସିହା ବଙ୍ଗୀୟ ଅ ୩ ଲଲର ୭୮ ଓ ୮୯ ଦଫାଦ୍ୱାରା ପାଇ-ଥିବା ନିମନା ଅଧିକାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରଅଛନ୍ତି । ଅବଦ ବଜ୍ରପନ ଦଅର ।

(Sd.) J. M. MORRIS
Lieutenant-Colonel R. E.
Joint Secretary to the
Govt. of Bengal P. W. D.

ଗିଲଟି

ଅର୍ଥାତ୍

ଅନବାସ୍ତବରେ ମନା ଅବା ରୁଧ
ତହାଲଗାବ ।

ଠୁ, ପଇସା, ବାକ, ସକ୍ତ, ଚିତ, ଦାଉ, ବର୍ଣ୍ଣମାଳ, ଦୋକାମ ଉଦ୍ୟତ ରୁପାର ଅ-କାର ସ୍ଥଳରେ ଓ ତା ପିତୃତର ସାତନୟ ଅନିକାର, ସାଲ ରୁଣିକା ତକା, ହୁମ୍ମୁ ଦାସନ, ନୁଦାଲ ସାଧ-ସରଗୋଷ୍ଠ, ଜୁଣିର, ମର୍ଦ୍ଦନ, ସରକଦାନ ଏବ ଗଜକର୍ମସମ୍ପାଦକର ଦୁଦା ପ୍ରଭୃତି ରୁଧା ଅଥବା ସ୍ଥଳରେ ଗାବକଟ ସବ

ମାସ ମତେ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ ଗିଲଟି କରି ଦିଆ
ଯିବ । ଯାହାକର ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ମୋହଠାକୁ
ଦୁକ୍ୟାକ ପଠାଇଲେ ସଜ୍ଜର ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା
କରିଦେବ ଇତି ।

ଅଲମତନବଜାର } ଶ୍ରୀ ଭୂଗୀରଥୀ ସାଠିୟୁ
କଟକ }

ବାଲିକାଗଣ ।

ଉଲଲକ୍ଷିତ ଶସ୍ତ୍ରା ଭରରେ ସଦର ବଟବ
ଗୌରୀସ ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟଂ
ବସା ନିକଟେ ବାବୁ ଅଭୂବନର କର କମ୍ପାନୀ
ଦୋକାନରେ ବକସ୍ତ ହେଉ ଅଛୁ ଯଥା—

- ୧୫ ଚଢ଼ି ବାଦାମି ନମାସ ୧୨ ୫ ୨୫ ୧ ୫୦ ୨୦
- ୧୬ ଚଢ଼ି " " ୫ ୨୪ " ୫୦ ୪
- ୧୭ ଚଢ଼ି " " ୫ ୧୫ " ୫୦ ୨

ବେପାରମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-
ଦିନେ ରୁ ୫ ମ ବା ଅଧକ କସ୍ତ କରିବେ
ଅହୁର ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରିବୁ । ମୂଲ୍ୟ
ନଗଦ ।

ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ କ $\frac{୧.୦୮}{୧୨.୨୦}$ ମର
ସର୍ବନିର ।

ସମସ୍ତ, ୧୮୮୫ ସାଲ ଭା ୨ ରାଜ
ଅହୋବର

ମୂଳୟମ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସ୍ୱଳପ ଓ
କୃଷିପକାନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାରତବର୍ଷ ଗତ-
ଶ୍ରୀମେଖଳ ରୁବକାଗରୁ ଉତ୍ତର ।

ଭାରତବର୍ଷ ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ
ଖେଳ ସେକେଟର ୧୮୮୫ ସାଲ ଜୁଲାଇ
ମାସ ୩୧ ତାରିଖ ଲକ୍ଷିତ ୧୦୫ ନମ୍ବର ପତ୍ର ।

ଭାରତବର୍ଷ ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ
ଖେଳ ସେକେଟର ସାହେବଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ୧୮୮୫
ସାଲ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୩୦ ତାରିଖର ୧୦ ନମ୍ବର
ପତ୍ର ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ପଦ ଓ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ
କରଟକୁ ୧୮୮୫ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୫
ତାରିଖ ଲକ୍ଷିତ $\frac{୧.୦୮}{୧୨.୨୦}$ ନମ୍ବର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ
ସମ୍ପର୍କୀୟ ସର୍ବନିର ।

ଭାରତବର୍ଷ ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ
ଖେଳ ସେକେଟର ସାହେବଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ୧୮୮୫
ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୫ ତାରିଖର ୧୩
ନମ୍ବର ପତ୍ର ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ପଦ ଓ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ
କରଟକୁ ୧୮୮୫ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର
ମାସ ୨୫ ତାରିଖ ଲକ୍ଷିତ $\frac{୧.୦୮}{୧୨.୨୦}$ ନମ୍ବର
ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସର୍ବନିର ।

ବଙ୍ଗଦେଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର କରଟକୁ ୧୮୮୫
ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୫ ତାରିଖ ଲକ୍ଷିତ
 $\frac{୧.୦୮.୫୫}{୧୨.୫୫}$ ନମ୍ବର ପତ୍ର ପାଠ ଦେଲ ।

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ।

୧୮୮୭ ସାଲରେ ରାଜ୍ୟାୟ ଅଜ୍ଞାପତ୍ରକ୍ରମେ
ଲଗ୍ନକରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଦେବ ଭର୍ତ୍ତରେ
ସଦ୍‌ଭାବୀ ହେବା ନିମିତ୍ତ ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରିନ୍ସ
ଅର୍ ଓ ସ୍ୱେଲ୍‌ସ ଯେଉଁ ଅମରଣ ପଠାଇଥିଲେ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଖେଳ ସେକେଟର-
ଦ୍ୱାରା ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ
କର ଅଛନ୍ତି । ବିଷୟାୟ ଦ୍ୱାପପୁଞ୍ଜର ଅଧ୍ୟାପିମାନଙ୍କ
କ୍ଷମତାଧୀନରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଉପନ-
ବେଶିକ ଓ ଭାରତରାଜ୍ୟର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ
ଯେଉଁ ଅସୀମ ଶାନ୍ତିପରିକ ଉପକ୍ରମକାର ନିଦା-
ନମାନ ଅଛୁ ସେମାନଙ୍କୁ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣତମ ପରିମା-
ଣରେ ଦେଖାଇବା ମହାମାନ୍ୟ କଥାନୁସାରେ
ସେହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

୨ । ଏହି ବସ୍ତୁରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଟ ଓ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି
ଯାଇଅଛୁ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଘଟା
ଏହି ଯେ ଭାରତବର୍ଷର ସମ୍ପଦରେ ସମସାଧ୍ୟ-
ରଣକୁ ଏହି ବସ୍ତୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ଓ ସେହି
ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସାମାଜ୍ୟର ଉତ୍ତର,
ଶିଳ୍ପ ଓ ବାରିଗଣ ଦେଖାଇବାକୁ ଦେବ ।

୩ । ୧୮୮୭ ସାଲ ମେ ମାସ ଅରମ୍ଭରେ
ସାଇଥ ଡେକୋରାସନଠାରେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଫିଟ୍‌କ
ଓ ସେହି ବର୍ଷ ଜାନୁବରୀ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀୟ ଦୁକ୍ୟ ଇଂଲ-
ଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚିବା ଉପକ ।

୪ । ଯେଉଁ ଶରୀରେ ପ୍ରାକ ପ୍ରଦାନ ଦୋ-
ଇ ପାରିବ ଓ ତାହା ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ
ମିଳିବ, ରାଜ୍ୟାୟ ଦମ୍ଭେଗନମାନଙ୍କଠାରୁ
ଅନ୍ୟ ଉପଦେଶ ମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଜଣାଇ
ଦିଆ ଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାମୀୟ କର୍ତ୍ତୃ-
ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରିୟ
କରିବେ ତାହାକ ନିକଟକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନୀମାନେ
ସାଧକମେ ଶୀଘ୍ର ବୌଶିପି ନାମରେ ପ୍ରାକ

ପ୍ରାପଣାର୍ଥ ଶରୀୟକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ପଠାଇବା
କାହାଣୀୟ । ମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ରମାନଙ୍କ ପ୍ରାକ ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ସେ ମିଳି ପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ୧୮୮୫ ସାଲ
ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୧ ତାରିଖ ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ସବୁ
ପ୍ରାର୍ଥନା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦୋଇଥିବ ତାହା ଅପ୍ରଗ-
ଣ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରାକ ନିମିତ୍ତ ଯେଉଁ ଶରୀ
ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ପ୍ରାକ୍ୟ ନ ଦେଲେ
ପହଞ୍ଚି ପ୍ରାର୍ଥନାସମ୍ପର୍କୀୟ ପଠାଇ ନିଅଯିବ ।

* । ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯେଉଁ ସବୁ ପଠା
ପତ୍ର ଭାରତବର୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଲେଖିବାକୁ
ହେବ ତାହା ରାଜ୍ୟ ଓ କୃଷିକମଳୁ ଅସିସର
ପ୍ରଦର୍ଶନୀଶାଖାର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମସୂଚକ ଶିଷ୍ଟ-
ନାମାରେ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ହୁକୁମା—ହୁକୁମ ଦେଲ କ ଦାସିଆ ଲକ୍ଷିତ

ମାକାତ ।	ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ।	ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବ-
ବୋମାତ ।	କଟକସ୍ତ ବହୁଦେଶ ।	ଶ୍ରୀମେଣ୍ଟ ଓ କ-
ବଦଦେଶ ।	ବୃତ୍ତ ।	କୃଷିକମଳୁ ନି-
ଭରତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।	ଅସମ ।	କଟକ ଏହିନ-
ପ୍ରଦେଶ ।	ଡାକପଦଦାପତ୍ର ଡେ	କଟକ ଏହିନ-
ଅଯୋଧ୍ୟା ।	ସଚେକର ଦେଶପଦର	କଟକ ଏହିନ-
ପଞ୍ଜାବ ।	କଟକ ଏହିନ-	କଟକ ଏହିନ-

ଅକ୍ଷୟ ଶହ ପଠାଯାଇ ଯେ ଯାହା ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
ଗେଜେଟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୁଏ କିମ୍ବା ଦେ ଓ ସହ
ସାଧାରଣଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିମିତ୍ତ ଦେଖାଯିବ ଓ
ଇଂରାଜୀ ସହାୟପତ୍ରକୁ ସହାୟ ଦେବେ ଓ
ପ୍ରାକ ପ୍ରାପଣାର୍ଥ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ଯାହାକ ନିକଟକୁ
ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ତାହା ଜଣାଇବେ ।

ସୁକ୍ଷ୍ମ ହୁକୁମ ଦେଲ କ ଦାସିଆ ଲକ୍ଷିତ
ପରିସଂଖ୍ୟାରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକାଶ କର
ଯାଇ ।

ନ, ପି, କର ।

ଭାରତବର୍ଷ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସେକେଟର ।

ଶସ୍ତ୍ର ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ସ୍ୱୟଂ
ଚତୁର୍ଥକ୍ରମକାର ବସା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ପମାନଙ୍କର
ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦରକୋଣା ଓ ଭଲଗ ଓ
ଭେଷମାଠିଗେର ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସକର ଓ ଭଲ-
କଣା ଇମାଣ୍ଟ ସଚରାଚର ବକସ୍ତ ହେଉଅଛୁ
ତାହା ସମସ୍ତ ପ୍ରାକରଦର୍ଶନୀ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ
ଅଛୁ । ଚନ୍ଦର ଅଭ ବେକେକ ଫେକସି
ଜନସାହୁ ବକସ୍ତ ସବାଗେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ
ତାହା ନିମ୍ନ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲ ଯାହାକର
ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଦୋକାନରେ ପହଞ୍ଚି

ଉତ୍କଳ ଦାକତା

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

୧୯୦୮

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ମନ ସହ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁଦ୍ରିତାଗାର ୧୧୯ ବାଟ ୧୯୧୧ ମାଲ ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅଗ୍ରମ	ବର୍ଷାନ୍ତ
ଦାସିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଜାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

୧୯୧୧ ଖ୍ରୀ

ବଙ୍ଗଦାସିକ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ ଦାକତା ସଙ୍ଗେ
 ଦଳଦଳର ଖଣିଏ ପ୍ରଭୃତି ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ
 'ପ୍ରଭୃତି' ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେବର ଏକ ସୁଲଭ
 ମୂଲ୍ୟରେ ବାହାରଦାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି
 ମୁଦ୍ରଣ ବଙ୍ଗଦାସିକ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ
 ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦ ଦାକତାରେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ
 ଅଟଇ ।

ଅନେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ସହିତ
 ବୌଦ୍ଧିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପାଠ କଲୁଁ ଯେ ଯୁକ୍ତ
 ଭାବନାର ଉପକ୍ରମ ଦେଖି ଲାଭଦାୟକ ଗର୍ଭମେଖ
 ବ୍ୟୟ ସଙ୍କୋଚ କରବାର ଅଦେଶ ପ୍ରଭୃତ
 କଷ୍ଟଅଛି ଏବଂ ଏଥିର ଶେଷେ ପ୍ରଧାନ ଫଳ
 ସୁସ୍ଥ ବ୍ୟୟ ନାସପୁର ରେଭିନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ
 ନୀତିର ପ୍ରଚାର ହୋଇଅଛି । ରେଭିନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ
 ପ୍ରତି ଗର୍ଭମେଖକର ସମସ୍ତ କ୍ଷତି ଦେଖି
 ଅନେମାନେ ଅତିରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ରେଭିନ୍ଦ୍ର
 କେଉଁଦାସି ଅଗା କରୁ ଥିଲୁଁ ତନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଯେ ଅଗା ବ୍ୟୟ ପ୍ରାୟ କଣା ଯାଉଅଛି ।

ଗତ ସମ୍ବାଦରେ ସମ୍ବାଦ ଅସିଥିଲେ ତ ରୁଷି-
 ସମାନେ ପଞ୍ଚଦେବ ଦକ୍ଷିଣକୁ ଅନୁର ଚଳାଉ
 କର ମାଲୁତକ ନଗର ଅଧିକାର କରୁଅଛନ୍ତି
 ଏବଂ ହୁସୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଟ ନିର୍ମାଣ ନୀତିର ଆରମ୍ଭ
 ହୋଇଅଛି । ଏ ପ୍ରସାଦରେ ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି
 ଯେ ସେ କଥା ସତ୍ୟ ନୁହଇ । ଅପରାଧମାନଙ୍କ

ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଗାଦାକ୍ ଦେବୀ
 ଉତ୍ତରୁ ରୁଷିୟମାନେ ଆଉ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ
 ନାଦାନ୍ତି ଏବଂ ଅପରା ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହି-
 ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ସମ୍ବାଦ
 କେବଳ ଶାନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ଲଗାଇ ଦେବା ଅସାଧ୍ୟ
 କେହି ଲଗାଇ ଦେଇଥିଲ । ନୂର ପ୍ରଧାନ ଦଳ
 ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେବାର କଥା ଖୁଲୁଥିବା ସମ-
 ଯୁରେ ଏପରି ଜଳଭବ ଉଠାଇ ଦେବା କଡ଼
 ବିଷମ ଦ୍ୟପାର ଅଟଇ କାରଣ ଏଥିରେ
 ଲୋକଙ୍କର ମନ ଉତ୍ତଳ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ
 ଗୁଳମିମାନେ ଧାର୍ମିକତାରେ ଅପରା ବର୍ତ୍ତନା
 ବସୁର ବଦବାରୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ।

ରୁଷିୟକୁ ଭାରତବର୍ଷରୁ ଅନ୍ତରେ ରଖିବା
 କାରଣ ଇଂରାଜ ଗର୍ଭମେଖ ବାବୁର
 ଅମିରର ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁତା କରୁଅଛନ୍ତି ତନ୍ତୁ
 ଏହି ବନ୍ଧୁତା ରକ୍ଷା କରବାରେ ଅନୁମାନକର
 ଦେହେ ବ୍ୟୟ ଦେଉଅଛି ତହିଁର ସୀମା ନାହିଁ ।
 ଅମିର ଦୋସ୍ତମହମ୍ମଦଙ୍କୁ ସନ ୧୮୫୭ ସାଲରେ
 ୫ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସନ ୧୮୭୭ ସାଲରେ
 ୮ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦିଆ ଯାଇଥିଲ । ସେଥିପ୍ରତି
 ସନ ୧୮୮୮ରେ ସାଲରେ ୧୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
 ସନ ୧୮୯୦ ସାଲରେ ୧୦ଲକ୍ଷ ଏବଂ ସନ ୧୮୯୨
 ସାଲରେ ୮ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ । ଯୁକ୍ତ
 ଆଜି ସନ ୧୮୯୧ ମାସରେ ପଞ୍ଚାଶଦକାର
 ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ଅବହରଣଦମାନ

ଖାନ ଅତି ହୋଇ ସନ ୧୮୮୧ ସାଲରେ
 ୪୦ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇଲେ ଏବଂ ବାସିକ ୧ଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏ ଯାଉଅଛନ୍ତି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାର-
 ପିଣ୍ଡି ଦରଦାରରେ ଏହାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
 ହେଉଛି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଲେ ତହିଁର ବିଷୟ
 ଆଗ୍ରସ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଦେଇଅଛି ଏବଂ ବାହା
 ସାମାନ୍ୟ ନୁହଇ । ବାସୁକରେ ଭାରତବର୍ଷ
 ଅମିରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବାମଧେନୁ ହୋଇଅଛି
 ଇଂରାଜମାନେ ଅବଶ୍ୟାନ୍ତରାରେ ବାହାଙ୍କର
 ପ୍ରୟୋଜନ ମତେ ଦୁଃଖ ଦୋହିଁ ଯୋଗାଉଅଛନ୍ତି
 ଓ ଅନୁମାନକର ରକ୍ତ ଶୁଣି ଯାଉଅଛି । ଏବେ
 ଟଙ୍କା ଦେଇ ବନ୍ଧୁତା ରଖିବା ତେମନ୍ତ ବସୁର
 ଅନେମାନେ ତହିଁ ପାରୁ ନାହିଁ ।

ଅବଧି ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇ ନାହିଁ ତନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧର
 ବନ୍ଧୁ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଲୋକେ ଅନୁଭବ କରବାର
 ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ବମେଇ ଓ ଭୃତ୍ତରପିଣ୍ଡିର
 କେତେ ସ୍ଥାନକୁ ସମ୍ବାଦ ଅସିଅଛି ଯେ ଯୁଦ୍ଧ
 ପ୍ରଳୟ ପଲଟନ ସଙ୍ଗେ ଶିବା ସଦାସେ ଦେଇ
 ସମ୍ରଦ୍ଧ କରବାର ଅଦେଶ ଦେବାକୁ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟତାମାନେ କଳ୍ପଦେବେଠି ଧରୁ ଧନ
 ଲଗାଇ ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଲୋକମାନେ ଏହି
 ଦୃଶ୍ୟରେ ଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକ ପଳାଉ ଅଛନ୍ତି ବମା ବନ୍ଧ-
 ଦେଲେ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟଦେଲେ ଲୁଣି ରକ୍ତ-
 ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ପଲଟନର ଭବତ ସଦାସେ
 ଅସମ୍ଭବୀନ ଶାନ୍ତନୁଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହଣ ହୋ

ଭାରତବର୍ଷର ସୀମା ପ୍ରଦେଶକୁ ପ୍ରେରଣ ଦେଉ-
 ଅଛି । ଏହି ସମ୍ପାଦକରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ
 ପ୍ରତିଦିନ ଦସକ୍ରୋଡ଼ ମଦ୍ୟ ଲେଖାଏଁ ଶସ୍ୟ
 ପ୍ରେରଣ ଦେଉଅଛି । ଏହି ଶସ୍ୟ ଭାରତବର୍ଷର
 ନାନା ସ୍ଥାନକୁ ଖରଦ ଦେଇ ଥିବାରୁ ଖାଦ୍ୟ-
 ଦ୍ରବ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ସର୍ବତ୍ରରେ ବୃଦ୍ଧି ଦେଉଅଛି ଏବଂ
 ଚାନ୍ଦାସ ଗରବ ଲୋକଙ୍କର କଷ୍ଟ ବଢ଼ୁଅଛି ।
 ଅଗତ୍ୟ ଏବର୍ଷର ଉନ୍ନତଶକ୍ତି ଫଳରେ ଦେଉ
 ଏବେକେଲେ ଶୁଣିଅଛନ୍ତେ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟର ଗୁଣ
 ହେତୁ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାକୃତଶକ୍ତିରେ ବୃଦ୍ଧିର
 ଛାଡ଼ ପଡ଼ୁଅଛି ଏଥି ଉପରେ କିଛିକାଳ ଉପର
 ଲିଖିତ ପରମାଣରେ ପରୀକ୍ଷଣ ସତ୍ୟେ ଶସ୍ୟ
 ଖରଦ ଦୋର ବାହାର ଗଲେ ବୃଦ୍ଧିର ଅପ-
 ଳନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ସୁତରାଂ ସୁଦ୍ଧ ନ ଦେଉଣୁ ଏ କଷ୍ଟ ଅଛି ଯୁଦ୍ଧ
 ଦେଲେ ଶତଶ୍ରୀମେଣ୍ଡଳର ଯେତେ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
 ଦେବ ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଦେଶ ପତକ ।
 ଏଥିକୁ ଯୁଦ୍ଧର ଖର୍ଚ୍ଚ ୩୨୦ କୋଟିଟଙ୍କାରୁ ଊଣା
 ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ଦେବାକୁ ଭାରତ-
 ବାସିନ୍ଦର ସମସ୍ତ ରକ୍ତ ଶକ୍ତିଯିବ ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କର ଉଚ୍ଚା ଉଚ୍ଚାବର
 ଶୁଦ୍ଧିରେ ଦେବକ ପ୍ରଜାଙ୍କର ସର୍ବନାହିଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଛାନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟ ସାଦେବ ତ ସେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାର
 ଜଣେ ସଦ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ଭାରତବର୍ଷର ଜଣେ
 ବଡ଼ ଓ ହିତୈଷୀ ବୋଲି ସାଧାରଣରେ ପରିଚିତ
 ଇଂରାଜର ଶକ୍ତି ଏ ସମସ୍ତ ଭାରତବର୍ଷର ଉ-
 ଦ୍ଵାସ ରଚନା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିବାରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବ 'ଇଂରାଜ ଲେ-
 ଶ୍ୟମାନେ ଭାରତବର୍ଷର ଉଦ୍ଵାସ ଲେଖିବାକୁ
 ବସି ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ସଦସ୍ୟ ବର୍ଷର ଉଦ୍ଵାସକୁ
 ଦୁଇ ବୁଦ୍ଧ ପତ୍ରରେ ଶେଷ କରନ୍ତି ଏବଂ ତତ୍ପର
 ଭାରତବର୍ଷର କଥା ଯେତେ ବାହାରର ଉଦ୍ଵାସ
 ଶରମ୍ଭୁ କୁଅଛି । ଏ ପ୍ରଣାଳୀ ଭାରତବର୍ଷ-
 ପ୍ରଦାସୀୟରେଶୀୟ ଅଥବା ଭାରତବର୍ଷୀୟ ବା-
 ଦାସ ପତ୍ରରେ ବଳ ନୁହେଁ । ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ପଠ-
 ଶାଳ ସଦସ୍ୟେଷତଃ ଶେଷୁଅଛି ନାହିଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଭାରତର ପିଲାମାନେ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟବସାୟ-
 ସମ୍ପଦରେ ସୁଦେଶର ଦେବନ ବଢ଼େବ ଓ
 ଉପରର କଥା ପଢ଼ିବେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତୀୟ
 ବ୍ୟବସାୟ ସମସ୍ତ ଅସୁସ୍ଥମାନୁଷ୍ଠିୟ ଜାତିର
 ଲନାମେତ ଦେବ ନାହିଁ । ଏହି ଶକ୍ତିର ପ୍ରଭାବ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସାର କଥାଗୁଡ଼ିକ ଅବଲମ୍ବନ
 କରି ଗତ କଳକାସିରେ 'ସୁଦେଶର ଉଦ୍ଵାସ
 ଶିଖା' କଣ୍ଠପୁରେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରବନ୍ଧ
 ବାଦର ଅଛି ଏବଂ ଅନୁମାନେ ତାହା ପାଠ
 କରି ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୀତି ଦୋଇଅଛି । ବାସ୍ତବରେ
 ସୁନ୍ଦର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଭାରତବର୍ଷରେ ମୁସଲମାନ
 ଏବଂ ଇଂରାଜର ଶାସନ ସମୟର ଦୌଶର୍ଯ୍ୟ
 କଥା ପଢ଼ିବ ଶୁଦ୍ଧ କରି ଦୃଶ୍ୟର କହିବେ
 ବିକ୍ରମ ଅନୁମାନେ ଏବଂ ଦେଉଠାରୁ ଅଗତ୍ୟ
 ଅନୁମାନଙ୍କର ଜାଗାକୁ ଗୌରବ କ ଏବଂ
 କପର ଅନୁମାନେ ଅନୁଗ୍ରାଧାନ ଅସୁମଦ୍ଭ
 ପ୍ରାପକ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବୁ ତାହା ଅନୁ-
 ମାନେ ନା ନିଜେ ଜାଣିବାକୁ ନା ଅନୁମାନଙ୍କର
 ବ୍ୟବହାର କର୍ମାୟମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା
 କରୁଅଛି । ଫଳତଃ ଅନୁମାନେ କ୍ରମାଗତ
 ପରୀକ୍ଷାକାର କଥା ପଢ଼ି ଅଧିକତର ପରୀକ୍ଷାକ
 ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟ ଦେଉଅଛି ଏ ସଦସ୍ତରେ
 ଅନୁମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତର ଅବା କାହିଁ ?

ଯୁଦ୍ଧ ନା ସମ ।

ଯୁଦ୍ଧ ଦେବ ତ ନାହିଁ ଏ ଅନ୍ତ ଅନୁମାନଙ୍କୁ
 ଛାଡ଼ି ତାହା ସେମାନେ ବଡ଼ ସପ୍ରାବଳେ ଦେମନ୍ତ
 ଏସପ୍ର ଦରେ କେତେକେଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ କେତେ-
 କେଲେ ସକ ଦେବାର ସମ୍ଭବ ବୋଲି ସମାଧାନ
 ଅସି ଅଛି ବୁଦ୍ଧ୍ୟୁ କିଛି ଜଣା ଯାଇ ପାଉ
 ନାହିଁ । ବିଳାଭରୁ ଅସିଥିବା ଏବଂ ସୁଦର ଶେଷ
 ତାରସମ୍ଭାର ମର୍ମ ଏହି ତ ଇଂରାଜ ରୁଷିୟା-
 କୁ ଯେଉଁ ଶେଷ ପଡ଼ ଲେଖିଥିଲେ ତହିଁର
 ଉତ୍ତର ରୁଷିୟାଧିପ ତାର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି କ
 ସେ ସକ୍ଷିତ ଏକାନ୍ତ ବାମନା କରନ୍ତି ଏବଂ
 ପଞ୍ଚଦେବ୍ୟାପାରରେ ଯେଉଁ ମଜାନୁର ଗଠି
 ଅଛି ତହିଁରେ ବାହାର ଘୋଷ ମାଲସ-
 ଦାସ ତହିଁର କରୁର ବରାଦବାକୁ ସମ୍ଭବ
 ପଛନ୍ତି ଇଂରାଜ ମଧ୍ୟ ସାଲସି ମାମାଂସ ଲେଡ
 ଅଛନ୍ତି । ଯେବେ ସାଲସିରେ କଥା ଶୁଣିଲେ
 କେବେ ଅଧି ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରୟୋଗକ କାହିଁ କହୁ
 କୁଅଛି ସେ ଜେଲମାର୍କର ସଜା ସାଲସିଦରେ
 ବରଣ ଦେବେ । ଏଭଳା ଉଦୟ ଉଦ୍ଵାସର
 ପ୍ରଧାନ ବାକ୍ୟ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଜନତା ପୁରୁଷେ-
 ସଂସଦ ସମଦ ଯେଦେବୁ ଇଂରାଜର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ-
 ରାଜକୃମାର ପ୍ରାମସ୍ତ ଅଧି ଦେଇବୁ ସତ୍ୟର
 ଏବଂ କରନାକୁ ବଦାଦ ବର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଅନ୍ୟ ଏବଂ କରନାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଣି ବଦାଦ

କରଥିବାରୁ ବାହାରର ସୁଦ୍ଧ ଅଛି । ଏପ୍ର-
 କାରେ ସେ ଉଦ୍ଵାସକୁ ମୁରୁକ ଅଛି
 କ ସେ ବଦାଦ ଉଦ୍ଵାସରେ ବାହାର ଅମର
 ଦେବାଧିପତା ତାହ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏସମ୍ଭାବକୁ
 କରବ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଵାସକୁ ଦେବ । ନିଷ୍ଠୁ
 ବାଢ଼ା ଦୁଇ ଏବଂ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇ
 ପାରେ । ସମ୍ପଦ ଯୁଦ୍ଧର ଅନୁମାନ ପ୍ରକାଶ
 ପ୍ରକାଶକୁ ଗୁରୁଅଛି ଏବଂ ତାହା ଲେ
 ବୋଲକ ଯେ ଯୁଦ୍ଧ ଦେବ ନାହିଁ । କରବରେ
 ଏଗାରଖଣ୍ଡ ଜାବାଚ ହତା ଦୋଇ ଅଛି ଏବଂ
 ତହିଁରେ ଦୁଇଦକ୍ରାର ଗୋସ୍ତ ସିପାହି ଭାରତ-
 ବର୍ଷକୁ ଅପ୍ର ଅଛନ୍ତି ଅଧି ଜାବାଚ ଯେତେ
 ଯେଉଁ ଅଜେ ମିତ୍ରଅଛି ଇଂରାଜ ସମସ୍ତ ଭଜା
 କର କେଉଁ ଅଛନ୍ତି । ପାରସାର ସାହାବ ନିର-
 ଟକୁ ଏବଂ ଦୈନିକ ଦୁଇ ପଠାବାର ପୁର
 ଦୋଇ ଅଛି । ଦୁଇ ପ୍ରେରଣର ଉଦ୍ଵେଷ୍ୟ
 ଏହି ତ ଉଦ୍ଵାସରେ ସୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ସଦା
 ଅନୁମାନ ଇଂରାଜର ସଦାସୁ ଦେବେ ଦୁଇଦେ
 ସଦାସାରକ ନିମିତ୍ତ ଇଂରାଜ ପୂର୍ବକୁ ସହି ବରୁ
 ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସୁନ୍ଦରାନ ନିରାପେକ୍ଷ ରହୁବାକୁ
 ମନସ୍ତ କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍ଵେଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରକାମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ସେହିପରି ପ୍ରସଂସ
 ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ତନ୍ତୁ ଯେତେକେଲେ ସେ
 ବୁଝାଗର ଉପଦୁରସ୍ତ ବଦନାମାନଙ୍କୁ ବଳପୁ
 କରବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ମାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରାକରୁ ବଳ ବରଦ ପ୍ରଭୃତ ସମସ୍ତ ତରୁ
 ଅଛନ୍ତି ସେପ୍ରକାରେ ସେ ସେ ନିରାପେକ୍ଷ ରହୁବେ
 ଏମନ୍ତ ଅନୁମାନ ଦେଉ ନାହିଁ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ନାବାଲୟ ସୂଚା ।

ଭେଦାନ୍ତାନ ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ସାଦେବ
 ସିନକଳ ସମ୍ଭଳରେ ଶକ୍ତି ଏ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପ୍ରାକା-
 ନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲ । ସାଦେବ ସିନକ
 ଉଦ୍ଵାସ ବଞ୍ଚାର ନାବାଲୟ ସୂଚାନ୍ତରୁ ପଠା-
 ଉଦା ବାଉଣ ଅସିଥିବାରୁ ଉଦ୍ଵାସ ବଞ୍ଚାକୁ
 କେତେ ପାଉଥିଲେ ତନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ସେ
 କଥା ସମ୍ଭର ଦେଲ ପ୍ରାୟ ଜଣା ଯାଉଅଛି ।
 ଭେଦାନ୍ତାନର ସୂଚା ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକରେ
 ରହୁ ନ ଗାରନ୍ତି ଏବଂ ନାବାଲୟ ଯେପରି
 ବସୁସ ଦୋଇଅଛି ତହିଁରେ ଲେଖା ପଠା
 ବରଦା ସଙ୍ଗେ ସୁଦ୍ଧ ତୁଣା ଦୁଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଅନୁମାନ ଦେବା ଅବସ୍ୟକ । ମାନେତର ବାବୁ
 ବଦନାକୀ ସିଂହର ବାବାଲୟରେ ସେ ଗଡ଼ିବେ

କୃଷି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଉପରେ କ୍ରମେ ସାହେବ ଶିକ୍ଷକ ନଦବାର କୌଣସି ଅବଶ୍ୟକତା ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ଓ ସାହେବ-ଠାରୁ ଅଧିକ କିଛି ବିଦେ ଗାଦା ମଧ୍ୟ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । କାର୍ଯ୍ୟ ଗଠ ସାହେବ ଏବେବେଳେ ଏକ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଶିକ୍ଷକ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମୟୂର ଭଞ୍ଜର ଯେ ଏଥିରେ କି ଉପକାର ଦେବ ଅନୁମୋଦନେ କହି ନ ପାରୁଁ ବରଂ ଅପକାର ଦେବାର ନିଶ୍ଚୟ ଅଜଣା ଦେଖା ଗଲଣି । ସାହେବ ଶିକ୍ଷକ ଏବେ କୃଷି ଏବଂ ଭୃତ୍ୟ ପ୍ରାକୃତ୍ୟା ହୃଦୟର୍ଥ ଓ ବଶେଷରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ମତ ଗତ କିଛି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କୁ ସୂଚାଙ୍କ ସହଚ ଏବଂ କୋଠିରେ ରଖାଇ ବନ୍ଧି ଯାଇଅଛି ଓ ଗୁଜାଟର ଖାଇବା ପିଇବା ଗାଧୋଇବା ଖୋଇବା ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ଉତ୍ତାପକାନ୍ଧରେ ରହିଅଛି । ଏଥିରେ ହୃଦୟର୍ଥ କି ପରମାଣ ଦାନ ଦେଉ ଅଛି ତାହା ବୋଲିବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ନିକଟରେ ଗୁଜା ଯେତେବେଳେ କଲିକତା ଓ ବାର୍ଲିଙ୍ଗକୁ ଗଲେ କଂଗ୍ରେସ ଦୋକ୍ତରରେ ତାହାଙ୍କର ବସା କରି ରହିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦୋଇଥିଲା । ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ନିଜାନ୍ତ ଅନ୍ୟାୟ ଥିବାର କମିଶନର ସାହେବ ଜାଣିପାର ପୃଥକ ବସାର ବନୋବସ୍ତୁ କରି ଦେଲେ । ମାତ୍ର ଅନନ୍ତଶେ ସାହେବ ସଙ୍ଗରେ ରହିଲେ ହୃଦୟ ଅର୍ଥର ବ୍ୟବହାର ରକ୍ଷା ଦୋଇ ପାରେ କି ? ଗୁଜା ସାହାଜଗ ଦୋଇ ଯେପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ତହିଁରେ କାହାର ଅପତ୍ତି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତାହାଙ୍କର ଅପସ୍ତାରେ ଗବର୍ଜିମେଦର ତାହାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସେମନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହାଙ୍କ ଧର୍ମରକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱଧର୍ମରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ବନୋବସ୍ତୁ ତତ୍ତ୍ୱ ଦେବା ତେମନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଟଇ । ଏଥିର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବାର ଭେଦିକ ଆଉ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ସେମନ୍ତ ଗବର୍ଜିମେଦ ସାହେବଙ୍କୁ ଶିଖାଇବାର ବନୋବସ୍ତୁ ତତ୍ତ୍ୱ ବେଦିଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ଏ ବନୋବସ୍ତୁ ନିଜାନ୍ତ ଅସନ୍ତୋଷକର ଅଟଇ ଏବଂ ଏଥିରେ ପ୍ରାୟତଃ ଦାବିମାନଙ୍କ ବିବେଚନାର ଚୁକ୍ତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ପରନ୍ତୁ ବଡ଼ ଅଧିକାର ବିଷୟ ଯେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଗୁଜପରିବାସୀୟ କୌଣସି ଲୋକ ଅବଧି ଏଥିରୁ ପ୍ରତିବାଦ କରି ନାହାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଡ଼ଜାତ ଗୁଜାଟ ଏପରି

ଅସହାୟ ଓ ବଳୁ ବାନ୍ଧବ ଉପାଳ ଦେଖିବା ଅତି ଶୋଚନୀୟ ବ୍ୟାପାର ଅଟଇ ।

ଓଡ଼ିଶା ଗୋଡ଼ାଣେଷ ଦେସାବ ।

ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଶେଷ ଦୋଇ-ଥିବା ବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୩-୮୪ ଯାଲ ବାବତ୍ ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନର ଦେସା ବମାନ କଲିକତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଅଛି । ଭିନ୍ନଭିନ୍ନର ମୋଟ ଅୟ ଏକ-ଲକ୍ଷ ସତପଠି ବଜାର ଟଙ୍କା ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଏକ-ଲକ୍ଷ ପଞ୍ଚାଶି ଦୁଇର ଟଙ୍କା ଦୋଇଥିଲା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚର ସୀମା ନାହିଁ ଏବଂ ବାକୀ ରହିବାକୁ ସୁଦା ନାହିଁ ଏଥିରେ ଫଳ କି ଦୋଇଅଛି ତାହା ଦେଖିଲେ କେତେ ଉପକାର ଦୋଇଅଛି ଜଣା ପଡ଼ିବ । ପଥକରୁ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଏବଂ ସଦର ସତକମାନ ଯୋଗାଇବା । ଏଥକୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗସ୍ତା ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମୋଦନ କମିଶନର ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏ ବର୍ଷ ଗୋ ୨୭ ଟା ନୂତନ ଗସ୍ତା ଟ ୮୮୪୭୯ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଇଅଛି ତହିଁ ପୁର୍ବବର୍ଷ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ-ରେ ଟ ୭୩୨୭୯ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦୋଇଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଏ ବର୍ଷ ଟ ୩୧୮୭୯ ଏବଂ ଏଥି ପୁର୍ବବର୍ଷ ଟ ୨୦୧୦୯ ବ୍ୟୟ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯେପୁଲେ ସେଠା ତେୟାରମାନ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଗ୍ରାମ୍ୟ ସତକ ସକାଶେ ଯେତେଠାରୁ ପ୍ରା-ର୍ଥନା ଅସିଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ ମଞ୍ଜୁର ଦୋଇଥିଲା ସେ ପୁଲେ ପୁର୍ବବର୍ଷଠାରୁ ବହୁତ ଜଣା ଖର୍ଚା ପଡ଼ିଥିଲେବେ ତାହା ସତ୍ୟବ୍ୟକ୍ତ । ପୁରୀରେ ପୁର୍ବବର୍ଷ ଟ ୭୨୯୨୯ ବ୍ୟୟ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏବର୍ଷ ଟ ୩୮୩୦୯ ମଞ୍ଜୁର ଦୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟ-କ୍ଷ ଭେଦକ ଟ ୧୨୨୩୯ ବ୍ୟୟ ଦେଲା ଏତା-ଦୃଶ ଜଣା ବ୍ୟୟର ବାରଣ ଜଣାଇବା ନିତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବ ସେଠା ତେୟା-ରମାନଙ୍କୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି !

ସଦର ସତକ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶ-ନର ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ କୌଣସି ନୂତନ ସତକ ଏବର୍ଷ କମିଶନ ଦୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ପୁରୁଣା ସତକମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ ମରମତ ଦୋଇଅଛି । ବାରକମାପୁରଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କଟାକାର ଥିବାରୁ ସେବାଟେ ପାଣି ପଶା ଚାଲିବାର ସତକରେ ଏବଂ ବଡ଼ ଘାଲ କରି ଦେଇଅଛି ଏବଂ କଲେକଟର ସାହେବ କହିଅଛନ୍ତି କି ସରକାରୀ ବ୍ୟୟରେ

ପଟାମୁଣ୍ଡାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସତକ ପକ୍ଷା ନ ଦେଲେ ଏହାକୁ ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବାକୁ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏଥକୁ କମିଶନର ସାହେବ-କର ମତ ଏହି କି ପୁର୍ବରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ସତକରୁ କିଛି ପକ୍ଷା କରିବାର ତେଣୁ ଦୋଇ-ଥିଲେ ଅଜସର ଅନେକ ଉନ୍ନତ ଦୋଇ-ଆନା । ମାତ୍ର କମିଶନର ବର୍ଷକୁବର୍ଷ ଅକାରଣ ବସ୍ତୁର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେଉଅଛି । ପୁର୍ବ କମିଶ-ନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନ ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟ-ରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା ବାରଣ କଟକ କମିଶନ ଲେଖିଥିଲେ । ପୁରୀରେ ବଲଗା ଓ ବାଣପୁର ସତକ ପକ୍ଷା ଦୋଇଥିବାର କଥିତ ହୁଅଇ ମାତ୍ର କମିଶନର ସାହେବ ପୁର୍ବ ସେ ବାଟରେ ବରିରେ ବୁଲି ଦେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଜାନ୍ତ ମନ ଦୋଇଅଛି ଓ ଅନେକ ପରମାଣରେ ଦୋହର କରିବାକୁ ଦେବ । ପିପିଲିଠାରୁ ଶୋରାଧାରୀ ଯାଇଥିବା ସତକ ମଧ୍ୟ ପକ୍ଷା ଦୋଇଅଛି । ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ସତ-କମାନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ବନୋ-ଚନାରେ ଅଦୌ ସନ୍ତୋଷ ଜନକ ହୁଏ । ସତକମାନ ନିଜାନ୍ତ ଅସାବଧାନିତୀ ପୁର୍ବକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଥିବାର ଜଣାପାଏ । ସଦ୍ୟପି କି ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଧାନ ସତକ ପ୍ରଦେଶୀୟ ଟଙ୍କାଦ୍ୱାରା ମରମତ ଦେଇ ଥିବାରୁ ପଥକର ଟଙ୍କାଦ୍ୱାରା ମୋଫସଲ ବାଟ ସବୁ ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ରହି-ବାର ସୁବିଧା ଅଛି ମାତ୍ର ମରମତ ଅଭାବରେ ସେ ସମସ୍ତର ଅବ୍ୟୟ ଦୈନିକତା ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ । ଏ ଚିନ୍ତାର ସତକର ପାଣି ଅଧିକ ନୂତନ ସଦ୍ୟ କିନ୍ତୁ ମାତ୍ରକାମ ଓ ପୁଲକର କାମ ହଲରୂପେ ମରମତ ନ ଦେବା କଥା ଟଙ୍କା ଅପେକ୍ଷା ତଦା-ରଖ ସଙ୍ଗେ ଅଧିକ ସମ୍ପର୍କ ରଖଇ । ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ନିଜେ ଉତ୍ତମ କରି ବାଲେଶ୍ୱର ସତକ ସମସ୍ତର ଏପରି ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ସେଠା କମିଶନର ଭାବତ ତିଠି ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଠାରୁ ବୁଲିବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଗୋଟିଏ ସତକ କମିଶନର ସାହେବ ଅବଶ୍ୟକତା ଦର୍ଶାଇ ସୁଲରେ କହିଅଛନ୍ତି କି ଏହିପରି ଅନେକ ପ୍ରଧାନ ସତକ କମିଶନ କରିବାକୁ ବାକୀ ରହିଅଛି ଏବଂ କର୍ତ୍ତ-ମାନ ଯେପରି ଶୁକରେ ଅନ୍ୟ ଟଙ୍କା ସାମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦେଉଅଛି ତହିଁରେ କେବଳ ଟଙ୍କା ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ପ୍ରକୃତ ଉନ୍ନତ କିଛି ଦେଉ ନାହିଁ ।

ଶାୟିକ ନୁହଇ କମିଶ୍ନର ମେଡ଼ିକାଲ ସାହେବ
 ବର ଉପରଲିଖିତ ମନୁଷ୍ୟ ପାଠକର
 ଅନୁମୋଦନ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଶ୍ରୀର ଦୋଇଅଛି । ସେ
 ଏ ପ୍ରବେଶକୁ ଅର୍ଥଲବ୍ଧ ଅଧିକାରୀ କାନ
 ମୋସମ୍ବଲରେ ଚୁମ୍ବଣପୂର୍ବକ ମାଦା ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି
 ଅରୁଣି ଭର୍ତ୍ତି ଉପରେ ଅପଣା ମନୁଷ୍ୟ ଗତି-
 ଥିବାରୁ ତାହା ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ ଦୋଇଅଛି
 ଏବଂ ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ଯେ ସେ
 କେବଳ ଅଧାନସ୍ତ୍ର କର୍ମଶୂଳକ କଥାରେ ଭୁଲ-
 ବାର ଲୋକ ନୁହନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନ ସକଳ ବସ୍ତୁ
 ବୁଝିବାକୁ ସକ୍ଷମ । ଜଣାର ପ୍ରଧାନ ସତ୍ତା-
 ମାନକୁ ନିମୋ ପକ୍ଷା ଚିହ୍ନିବା ଏବଂ ଅଲୋକ
 ସ୍ୱତୀୟ ସାଧନ ବା ନାମମାନ ସତ୍ତାକରେ ଟଙ୍କା
 ଉଡ଼ାଇ ଦେବାଠାରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅନୁସରମାଣ
 ସତ୍ତାକ ଭଲରୂପେ ନିର୍ମିତ ଭରଣା ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଏବଂ ତହିଁରେ କମିଶ୍ନର ମନୋପୋଷା ଦେବାର
 ଉଚିତ ବୋଲି ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରକା କରୁ
 ଅସିଅଛି । ଭରଣା ଦୁଅଇ ଏଣିକି କମିଶ୍ନମାନେ
 ଏହିପ୍ରକାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବସାବେ ଓ ଚଳାନ୍ତ
 ପଥକର ଦେବାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ଲୋକମାନେ
 ଶ୍ରେଣ ବରଣାକୁ ସମର୍ଥ ଦେବେ ମାତ୍ର ଜଣା
 ଦାକମମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶୁଣି ମଧ୍ୟରେ ପତି ଭଲ
 ଏସବୁ ବିଷୟ ବ୍ୟାପକ ଲୋକମାନଙ୍କେ ନିଜ
 ସନ୍ଦେହର ପ୍ରକା ଅଛି । ଏକଅକ୍ତେ ବସୁଳ
 ଶର ଦେଲୁକୁ ବୁଝି ପୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ
 ସମସ୍ତ ନାହିଁ ଅନ୍ୟଅକ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ଦେଖା-
 ଲଲେ ଶରଣିମେଣ ଅସୁଲୁଖି ଦେବେ ସୁଲଗ୍ନ
 ଜଣା ଦାକମମାନେ ସେନଭେନ ପ୍ରକାରେ
 କାର୍ଯ୍ୟ ସାରିନ୍ତି । ଉପସ୍ଥଳ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ସମିତି
 ପ୍ରାପନ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଏକମାତ୍ର ସ୍ୱକ୍ୟବସ୍ତ୍ରୀ
 ଦୋଇ ଅନୁମୋଦନ ଅନୁମାନ କରୁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସଂବାଦ ।

ପଞ୍ଚମୀଦିନେ ଦେବନ ମନୋକାଳ ଉପସବୁ ବୁଝି ହେବ
 ଏମସବୁରେ ଦୋଇଅଇ ଓ ଅଇ ଦେବେଅଇ ମେଧ ଦୋଇ
 ଅସମ୍ଭବେ ବୁଦ୍ଧା ବର୍ତ୍ତା ଦୋଇ ଚାହିଁ । ବସବ ଦୋଇ ଗାନ୍ଧି
 ବସ ବୁଝି ଗଣା ଅଛି ।
 ଏ ପ୍ରବେଶର ଦେବନମାଣ ସତ ସ୍ୱପ୍ନବାଦ ଶ୍ରେଣ ଦେବ ।
 ଦେବନ ଅପାଇତ ଦୋଇ ଓ ଗାନ୍ଧି ଦୋଇରେ ଗାନ୍ଧି
 ବସ ଗାନ୍ଧି ସମାଦେବୁ ସହୁତ ଦୋଇଅଇ । ଦେବନର ମତ
 ବସନ୍ତ ଦୋଇ ଦୋଇ ଗାନ୍ଧି ଏକାଦେବେ ଦେବ
 ଦୋଇଅଇ ।
 ଦାଲେସବୁ ଦେବଦେବ ମହୁରୁମାରେ ଅଲୋକ ଦୋଇ
 ମାତ ଦୋଇଅଇବୁ ବର୍ତ୍ତା ୧୦୦୦ ଲକ୍ଷିକ ଦୋଇମାନଙ୍କ
 ସଦ୍‌ମାନ ମାଲେବ ବାବୁ ବୁଝାବୁଝି ବାବୁବ ଜୀବନ
 ବସିଲେ ବାବୁବୁଝାବୁଝି ମନୋକାଳ ଦୋଇ ପ୍ରୋତ
 ଦୋଇଅଇ ।

ଦେବନରେ ଦୋଇଏ ଦେବଦେବ ଦେବନମ
 ଅସ୍ତ୍ରୀଦେବୀ ଦୋଇଏ ଦିବ ବସୁଅଛି । ସେହି ଦିବର
 ଦେବେ ଦାବ ଏବଂ ଦେବେ ଦୋଇ । ଦେବଦେବେ
 ଜ୍ୟାୟ ଦୋଇ ବସ । ଦେବେ ଦାବ ମଧୁର ବର୍ତ୍ତା ଦାବ
 ଦାବ । ଏହି ଦୁଇ ସାହଚାର ଦୁଇ ବାଳ ଭବୁରୁ ବାହାଅଛି
 ଦେବେ ଦୋଇ ମଧୁର ବର୍ତ୍ତା ଦୋଇ ବସ, ବର୍ତ୍ତା ଦୋଇ
 ଦାବ । ସାହଚାର ଦୁଇପାଖ ଅଧିକତା ବାହାଅଛି ।
 ଦିବେ ଦେବନମ ଦାବ । ଦାବୀ ଦେବିନୀମାନେ
 ଅଲୋକ ଦୋଇ ଦାବଅଛି । ଏ ମଦରୁ ମଧ୍ୟ ଦେବେ-
 ଦେବ ଦେବିନୀମାନେ ଦାବଅଛି । ଦାବ ।

କାହାକୁ ମଦାସୁ ସମାଜର ସମ୍ପଦ ବସୁ ଶାଳ
 ଦେବଦେବ ବସିଲେ କେଣେ ମଧ୍ୟ ବସୁ ଦୋଇଅଛି ।
 ନବଦେବୀ ଅଧିକତା ବସାବୁଝି ମଧୁର ବାବୁ
 ଦୋଇଦେବୀ ମଧ୍ୟ ବସିଲେ ଅଧିକତା ବାଲେବର
 ମଧୁର ବସୁ ଦୋଇଅଛି ।
 ଦାଲେସବୁ ମଧୁର ବାବୁ ବସାବୁଝି ମଧ୍ୟ
 ଦେବେ ପ୍ରବନ୍ତ ଚିତ୍ର ଅଧିକତା ବସିଲେ ଦୋଇ
 ମଧୁର ବସୁ ଦୋଇଅଛି ।

ସୁମସର ସମ୍ବାଦ ।

ଦେବନ ଦା ୨୯ ଦିବ ବସୁ ଦେବନ ଦାଲକା ବସ
 ଦୋଇଦା ସୁମନାରେ କେଣେ ଦିବ ବସୁଦେବ ଅଧିକ ଦୁଇ
 ବସ ଦେବଦେବ ବସିଲେ ବସା ବସ ବସୁ ମାନର କେଣେ
 ମଧୁରମାନର ବସା ବସି ଦେବଦେବ ଦୁର୍ଗ ବସ ମାତ୍ର
 ମାତ୍ରାକରୁ ଦୋଇ ଦେବ ନ ଶୁଣ । ଦେବଦେବମାନେ ଦିବ
 ବସୁ ଦେବଦେବ ଦେବଦେବୀ ଅଧିକ ବସୁ ଦେବଦେବ
 ବସୁର ବସା ଦେବ ଦେବ ଅଧିକ ମାନାରେ ଦୁଇ ଅଧି
 ଦେବ ଦୋଇଦା । ବସୁ ବସାରେ ଦେବଦେବମାନେ ଦେବଦେ
 ବସ ଦୋଇଦେବ ବସା ୨୫୫୫ ଟଙ୍କା ଦିବ ଦେବେ
 ଦିବ ବସୁର ଅଧିକତା ଅଧିକ ଦେବଦେବ ଦୁଇ ଦୁଇ
 ଦେବ କେଣେ ଅଧି ସଦେ ବସୁଦୋଇଦା ସମ୍ପଦେ ଅଧିକ
 ଦେବୀ ଦେବଦେବ ଅଧିକ ଦାବୀଠାରୁ ବସାରେ ଅଧିକ
 ଦାବୀ ବସୁ ଦିବ ବସୁ ବସୁଦୋଇଦାରେ ଅଧି ଦୋଇ
 ଦୋଇଦା ଦେବଦେବ ଦେବଦେବ ବସାଦେବେ ମ ଅଧିକତା
 ଅଧିକତାକାଳ ବସୁ ବସାଦେବ ଦିବଦେବ ବସୁଦେବ ଦୁଇଦା
 ଦେବନମ ଦା ୨୯ ଦିବ ବସୁ ଦେବନ ଦାଲକା ଦୋଇ
 ମାତ୍ର ମାନରେ ଦୋଇଏ ଦୁଇଦେବ ବସୁ ଦିବ ଅଧିକ
 ଅଧିକତାରେ ବସା ଦାଲକା ଦୁର୍ଗ ଦେବ ଦାବିରେ ବସୁ
 ଦାବ ଦୁଇ ଦେବଦେବ । ଦିବ ଦାବଦେବ । ସାଧ୍ୟ ବାଲକ
 ବସା ଦୁଇମାନଙ୍କେ ଦେବଦାବି ଓ ଦାବିଦାବି ରହିବା
 ଶାନ୍ତମାନଙ୍କ ବାଲକମାନେ ନ ଦେବ ପଦ ଦୁର୍ଗ ରହିବାକ
 ଅଧିକତା ।

ଏ ପ୍ରବେଶରେ ଦେବେ ବସ ବସୁଅଛି ଅଧିକତା
 ଦେବ ବସି ନ ଦେବୀ ଦୋଇ ଦେବଦେବମାନଙ୍କୁ ବସୁଦେବ ବସ
 ଦେବଦେବ ମାତ୍ର ଅଧି ବାବୁ ବସୁ ଦୁଇଟା ସମ୍ପଦେ ମେଦ
 ବସୁଦେବୀରୁ ଅଧି ବସୁଦେବ ଦେବଦେବ ।
 ଦୁଇଦେବ ଦାଲକାରେ ବସୁ ବସୁଦେବ ଅଧି ଅଧି ବସୁ
 ମାତ୍ର ଦୁଇଦେବ ଦାଲକାରେ ସଦେବେ ଦେବନ ମଧ୍ୟ ଏବଂ
 ଦିବଦେବୀଦୋଇ ଦୋଇ ବସୁ ଦୋଇ ବସୁମାନ ଏଠାକୁ
 ଦୋଇଦେବୀ ସଦେବ ଦାବଦେବ ଦୋଇ ଅଧିକତା ।

ଅଧିକତା ସାଧ୍ୟ ଦୁର୍ଗା ଦୋଇଅଛି ଏକଦେବ ବସୁଦୋଇ
 ଦିବଦେବ ଦୁଇଦେବ ଦେବମାନଙ୍କୁ ବାବୁ ଦିବଦେବ ଦେବମାନଙ୍କୁ
 ଏ ପ୍ରବେଶରେ ଦେବେ ସମାଜରୁ ଦାଲ ଦେବ ବସୁ ଦିବ
 ଦେବେ ସମାଜରୁ ଦେବେ ଦୋଇଦା ବସୁଦେବ । ଏହିଦେ
 ଦେବ ଏଠାକୁ ଦେବଦେବ ମଧ୍ୟ ଓ ଦେବଦୋଇ ମଧ୍ୟ

ଦେବ ପଦ ଦେବଦେବ ମାତ୍ର ଏଠାକୁ ଦେବ ଦେବଦେବ
 ଦୋଇଦେବ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ଦୋଇଦେବ ବସୁ ଦାଲ । ଏ ମଦାଦା
 ଶରଣ ଦାବିଦେବ ଦୋଇ ଦୋଇ ଓ ଦିବ ଦୋଇଦେବ ମଦା
 ଦୋଇ ଦୋଇ ଦେବଦେବେ ବସଦା ଦେବ ଦେବଦେବ
 ଅନୁମୋଦନ ଦେବଦେବୀ ପଦଦେବଦେବ ଦୋଇ ବସୁ
 ଦେବେ ଦେବଦେବେ ଏ ଦେବଦେବେ ଏ ଦୋଇ ଦୋଇ ପଦ
 ମାତ୍ର ଦେବଦେବ ଦେବେ ଦେବଦେବଦେବ ମଦା ଦୋଇଦା
 ସମାଜ ।

ପ୍ରେସ୍‌ରପତ୍ର ।

ପ୍ରେସ୍‌ରପତ୍ରର ମନୋମତ ନିମିତ୍ତ ଅନୁମୋଦନ
 ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଗଜ୍ଜନାକର ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟାୟ ।

ମାନ୍ୟବର ଶାୟିକ ଉତ୍କଳଦାସିନୀ ସମ୍ପାଦକ
 ମହାଶୟ ସମାଜେ ।

ମହାଶୟ !

ଅନୁମୋଦନ ଉତ୍କଳଦାସିନୀ ନାବାଲକ
 ସୁଜାକର ଟଙ୍କା ଅପଦ୍ୟ ଦେଖି ଅସୁର୍ୟ
 ଦେଲୁଅଛି । ଅନୁମାନକୁ ଗୋଧ ଦୁଏ ଏବା
 ପ୍ରାଣୀକୁ ଚାହିଁପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ଏବଂ ଲୋକେଲ
 ବସୁଦେବଙ୍କ ଚାହିଁକି ଅପଦ୍ୟ ଅଛି ।
 ଉତ୍କଳଦାସିନୀ ନାବାଲକ ଗଜା ବସୁମାନ ଧ୍ୟ
 ମାତ୍ର ଦେଲ ଉତ୍କଳଦାସିନୀ ଚାହିଁରେ ଅରୁଣି—
 କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଶ୍ରେଣିର ଟଙ୍କା ଦେଇ ଲଂଗୁକ
 ଦିବଦେବକୁ ଦରମାହି ପ୍ରଦାନ କରୁ ଦୁଏ ।
 ଲଂଗୁକ ଦିବଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧୁରବସୁ
 ନାବାଲକ ସୁଜାକ ଦୋଇ କରଦତା ଏବଂ
 ଦକ୍ଷିଣକୁ ସାଲଅଛି ଅଧିକତା ବସୁ
 ମାତ୍ର ଉତ୍କଳଦାସିନୀ ନାବାଲକ ସୁଜାକ ବସୁ
 ବସୁରୁ ଶରୀ ଦେବଦା ସମ୍ପଦ ଅଛି । ଏବା
 ଜଣେ ନାବାଲକ ସୁଜାକ ଏବଂ ନାବାଲକ
 ସୁଜାକ ଚିହ୍ନିକପ୍ରତି ସାଧାରଣ ଅଧ୍ୟାୟର
 ନୁହେଁ ? ଏହିପରି ଟଙ୍କା ବସୁ ବସୁର ବ
 ଅପଦ୍ୟକୁ ନୁହେଁ ? ଅବା ଦେବଦାସର ଉଦର
 ପୁଣି କରଦା ଦେବେ ଲଂଗୁକା ପଠିବାରେ
 ତାହା ଅପଦ୍ୟ ଦୋଇ ସାଲ ନ ପାରେ ?
 ଏବା ଗାନ୍ଧିକ ସୁଜାକର ଉଦାରତା ପସୁ ?
 ଦିବଦେବ ସାଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଂଗୁକ
 ଦେବଦେବ ସୁଜାକର ଦୋଇଅଛି ଅଧିକତା
 ମଧୁରବସୁର ନାବାଲକ ସୁଜାକ ଏବଂ ଦେ-
 ବାଲକ ସୁଜାକର ଦେବଦେବମାନେ ଦେବଦା
 ଦୋଇଅଛି, ବଲ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଧ୍ୟ ମାତ୍ର
 କାଳ ଦେବନ ମାତ୍ର ମଧୁରବସୁର ସୁଜାକ
 ସଦେବେ ସୁଜା ଦେବେ ତାଙ୍କ ଦରମାହି ଦେ-
 ବାଲକର ଚାବାଲକ ମାତ୍ରକୁ ଶରୀ ଦେବଦା

କେଉଁ କର୍ମାଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ? ନାବାଳି-
 ଶିଳ୍ପୀ ଦେଖାଯୁ ସକାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରିବା
 ଦେଲେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ପ୍ରଥମ
 ଦୁର୍ଗ୍ଗା ରଖନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସାଦେବ ଗୋଳମାଳରେ ସେ-
 ପରି ଦୁର୍ଗ୍ଗା ନ ରଖିବାର କାରଣ କଣ ? ଏହି
 ଟଙ୍କା ଏପରି ଅପତ୍ୟୟ ନ କରି ଗୋଳମା-
 ନର ଅନେକ ଦରଦ୍ର ଲୋକ କି ଯେଉଁମାନେ
 ଅଧିକାରୀରୁ ଏକଠିକ ଖାଇବାକୁ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ
 ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କଲେ କି ହଲ ହୋଇ
 ତୁ ଥାନ୍ତା ? ଏହିପରି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞତା
 ଦେଖି ଦେଖାଯୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଇଂରାଜ
 କର୍ମାଧିକାରୀମାନଙ୍କପ୍ରତି କଷ୍ଟର ଶ୍ରଦ୍ଧା ରହିବ ?
 କହର କରିବ ପ୍ରକାମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ସଦାୟ
 ପ୍ରଥାଭାବରେ ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
 ସେହି ନାବାଳିଗ ସଜାଙ୍କ ଟଙ୍କା ଅକାରଣ
 ଗୌରୀମାନଙ୍କ ଗୋଳମାଳରେ ଅକାରଣରେ ବ୍ୟୟ
 ଦେବ, ଏହା ମାନମୟ ଲେଖନୀ ଗରୁ-
 ଶିଳ୍ପୀର କର୍ମର ସ୍ୱରୂପ ? ଏହିପରି ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
 ଅଜ୍ଞତା ଦେଇ ମହମତ ସାର ଉତ୍କଳ
 ଶିଳ୍ପୀର ସାଦେବ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ କଷ୍ଟକର
 ଦେଉଅଛନ୍ତି — ଏହା ଲୋକଙ୍କୁ ପରପାତ
 ଦେବୁକ ସାର ଉତ୍କଳଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କ ସାଦେବ
 ଦେଖାଯୁମାନଙ୍କୁ ସେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପାଇବାରେ ପର-
 ହାସ୍ୟ ଦେଇ ରହିଲେ ।

ଯାହା ଦେଇ ଅନେମାନେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃ-
 ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ବହାଦୁରଙ୍କୁ
 କଷ୍ଟପୂର୍ବରେ ଅନୁରୋଧ କରୁ ଗୋଳମା-
 ନର ନାବାଳିକ ସଜାଙ୍କ ଟଙ୍କା ଏପରି ଅପ-
 ବ୍ୟୟ ନକାରଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ
 କରନ୍ତି, ସେପରିକି ସଜା ଗଜକୁ ସମଅଛନ୍ତି
 ସେପରିକି ଲୋକ ନାବାଳିକା କର୍ତ୍ତୃକରୁ ବହୁ
 ମାଧି ଟଙ୍କା ସାଦେବ ଟଙ୍କାରେ ନ ଦେବା
 ପକ୍ଷରେ ଅନୁମତି ନ ଦେଲେ ଅନେମାନେ
 ଏହି ଅବସ୍ଥାର ନିକାରଣ କମଳେ ମହମତ
 ଲର୍ଜ ଗଣନ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଶ୍ରମରେ ଏହି
 ବସ୍ତୁର ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରାପ୍ତି କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ
 ଦେବୁ ।

ଏହି ଗୋଟିଏ ଯେପରି ଅବସ୍ଥାର ଦେଖା-
 ଯାଏ — ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
 କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଅନୁକଥାକଣ ଏବଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ଲକ୍ଷ ସାଦେବକ ଅବସ୍ଥାର ଅବା ଅନୁକଥାକଣ
 ପ୍ରକୃତ ଓଡ଼ିଶାର ଗଜମାନଙ୍କ ଏବଂ ଗଜମା-
 ନଙ୍କ ପ୍ରଧାନ କର୍ମାଧିକାରୀଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦୃଷ୍ଟିପ୍ରତି

ବହୁ ମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିପାତ ନାହିଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ବାହା-
 ଦୁର ବହାଦୁର ଅଧିକ କମିଦାରମା-
 ନଙ୍କୁ ଉପାଧି ଦେଇ ସେମାନଙ୍କର କେତେ
 ମର୍ଯ୍ୟାଦା କରାଅଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀ-
 ମାନେ ବିଦାସ କମିଦାରମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ
 ମିଶି ସେମାନଙ୍କର କେତେ ଉତ୍ସୁକ ରୁଚି କର
 ଅସୁଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାର ଭାଗ୍ୟରେ ସେପରି
 ଘଟଣା ନ ଦେବର କାରଣ କଣ ?

ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠିରୁ
 ମହାଗଜା, ଭାଲତେର ଗଜା, ନଅଗଜର
 ଗଜା, ମାଲଗିରର ଗଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି କି
 ଭାରତେଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଉପାଧି ଲାଭ କରିବାର
 ଯୋଗ୍ୟ ନୁହନ୍ତି ? ବହାଦୁର ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପାଧି
 ବିଭରଣ କରିବା ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦେବ
 ଅଛି ଉତ୍ତର-ପଶ୍ଚିମ ଅଞ୍ଚଳର ଗଜାମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପାଧି ବିଭରଣ ଦେଇଥାଏ, —
 ଓଡ଼ିଶାର ଗଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେହିକି ସେହି
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ମଧ୍ୟରେ ଆସି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ?
 ଏହାର ଗଜାମାନେ ବହାଦୁର ଏବଂ ବେଳାକି
 କମିଦାର ଏବଂ ଗଜାମାନଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ମଧ୍ୟରୁ
 ପ୍ରମୋଦାଂସରେ କେହି ସମ୍ଭାଷଣ ଅନେକା-
 କୁଳା ଧାର୍ଯ୍ୟ, ଭଗ୍ନ ଦେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 କେହି ଇଂରାଜ ଗର୍ବମେଖିବାରୁ ଭିନ୍ନ
 ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଗଠନର କାରଣ କଣ ? ଏଥି-
 ଠାରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ସର୍ବସ୍ତ୍ରୀନୀତୀରୁ ସ୍ୱାକ୍ତ କରି
 ରଖା ହୋଇଅଛି ।

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ମାଧିକାରୀ ଅବା କରତ ସ୍ୱରୂପ ବିକ୍ର-
 ଗଜ୍ୟର କର୍ମାଧିକାରୀଙ୍କ ଉପାଦ କରଣ ନମ-
 ନେ ଗର୍ବମେଖ ସେମାନଙ୍କ ଉପାଧି ବିଭରଣ
 କରନ୍ତି କିନ୍ତୁ କେହି ଗୋଳମାଳରେ ବାବୁ
 ବଳମଳୀ ସିଂହ, ଭାଲତେରରେ ବବୁ କବ-
 ବକୁ ଯେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାମାନେ କେହି ଯୋଗ୍ୟତା
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଗର୍ବମେଖକୁ ଅକ-
 ହର ନାହିଁ, ସେମାନଙ୍କୁ ଗର୍ବମେଖର ମର୍ଯ୍ୟାଦା
 ପ୍ରଦାନ କରି ଅପସ୍ତର ଗଜାକାନ୍ତର କର୍ମାଧି-
 କାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତମକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବା କି ଗର୍ବ-
 ମେଖକର ଉତ୍ତମକାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ? ଏବସ୍ତୁରେ
 କେବଳମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଅ-
 ନୁକଥାକଣ ଯେଉଁ ଘଟୁ ନାହିଁ ଏହା ଅନେ-
 ମାନେ ବ୍ୟାଧି କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦେଉଅଛି ।
 ଯାହା ଦେଇ ଅନେମାନେ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମୁଖ
 କମିଶନର ସାଦେବ ଓ ଶ୍ରୀମୁଖ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ସାଦେବ
 ମହାଦୟମାନଙ୍କୁ ବଶେଷ ଅନୁରୋଧ କରୁ

ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଗଜାମାନଙ୍କର ଏବଂ ସେହି
 ଗଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରଧାନ କର୍ମାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
 ଯେଉଁମାନେ ଯେପରି ଉପସ୍ତୁଳ ଗର୍ବମେଖକ
 ଦୂର ସେମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ସମୁଦ ପ୍ରଦାନ କରି
 ଓଡ଼ିଶାର ଅପସ୍ତର ଗଜା ଓ ଗଜକର୍ମାଧି-
 କାରୀଙ୍କୁ ସହକାର୍ୟରେ ଉପାହାର କରନ୍ତୁ । ଇତି

କାହାଣୀ } ବସମଦ
 କଟକ } ଶ୍ରୀ ସାନନ୍ଦୀ ଦେବୀପାଠାୟ

ମହାଶୟ !
 ଆମ୍ଭେ ଏକ ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟପଲକ୍ଷେ ଶ୍ରୀଗମ-
 ତନପୁରକୁ ଗମନ କରୁଥିଲୁ । ଦିବ୍ୟାଧୀନ
 ସେହି ଦିନ ଉତ୍କଳଧର୍ମପ୍ରଧାନ ସମାଜର
 ଅଧିବେଶନ ଦୋଇଥିଲା । ଭବତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
 ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ର ଅମ୍ଭ
 ଦୁମ୍ଭ ଧାରଣ ପୁସ୍ତକ ସଭା ମଧ୍ୟକୁ ନେଇ ଆସିବା
 ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଉପସ୍ତୁର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
 କରୁଣା ବସତରେ ପଶ୍ଚିମ ଶ୍ରୀଗମତ ମିଶ୍ର
 ଶ୍ରୀଗମତ ମହାଦେବ ଦୁର୍ଗା ଏ ଦୁର୍ଗା ଉପରେ
 ସଭାର ସଭା ଅର୍ଥକ ବସେ । ସେ ଦୁର୍ଗା ଅର୍ଥ
 ଶ୍ରୀଗମତ ମହାଦେବ ଏହାଦ୍ୱାରା କରୁଣା କଲେ
 ଯେ ତାହା ହେବା କରୁ ମଧୁସୂଦନ ଦୁର୍ଗାରେ
 ଏକ ଅନୁରୋଧ ଗୁଣ ଉପସ୍ତୁ ଦୋଇଗଲ
 ତାହାର ଅନୁପ୍ରାୟ ଏହି । ଅଧିକ ଏ ସମାଜର
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗ୍ରୀବକ ବରଗଣ । ତୁମ୍ଭେମାନେ
 ଯେବେ ଦୁର୍ଗାରେ ଗାଡ଼ି କଲମା ଅଗରବ
 କରିବାକୁ ଲାଗି କର, ସେବେ ଗଠ
 ପ୍ରକୃତି ନିଷ୍ପତ୍ତ ଦମନ କରିବାକୁ ପ୍ରଧାନକର,
 ଯେବେ ହୁଏତ ଅ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପଦ
 କରିବାକୁ ମାନସ କରି, ଯେବେ ସ୍ୱାର୍ଥ-
 ଚ୍ୟଗର ଗଜା ଉପସ୍ତୁର କରିବାକୁ ବଞ୍ଚାକର,
 ଯେବେ ଅଧିକ ଧନକୁ ସ ସାଧକ ଓ ପରମା-
 ଥିକ ଅବସ୍ତୁରୂପରେ ଅବଲମନ କରି ଯେ
 ଉତ୍କଳ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କର ପକ୍ଷ-ସୁଧାର ଉପସ୍ତୁ
 ଦୋଇ ଭାରତ ଯେତେବେଳେ ଭଗବା ବଶେଷ
 କଲେ ହର୍ଷମୁଖ ଅବକାରକୁ ନିଶ କରିପାର-
 ବ । ଅଧିକ ସୁଖର ବସତ୍ୱ, ଏବେକାଳେ
 ଉତ୍କଳର କୁମାଦୁର୍ଗା ଶାସନପ୍ରକାରେ ପଡ଼ିବାରୁ
 ଶ୍ରୀଗମତମଧ୍ୟରେ ଯେପ୍ରକାର ଉତ୍କଳ ଲଭ କରି
 ଅଛି ସେପରି ଅନୁକଥା ଶାସନ ଉତ୍କଳ ଲଭ
 କଲେ ବଡ଼ ହଲ ଦେବ । ଅନେ କହୁଲୁ
 ମାତ୍ର ଉତ୍କଳ ଦେବା ବଡ଼ ସଫଳ ନୁହେଁ,
 କାରଣ ? ଯେତେବାର ଗଜାକୁ ଦେଖିଲୁ

ଭେଦେବାର ଦାୟିତା ମହାଶୟ କୋଟି, ବୋ-
 ଟିଯୋବା, ପଗଡ଼ ପଲଲେ ଧରା ବାହୁମାନଙ୍କ
 ବିଷୟ ନେଇ ଅସ୍ତ୍ରବ୍ୟସ୍ତ୍ର, ଭେଦେ ଯୋଡ଼ି ଓ
 ଗୁରୁଧାରୀ ଗ୍ରାହଣମାନଙ୍କର ପ୍ରସଂସା କେଉଁ-
 ଠାରେ । ଇତ ।

୧୮୮୫ } କମ୍ପାନୀ
 ସ୍ୱୟତନ୍ତ୍ରତାପୂର୍ଣ୍ଣ } ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭପୁତ୍ର

ମହାଶୟ !
 ଉତ୍କଳଜାତିର ପଦ୍ମନାଭଙ୍କୁ ଅପଣଙ୍କ କମନ୍ଦୁ ଖ୍ୟାତ
 ପଦିକାରେ ସ୍ତାନଦାନ ଦେଇ ଚରଣାଧାର
 କରବା ଦେବେ ।

ଓ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ର !
 ଓ ଗ୍ରାସମ ଅସି ଧରରେ ବିନସି
 ସଦନ ଜୀବନ କରେ ଅସିର ।

ଉପନ ଗ୍ରାସରେ ବ୍ୟାକୁଳ ଅନ୍ତରେ
 ଶୀତଳ ଲେଡ଼ିଲି ଜୀବନକର ।

ପ୍ରେମ ଗମ ଗମ ବଦେ ଅବସମ
 ରକ୍ତ ଦୋଏ ଜଳ ଗାପରେ ଯୁକ୍ତ ।
 କୃଷ୍ଣ ସୁଗ୍ରୀବାରେ କଳକଳ କରେ
 ଶେଷନେ କ ହୁଅ ସାନ୍ତର ଯାହି ।

ଆଉ ଦୟାଶଳ ଅଗେ ଜଳପାଳ
 କର ବାରଣାର ନୁହେଁ ଚୁପୁଳ ।
 ରୂପର ପୁରଣ ଦେଲେ ପୁକା ପୁଣ
 ଚୁଷ୍ଟାରୁ ନିବର୍ତ୍ତ ନୁହଇ ମଳ ।

ଏକ ଭାଳାଳଳ ଉଆ ପରବଳ
 ଦଗନ୍ତେ ଚହଟେ ଭେଜ କଗଳ ।
 ସଜାବ ପସ୍ତର କରେ ଦଦ୍ୟମାନ
 ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତେ ଖେନେ ସିଂହରତ୍ନ ।

ଓଦୋ ଦୋ ଓ ଶାନ୍ତି ଦେବ ହୁଏ ଭଜ
 ବାୟୁ ଅଗ୍ନି ମିତ୍ରପଣ ପ୍ରକାଶେ ।
 ଅଦା ଓ ଅରତ କରେ ଜାତଗାତ
 ସେ ଦୁଃଖ ବହୁତ ନୁହଇ ଲେଖେ ।

ଧରଣୀର ଧୂଳ ଅଗ୍ନି କଣ ବଳ
 ଦସ୍ୟବ ପଥକ ନାଟ ପ୍ରକଟ ।
 ଶରେ ଅରେ ଉଡ଼ି ଶରୀରରେ ଜଡ଼
 ଚକ୍ରେ ପାନ୍ତି ସେତ ହୁଦବକାଟ ।

୨
 କିଏ ମରାଜକା ଜଳରୂପେ ଦେଖା
 ଦରଦ୍ର ସୁଧନ ରୁଚନ ପର ।

ପକ୍ଷୀ ବୃକ୍ଷତାଳେ ପରାଣ ଅଭୁଲେ
 କଳକଳ ଧ୍ୱନି କରନ୍ତି ଭୋଷ ।

ନଦୀ ସରୋବର ଅଦ ଜଳାକର
 ଜୀବନବିହୀନ, ମହୁଷକୁଳ ।

କର୍ଦ୍ଦମରେ ପଡ଼ି ଫେନମୁଖେ ରତ
 ଶୁକ୍ରଣି ଚକ୍ରଣି ଦୋଇ ଅଗୁଳ ।

୧
 ସରୁବେନେ ନର ଭାନବୁନକର
 ବଡ଼ ବାଗୁ ସର ପଶାରୁ ସୁନ ।—

ରୁଲେ ଡ଼ାକାପାରେ ଧନ୍ୟ ରେ ଗୁରୁରେ
 ଅଶି ବୁକ ମରୁଥାଅ ରୁକର ।

୧୦
 ପିପିଲିକା କନେ, ସୁଖେ ମସାମାନେ
 ଦଶାରୁ ବରଷା ଅରୁନ୍ତି ଦୋଇ । । ।

ପାଣି ଦୋଇ ବାଜା ଶୁବା ରକ୍ତ ରୁଣି
 ଜାଣନ୍ତି ଏମାନେ କ ସଖ ଦେଇ । । ।

୧୧
 ଦେ ଦେବ ଉପନ । ଦେବକୁ ଶାନ୍ତି
 ନ କର ଅଧିକେ ଆଉ ସହଲେ ।

ରୁମ୍ପ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦାମ୍ପିକରେ
 କଳକୁ ବେଖାଇ ଅଶରେ ଖେଲେ ।

୧୨
 ଜୀବେ ଦୟା କର ଧୀନ ଭେଜ ଧର
 ଲୁଚି ରହ ଶାନ୍ତି ଜଳଦ କୋଲେ ।

ତା ଦେଲେ ରୁବକ ଶୁକ୍ରଣ ସୁସ୍ଥାକ
 ଗ୍ରୀଷ୍ମ ନିଃସଦାୟେ ପଳାଉ ବଳେ ।

ଶ୍ରୀ ମୋ—

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ଶାନ୍ତ ବଦ୍ୟାଉଅଛି ସେ ଓଦୟା
 ମେଡ଼ନ ସୁଲରେ ବେଭେନୋଟ ଦୂରି ଖାଲ
 ଅଛି ଅଧ୍ୟାତ୍ମେତ୍ତମାନେ ବ୍ରା ପ୍ରତ୍ୟାସାସକ ସହର
 ତରଳ ମେନାସ ତା ୨୦ ଗଣନରେ ରୁକ୍ତ ସୁଲ
 ରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ।

ପ୍ରକାଶପାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରବେଶିବା,
 ଶୁକ୍ରଦୂରି ଓ ମାଲକର ଶାସ ବରପୁତ୍ର ଦେବ
 ମାନଙ୍କ ଉପସିଦ ।

ସୁପସଦେଶେଷ }
 ଓଡ଼ିଶା ମେଡ଼କଲ ସୁଲ } W. D. STEWART.

**PUBLIC WORKS DEPARTMENT,
 BENGAL**

The 24th MARCH 1885.

No. 114 — Notification.—Notice is hereby given that the Lieutenant Governor of Bengal, proposes, under the powers conferred on him by sections 78 and 99 of Act III (B. C.) of 1876 to substitute the words "the 1st April 1886" for the words "1st April 1885" in Rule 5 passed for the Orissa Canals in this Department Notification No. 188, published at pages 427—28, Part, of the Calcutta Gazette for the 5th March 1884.

ପବ୍ଲିକ ୱର୍କସ୍ ବିଭାଗ ବେଙ୍ଗଲ,
 ତା ୨୪ ରୁଖ ମାଦେ ମାର୍ଚ୍ଚ ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା ।
 ନ ୧୧୪ ମୂଲ ବିଜ୍ଞାପନ ।—ଓଡ଼ିଶା କାନା
 ନମନ୍ତେ ଏହି ମଦକୁମାର ନ ୧୧୮ ମୂଲ
 ବିଜ୍ଞାପନଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଦସ୍ତୁରଅନଳ
 କ ଗାହା ସନ ୧୮୮୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୫ ରୁଖ
 ବାବଦୁ କରଦତା ଗଜେଟ୍‌ର ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠ
 ପୃ ୪୨୭୮୮ ଶ୍ରେଣୀ ମୂଲ୍ୟ ଦୋଇଅଛି ସେହି
 ଦସ୍ତୁର ଅନଳର * ଯାଏ ଲିଖିତ "୧ ୧ ରୁଖ
 ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା" ଅବଦାନରେ
 "ତା ୧ ରୁଖ ଅପ୍ରେଲ ସନ ୧୮୮୬" ଏହି
 ଦଥାମାନ ବସାଇବାକୁ ବଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଲେଫ୍ଟି-
 ନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ବର୍ଦ୍ଦାସ୍
 ଅ ୩ ଇନର ୭୮ ଓ ୮୧ ଦଥାଦ୍ୱାରା ପାଉ-
 ଥିବା ଶମତା ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରଅଛନ୍ତି ।
 ଅଭିପ୍ର କରୁଛନ୍ତି ଦଅଗର ।

(Sd.) J. M. MENELE
 Lieutenant-Colonel R. E.
 Joint Secretary to the
 Govt. of Bengal P. W. D.

ଚିଲିକା

ଅର୍ଥାତ୍
 ଅନକାସହରେ ସୁନା ଅଦା ରୁଖ
 ତହାଲଦାର ।

ଚୁଡ଼, ପଲଟ, ବାଜୁ, ଖଡ଼, ଚକ, ହାଉ,
 ବର୍ଣ୍ଣମୂଳ, ବୋକାମ ଲଲ୍ୟାଦ ରୁପାର ଅଳ-
 ଦାର ସୁନାରେ ଓ ତମା ପିଲକର ଯାବତୀୟ
 ଅଳଦାର, ପାଲ ରୁଣିବା ତବା, ସୁନ୍ଦା ବାସନ,
 ହୃଦାଉ ଯାଜ-ସରପୋଷ, ଚଢ଼ିର, ମୁଦ୍‌ଲାନ,
 ଅରଦକାନ ଏବ ସୁତବର୍ମସୁରମାନଙ୍କର ହୁବା
 ପ୍ରଭୃତ ରୁଖା ଅଥବା ସୁନାରେ ପ୍ରାଦବକ ମନ

ମାସ ମଧ୍ୟେ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ ଗିଲଟି କର ଦିଆଯିବ । ଯାହାଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ମୋଦୁଆକୁ ଦୁବ୍ୟାଦ ପଠାଇଲେ ସରୁର ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିଦେବ ଇତି ।

ଅଲମତଦକାର } ଶ୍ରୀ ଭୃଗୁରଥୀ ସାଠିୟୁ
କଟକ

ବାଲିକାଗଜା ।

ଇଲଲିଖିତ ଶସ୍ତ୍ରା ଦରରେ ସବୁର କଟକ ଚୌଧୁରୀ ବଜାର ବାବୁ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ରର ଗୃହ୍ୟକ ଦସା ନିକଟେ ବାବୁ ଅର୍ଜୁନଚନ୍ଦ୍ର କର କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଦୋକାନରେ କିଣି ଦେଉ ଅଛି ଯଥା—

- ୧୨ ପରି ବାଦାମି ଚମାନ୍ଦ ର ୧୦ ୪ ୫ ୦ ୧ ୫ ୦ ୦ ୦
- ୧୫ ପରି " " ୫ ୨ ୪ " ୫ ୦ ୪
- ୧୨ ପରି " " ୫ ୧ ୩ " ୫ ୦ ୨ ୦

କେପାଉମାନେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଏକ-ଦିନେ ରୁ ୫ ମ ବା ଅଧକ କମ୍ପୁ କରିଦେ ଅହୁରି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ କମ୍ପୁ ।

୧୮୮୫ ମସିହା ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ୫ ୦ ୦ ୦ ମୂଲ୍ୟ ସର୍ବମୂଲ୍ୟ ।

ସିମଳ, ୧୮୮୫ ସାଲ ଭା ୨ ରାଜ୍ୟ ଅକ୍ଟୋବର

ମୁକ୍ତସମ୍ପଦ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ ରାଜସ୍ୱ ଓ ବୃତ୍ତିବିକାଳୀ କାର୍ଯ୍ୟ-ବିଭାଗରେ ଭାରତବର୍ଷ ଗବ-ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟର ରୁବଦାସରୁ ଉତ୍ପତ୍ତ ।

ଭାରତବର୍ଷ ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ୧୮୮୫ ସାଲ ଜୁଲାଇ ମାସ ୩୧ ତାରିଖ ଲିଖିତ ୧୦୫ ନମ୍ବର ପତ୍ର ।

ଭାରତବର୍ଷ ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ୧୮୮୫ ସାଲ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ୩୦ ତାରିଖର ୧୦ ନମ୍ବର ପତ୍ର ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ସମ୍ପଦ ଓ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ୧୮୮୫ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୫ ତାରିଖ ଲିଖିତ ୧୦୫ ନମ୍ବର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସର୍ବମୂଲ୍ୟ ।

ଭାରତବର୍ଷ ପକ୍ଷରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ୧୮୮୫ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୩ ତାରିଖର ୧୩ ନମ୍ବର ପତ୍ର ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ସମ୍ପଦ ଓ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ୧୮୮୫ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୧ ତାରିଖ ଲିଖିତ ୧୦୫ ନମ୍ବର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସର୍ବମୂଲ୍ୟ ।

ବଙ୍ଗଦେଶ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟର ନିକଟକୁ ୧୮୮୫ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୧ ତାରିଖ ଲିଖିତ ୧୦୫ ନମ୍ବର ପତ୍ର ପାଠ ଦେଲ ।

ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ।

୧୮୮୨ ସାଲରେ ରାଜ୍ୟାୟ ଅଜ୍ଞାପତ୍ରକମେ ଲିଖିତରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଦେବ ଭଣ୍ଡରେ ସଦ୍‌ଗୁଣୀ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ମହାମାନ୍ୟ ପ୍ରିନ୍ସ ଅର୍ ଓ ଷ୍ଟେଲିୟ ସେଉଁ ଅସଫଳ ପଠାଇଥିଲେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଷ୍ଟେଟ ସେକ୍ରେଟରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ତାହା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତମାୟ ଦ୍ୱାପସ୍ତୁର ଅଧିକାଧିକାରୀଙ୍କ କ୍ଷମତାଧୀନରେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କ ଉପନ-ବେଶିକ ଓ ଭାରତରାଜ୍ୟର ସାମା ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଅସୀମ ପାରମ୍ପରିକ ଉପକାରକାର ନିଦା-ନମାନ ଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ତାହା ପୂର୍ଣ୍ଣତମ ପରିମ-ଣରେ ଦେଖାଇବା ମହାମାନ୍ୟଙ୍କ କଥାକଥାରେ ସେହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

୧ । ଏହି ଉପସ୍ତୁରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବଶ୍ଟି-ମେଣ୍ଟ ଓ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କର ଯାଉଅଛି ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟର କର୍ତ୍ତା ଏହି ଯେ ଭାରତବର୍ଷର ସମ୍ପଦରେ ସମ୍ପାଧ୍ୟା-ରଣକୁ ଏହି ଉପସ୍ତୁ କମ୍ପାନୀ ଦିଅଯିବ ଓ ସେହି ସମ୍ପଦରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଉତ୍ପତ୍ତି, ବିକ୍ର ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇବାକୁ ହେବ ।

୨ । ୧୮୮୨ ସାଲ ମେ ମାସ ଅରମ୍ଭରେ ସାଉଥ ଚେନସିଂଟନଠାରେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଫିଟ୍ଟର ଓ ସେହି ବର୍ଷ କାଲିକଟା ମାସ ପୂର୍ବରେ ଭାରତବର୍ଷୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀୟ ଦୁବ୍ୟ ଇଂଲ-ଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚିବା ଉଚିତ ।

୩ । ଯେଉଁ ଶର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରାକ ପ୍ରକାର ଦୋ-ଇ ପାରବ ଓ ତାହା ଯେଉଁ ପକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ମିଳିବ, ରାଜ୍ୟାୟ କମିଶନରମାନଙ୍କଠାରୁ ଅନ୍ୟ ଉପଦେଶ ମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶର୍ତ୍ତା କମ୍ପାନୀ ଦିଅ ଯାଇ ପାରବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃ-ପକ୍ଷମାନେ ଯାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାର ପ୍ରିକ୍ କରିବେ ତାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନୀମାନେ ସାଧକମେ ଶୀଘ୍ର ହୋଇବି ତାରିଖରେ ପ୍ରାକ

ପ୍ରାପଣାର୍ଥ ଶର୍ତ୍ତକୁ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ପଠାଇବା ବାହ୍ୟମୂ । ମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ପ୍ରାକ ପୂର୍ବରୁ ଯେ ମିଳି ପାରବ ନାହିଁ ବୋଲି ୧୮୮୫ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ୧ ତାରିଖ ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ସବୁ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ଗୃହୀତ ହୋଇଥିବ ତାହା ଅସମ-ଶ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରାକ ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ଶର୍ତ୍ତା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ତାହା ପ୍ରାକ୍ୟ ନ ହେଲେ ପଶ୍ଚାତ୍ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ଉଠାଇ ନିଅଯିବ ।

* । ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯେଉଁ ସବୁ ଚିଠା ପତ୍ର ଭାରତବର୍ଷ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟକୁ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ତାହା ସଜସ୍ୱ ଓ କୃଷି ସଫଳ ଅଧିକାର ପ୍ରଦର୍ଶନୀମାନଙ୍କର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ କମିଶ୍ନରଙ୍କ ବିଶ୍ୱେ-ଳାମରେ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ହୁକୁମ ।	ହୁକୁମ ଦେଲ ବ ଦାସିଅ ଲିଖିତ ମାତ୍ରା ।	ମଧ୍ୟପଦେଶ ।	ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବ-ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ଓ କ-ରଣଦେଶ ।
	ବୋସା ।	ବୃତ୍ତମୟ ପ୍ରଦେଶ ।	ଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ଓ କ-ରଣଦେଶ ।
	ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶ ।	ଅସମ ।	କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନ-ରୀରିଶର ନ-ପତ୍ର ।
	ଅସୋଧା ।	ପାଉରକୋଟ୍ଟା ଚେ-ପେଟେରୀ ଦେବରର ।	କଟକ ଏହି ନ-ପତ୍ର ।
	ପତ୍ରା ।	ସେକ୍ରେଟରୀ ।	କଲ ଏହି

ଅନୁରୋଧ ସହକ ପଠାଯାଉ ଯେ ତାହା ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ସମ୍ପଦରେ ପ୍ରମୁର କରାଇବେ ଓ ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଦେଖାଯୁ ଓ ଇଂରାଜୀ ସହାୟକକୁ ସହାୟ ବେଦେ ଓ ପ୍ରାକ ପ୍ରାପଣାର୍ଥ ପ୍ରାର୍ଥନାପତ୍ର ଯାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ତାହା ଜଣାଇବେ ।

ପ୍ରକୃତ ହୁକୁମ ଦେଲ ବ ଗ୍ରହଣ କେତେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ପ୍ରକାଶ କର ଯାଉ ।

ଇ, ସି, ବଜ୍ଜ ।
ଭାରତବର୍ଷ ଗବଶ୍ଟିମେଣ୍ଟ ସେକ୍ରେଟରୀ ।

ପ୍ରାମାଣ୍ୟ ବାବୁ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ଗୃହ୍ୟକର ଉତ୍ତରବଜାର ଦସା ନିକଟସ୍ଥ ଅମ୍ପାନୀଙ୍କର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦରକୋଣା ଓ କଲକ ଓ ରେସମିଠରେ ଲୁଗା ଓ ଷ୍ଟେସଲସ ଓ କଲ-କଟା ଚମାସ୍ତ ସତରଫର କିଣି ଦେଉ ଅଛି ତାହା ସମସ୍ତ ପ୍ରାଦୀପର୍ଗଳ ମଧ୍ୟରେ ବଦଳ ଅଛି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଛି କେତେକ ଫେଲିବି କମ୍ପାନୀ କିଣି ସହାୟେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ତାହା ନମ୍ବ ଭାଗରେ ଲେଖାଗଲା ଯାହାଙ୍କର ଯାହା ଅବଶ୍ୟକ ରୁପେ ଦୋକାନରେ ଅନୁ-

କ୍ଷଣ କଲେ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ-
 ଶାହିତ୍ୟ । ଏହିତା ଅନୁମାନେ କଲେଣି ଶ୍ରେଣୀ
 କଳ୍ପ ସଦାଶେ ଦୋକାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖି-
 ଅଛି । କେହି ଖରଦ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ ଗାଳ୍ପ
 କଳ୍ପ କରାଯିବ । ଯଦି ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀମାନ କଳ୍ପ
 ଦେବା ପୂର୍ବ ଅପଣା ମଜଲିସ ସଦାଶେ ଉକ୍ତା
 ମୁଦାନ୍ତି ଯେବେ ଏକ ରାତିକୁ ଯି ବଜା ୫୦୭୨
 ହୁଏକ ଉକ୍ତା ଦେଲେ ପାଇ ପାଇବେ । ମାତ୍ର
 ଉକ୍ତା ସତ ଉପାକରଣ ଗୁଣ ଗାଳ୍ପ ଉପରେ
 ଅଛି । ଯଦି ଦେଲେ ଶାହିତ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ଗାଳ୍ପ
 ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ।

କରତ ସେବଣା କି ଚି- ତ୍ତରେ ଗୁଡ଼ ଦେଲେ ଗଲେ । ଚନ୍ଦ୍ରପିଣ୍ଡ କଲେବାରୁ ଚେର ଚରଣା ସେଇ ସାତା ଓ ତୋମ ସହୁତ । ପ୍ରଭୁ ଅର୍ଥାତ୍ କବିତା କବିତା ବାସନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର- ସିଦ୍ଧ ଓ କଳମ । ଦେବସିଦ୍ଧ ଦାସତା ସହ । ମାତା ପ୍ରଦାନର ପତି- ଦାସତା ଓ ଲଗାତା । ଶ୍ରେଣୀ ପୁଅ । ଦିଗର ହତ । କରଣ ବାହୁର । ତାହାର ସାକାଳ ସହରେ ରୁଣା ପଦସ୍ଥାପନ ଦୁବ । ଅଟୋଇ ଗୁଣ—ଅର୍ଥାତ୍ ସୁବକ ପ୍ରଦାନ । ଅବଳ ରୁଥ । ଚିନ୍ତାରେ ବୁଦ୍ଧ ହତା । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅର୍ଥ । ଦୋଷଦୋଷାନ୍ତ । ଗୋପସୁପ୍ରସନ୍ନ ଦେବଦ- ମେନ ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୋ- ଚରେ ଗବେ	ଉପେକ୍ଷାରେ ଲେଖକେ । ଗୋଡ଼ା ସବିଧ । ଖୋଦ୍ଧରମ୍ଭ ତାଳ ଗାଦ କ ଚାଠକର ଓ ଗୋ- ରରେ ଚନ୍ଦ୍ରବଳେ ହିର ଲଗାତା କବି କବି କି ପାରେ ବାଠର ଗଜ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୁଖା ଦୁବ । ଦୋକାନର ଗାଦାବ କବି ଓ ଦୁହାମାମରେ ଗବେ । ପଦେକ୍ଷକ ଲାଞ୍ଜ ଗାଣି ସହର ୫ - ୧୮୭ ବସନ ଗୋଡ଼ା ବସ ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମୋକା ଓ ମୋକାବଦ ଲଗନ ଧନ ଚନ୍ଦ୍ରବଳ କରଣ ସାକାଳ କଳା କବି ଓ ପାରିତ୍ୟକ ଗୋଡ଼ା ଗିତା କାତ ସିଦ୍ଧର ଗାନ୍ ଓ କବି ରଚିତ ଓ ସାଦା ଚନ୍ଦ୍ର ବେଦେବ ରକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧତର ହୁଏ ,, ଏକପଦ ହୁଏ ଦେବଦେବ ଗୋପାଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଦ ଅବଳ
--	--

ଅଭିଳାଷୀଙ୍କୁ ଦାନ କରାଯାଏ

ଗୌରୀଙ୍କୁ କଳାଗୁଣ ଅମ୍ଭ ଦୋକାନ କଳ୍ପ-
 ଶରେ ପୁକା ଓ ରୁପାର ମୋଟା ଓ ସରୁ ଅଲ-
 ଗାର ଓ ଶାଲକସି ରମ୍ଭର ଦୋକାନ ଫିଟିଅଛି ।
 ସେ ଯାହା ଫରମାସ କରାବେ ପୁଲ୍ଲ ମୂଲ୍ୟରେ
 ମିସ୍ତାକମତେ ପାଇ ପାଇବେ ।
 ବାମ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଖିବୁ ମେଦେଗ୍ରାମା ଦେବ
 ପ୍ରାକ୍ତରେ ଅଲଗା ଗୋଟି ଯିବେ । ଯାହି
 ଦେବାକୁ କଳ୍ପମ୍ଭ ନାହିଁ ।

ନାମାକ୍ତିର ମୋହର, ଦୁବା ଓ ଗୁଣାଯୋଗ୍ୟ
 ଉକ୍ତ ଗୋଦର ଦେଉଅଛି ।

୧୧୮୮୩ } ଶ ଅଭିଳାଷୀଙ୍କୁ ଦାନ
 କଟକ }

ନମ୍ଭଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ଅମ୍ଭ ଉପ-
 ଧାନପୁରେ କଳ୍ପମ୍ଭ କଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
 ଗ୍ରାହକମାନେ ଏଠାରେ ଗୁଣ କଲେ ପାଇ
 ପାଇବେ । କେତେଗାମ୍ଭ ପ୍ରାକ୍ତମାନେ ତାକମ-
 ପୁଲ୍ଲ ସହ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରେରଣ କଲେ ସେକଳକଥ
 ସହ ଉପାଧି ଶାହି ପଠାଇ ଦିଅ ଯିବ ।

ଉପସିଦ୍ଧ ରସ ।

ଏହାକୁ ସେବନ କଲେ ଅଗାଣ୍ଡି, ଅଗାଣ୍ଡି,
 ଅମାଳସାରି, ରାଗାଣ୍ଡିସାରି, ଗୁଦାଣ୍ଡି, କାଳକ-
 ମାଳକର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅଗାଣ୍ଡି ଓ ଉଦ୍‌ଗ-
 ମୟ ହଲ ଦୁଅଇ । ମା ୨ ଧଳ ୧୮ ।

ବନ୍ଧେବର ରସ ।

ଏହାରେ ବନ୍ଧେବ ପ୍ରକାର ମେଦ, ଚେର
 ପ୍ରକାର ମୁଦାଗାଳ, ଅଗୁର, ମୁହୁରୁ, ସୋନ-
 ବେଗ ଓ ପ୍ରକାର ହଲ ଦୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ମା ୨
 ଧଳ ୫ ୧୮ ।

କଟକ ପୁଣିପଢ଼ାଦୟ ।

କ୍ଷେମପ୍ରିୟ ସେନାପ୍ରିୟ ମୋଦକ ।
 କିଷ୍କେନୀ ଲେକେ ଏ ମୋଦକ ସେବକ
 କଲେ ବଳ ବର୍ଣ୍ଣି ଦୁକ୍ତି ଓ ସରୁ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ହର୍ଷ
 ସୁକ୍ତ ଦୁଅଇ, କଳକଣ ମଧ୍ୟା ହୁଏ, ଶୁଭାକ
 ଦୁବ୍ୟ ଅହାର କଲେ ଲାଣ୍ଡି ହୋଇ ଯାଏ ।
 ଦେଖା ପକ୍ଷେ—ଶରଣସ୍ତ (କାମଦାସ ରକ୍ତ-
 ସରଳ), ଶୁଭଗଣ୍ଡ, ପ୍ରମେଦ, ଅଗାଣ୍ଡି, କଳ୍ପ-
 ଶୁକ୍ତ, ଧଳକଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ନାନା ସେଗ ବଲ
 ଦୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ମା ୧୨ ଧଳ ୧୮ ।

ଉତ୍କଳ ଅମ୍ଭଙ୍କଦ୍ୱାରା } କଟକ,
 ଉପାଧିମୟ ଦରଦା } ଶ ଅଭିଳାଷୀଙ୍କୁ ।
 ଦାନାର କଟକ }

ଏକସିଦ୍ଧର ମଲମ ।

ଦେଖାୟୁ ଲୁପକରଣଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଲମମାତ୍ର ।
 ଏହାରେ ପାଉଳ କମା ଅଲମାଳ୍ୟ ଚିନ୍ତାୟୁଳ
 ପଦାର୍ଥର ଲେଖନୀତ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ଉପାଧି ୫୧
 ଧଳା ୧୮ ଶା ୧ ।

କୃତକ ସାଲସା । କୃତକ ସାଲସା ।
 ଏହା ୧୦ ପ୍ରକାର ଦେଖାୟୁ ଓ ୨ ପ୍ରକାର
 କଳକା ମସଲଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏହା ଦେବଦାନ
 କଲେ ସଦାନୁ ପାରିବୁଣି ଉପଦୋଷ

ସରୁ ଶାହି ଲର୍ଚ୍ଚର ଦୋକାନୀ । ଶାହି ବା,
 ଶରମା ବା, ଲାଲ ବା, ବେଦ ଓ ଲାବ
 ଲରରର ବା, ଶୋଲ ବା, କାଳ ବା, ଦାଳର
 ପୁଲ, ବୋଝୁ ବାଠିକ୍ୟ, ଅଗାଣ୍ଡିତା, ଚେରକ
 ଶୁଭକ୍ୟା, ବାଗ, ସମ୍ଭାଷଣ, ପ୍ରସ୍ତାବପାତ୍ର,
 ଦୁର୍ଗିଅ, ଧାତୁବୌଦ୍ଧ୍ୟ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ଉପ
 ଲଗାତା ଶାହି ଏବଂ କଳ୍ପ ଅପମ ଦୁବ ।

ମାମୁର ଦୈନିକ ।

ପ୍ରାକ୍ତର ଉପାଧିରେ ମାମୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୈନିକ ।
 ଧରଣ ଓ ରୁଷ୍ଟ ସେଗର ଯେବେ କହ ଉକ୍ତ
 ଥାଏ ତେବେ ତାହା ମାମୁ । ମାମୁର ଦୈନିକ
 ଅନୁମାନେ କଳ୍ପ କଳ୍ପରେ ଓ ଦିନ କଳ୍ପରେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଅଛି । ଗାଣ୍ଡି, ଯାତୁ, ଉର୍ଗିଅ,
 ହୁଲ, ପଦ୍ମାତୁ, ଧକଳ, ରୁଷ୍ଟ, ଗଜକଳ୍ପ,
 ଲଗାତା ସେଗର ମଦୋଷସ । ଏହା ଦେଖିବୁ
 ସେତେ ପ୍ରକାର ବା ଅଛି, ତହିଁର ଏହା
 ସଦାପ୍ରକାରେ ଲୁପକାଣ୍ଡ ଅଟେ । ପ୍ରକୃତ ବର୍ଣ୍ଣ
 ଦୋକାନ ୫ ୧୮ ନା ଓ ଶେଷ ଦୋକାନ
 ୫ ୧୮ ନା ।

ଶାକା ଅମ୍ଭଙ୍କ କେବେ ମୂଲ୍ୟ ଫେରଣ
 ଦିଅଯିବ । କଲକଣା ଦେବୁ ଗୁଣ୍ଡର୍ୟା ଗୁଣ
 ୫୨ ନମ୍ଭର ଦୁହରେ, ଏ, ଗୋଷ, କେଦି-
 ନଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କଳ୍ପ ଦୁବ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦୋକାନ ୫ ୧୮ ନା,
 ଧଳା ୫ ୧୮ ଅଗା । ତଳକ ୫ ୧୮ ଅଗା ।

ଉପରଲିଖିତ ସାଲସା

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଉତ୍କଳମାନ ଦୋକାନ ଗାଳ୍ପ
 କଳ୍ପ ଦେଖ ଅଛି ।
 ମୂଲ୍ୟ ଏକ ସିଦ୍ଧିକୁ ୫ ୧ ।

ନମ୍ଭଙ୍କଦ୍ୱାରା ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ପ୍ରଦାନକାର ଚନ୍ଦ୍ରକଳ
 ଶିବ ଦୁତେ ଶାହି ଦୋକାନର ଶାକା—

ପ୍ରଥମପଦ ସଦାଶେ	
ଧାତୁ ପ୍ରକ	୫ ୧୮
ଅମ୍ଭଙ୍କୁ	୫ ୧୮
କର୍ମ ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ	୫ ୧୮
ମାତ୍ର ଦୋକାନ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ଦେବେ ମୁକ୍ତ ଦେଖିବୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶା ୧୮ ନା ଧଳା ଦେବ ମାତ୍ର । ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ସଦାଶେ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଥମ ମଧ୍ୟ ଦୋକାନ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ସଦାଶେ ଦେବ । ଅଧିକ କଳ୍ପର ସଦାଶେ ବଦଳ ଦେଖାବୁ ଶାକା ଶାକା । ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ମୂଲ୍ୟ ଏକପଦ ସଦାଶେ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ଦେବ ଶାକା ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ସଦାଶେ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ଦେବ ଶାକା ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ସଦାଶେ ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ଦେବ	

୩୩ । ଗଙ୍ଗାଧର ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୩୪ । ଗଙ୍ଗାଧର ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୩୫ । ବନମାଳୀ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୩୬ । ଲୋକନାଥ ପଣ୍ଡା
 ୩୭ । ଚୈତନ୍ୟଚରଣ ଦାସ
 ୩୮ । ଭୁବନାଳୟ ଜେନା
 ୩୯ । ଗଙ୍ଗାଧର ମହାପାତ୍ର
 ୪୦ । ନାରାୟଣ ରଥ ଶାସନ
 ୪୧ । ସୁପ୍ତ-ସର ସଖି
 ୪୨ । ଲକ୍ଷ୍ମଣର ଦତ୍ତ
 ୪୩ । ମଧୁସୂଦନ ପଣ୍ଡା
 ୪୪ । ମଧୁସୂଦନ ମିଶ୍ର
 ୪୫ । ଗୋପାଳ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୪୬ । ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର
 ୪୭ । ବଦ୍ୟ ଧର ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୪୮ । ନକ୍ଷତ୍ର ମହାନ୍ତି
 ୪୯ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର
 ୫୦ । ମହାଦେବ ମହାନ୍ତି
 ୫୧ । ଦରକୃଷ୍ଣ ନାୟକ
 ୫୨ । ଭଦ୍ରସୂତା ନାୟକ
 ୫୩ । ମୁକୁନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର
 ୫୪ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶର୍ମା
 ୫୫ । ଲମ୍ବାନାଥ ଦାସ
 ୫୬ । ଗଙ୍ଗାଧର କନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ
 ୫୭ । ଲମ୍ବାନାଥ କନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ
 ୫୮ । ନଗରଜନ କନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟ
 ୫୯ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ପଣ୍ଡା
 ୬୦ । ଜୀବନଚନ୍ଦ୍ର ଦୁରାସନ
 ୬୧ । ଭୁବନାଳୟ ସାହୁ
 ୬୨ । ଭୁବନାଳୟ ସାହୁ
 ୬୩ । ସେଖରଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
 ୬୪ । ଭୁବନାଳୟ ସାହୁ
 ୬୫ । ବସନ୍ତରାଜ ଦାସ
 ୬୬ । ମଦନମୋହନ ପାଣିଗ୍ରାହୀ
 ୬୭ । ଯଦୁ ମଣି ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୬୮ । ସତ୍ୟଜିତ ପ୍ରସାଦ ଦାସ
 ୬୯ । ଦୈନିକ ପତ୍ରିକା
 ୭୦ । ବ୍ରଜମୋହନ ପ୍ରଧାନ
 ୭୧ । ବସନ୍ତରାଜ ଦାସ
 ୭୨ । ଲକ୍ଷ୍ମଣର ଦାସ
 ୭୩ । ଲୋକନାଥ ମିଶ୍ର
 ୭୪ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ

୭୫ । ଲକ୍ଷ୍ମଣଚରଣ ପ୍ରମୋଦର ସାମନ୍ତ
 ୭୬ । ଦାଶରଥ ମିଶ୍ର
 ୭୭ । ସାଗୁ ଶାନ୍ତିନାଥ
 ୭୮ । ଗୋପନାଥ ପ୍ରଧାନ
 ୭୯ । ବନମାଳୀ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୮୦ । କୁପାସିକ ସାହୁ
 ୮୧ । ଯୋଗୀନାଥ ମିଶ୍ର
 ୮୨ । ଭବନାଳୟ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୮୩ । ସୁଶୀଳା ସରକାରୀ ପିମେଲିଆରୀ
 ୮୪ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ
 ୮୫ । ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଗୋସ
 ୮୬ । ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର
 ୮୭ । ଗଙ୍ଗାଧର ଧଳ
 ୮୮ । ସୁମତୀ
 ୮୯ । ଭବନାଳୟ ଗାଙ୍ଗୁଲୀ
 ୯୦ । ମଧୁସୂଦନ ମହାପାତ୍ର
 ୯୧ । ସୁମତୀ ପାତ୍ର
 ୯୨ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମହାପାତ୍ର
 ୯୩ । ବସନ୍ତରାଜ ଦାସ
 ୯୪ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର
 ୯୫ । ଜଗନ୍ନାଥ ସିଂହ
 ୯୬ । ବ୍ରଜନାଥ ଦାସ
 ୯୭ । ନୁତନ ସାହୁ
 ୯୮ । ପରମାନନ୍ଦ ଦାସ
 ୯୯ । ବଚ୍ଚେନ୍ଦ୍ର ଦାସ
 ୧୦୦ । ଚିତ୍ରାଚରଣ ସିଂହ
 ୧୦୧ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମହାନ୍ତି
 ୧୦୨ । ବଳରାମ ସିଂହ
 ୧୦୩ । ଗଙ୍ଗାଧର ପଣ୍ଡା
 ୧୦୪ । ଅରୁଣ ରାୟ
 ୧୦୫ । ଦୁର୍ଗାଚରଣ ମହାନ୍ତି
 ୧୦୬ । ଫାଲକ ମହାନ୍ତି
 ୧୦୭ । ଗୋପାଳଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୦୮ । ମଧୁସୂଦନ ମହାନ୍ତି
 ୧୦୯ । ବସନ୍ତରାଜ ମହାପାତ୍ର
 ୧୧୦ । ଗଙ୍ଗାଧର ଦାସ
 ୧୧୧ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୧୨ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର

୧୧୩ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି
 ୧୧୪ । ରମେଶ ମହାନ୍ତି
 ୧୧୫ । ଲୋକନାଥ ବାହାଦୁରୀ
 ୧୧୬ । ମାନବୋଦୟ ମହାପାତ୍ର
 ୧୧୭ । ବସନ୍ତରାଜ ଜେନା
 ୧୧୮ । ଗଙ୍ଗାଧର ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୧୯ । କୁମାରମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୨୦ । ଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୨୧ । ଗୋବିନ୍ଦନାଥ ଜେନା
 ୧୨୨ । ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ମହାପାତ୍ର
 ୧୨୩ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୨୪ । ଦରକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର
 ୧୨୫ । ମଦନମୋହନ ମହାପାତ୍ର
 ୧୨୬ । ପରମାତ୍ମ ଦାସ
 ୧୨୭ । ଭୁବନାଳୟ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୨୮ । ଲକ୍ଷ୍ମଣଚରଣ ମହାନ୍ତି
 ୧୨୯ । ଭୁବନାଳୟ ଦାସ
 ୧୩୦ । ନାରାୟଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୩୧ । ଭୁବନାଳୟ ଦାସ
 ୧୩୨ । ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ମିଶ୍ର
 ୧୩୩ । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ
 ୧୩୪ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶର୍ମା
 ୧୩୫ । ନନ୍ଦକୋରଣ ମହାପାତ୍ର
 ୧୩୬ । ଭଦ୍ର ଦାସ
 ୧୩୭ । ଗୋବିନ୍ଦ ଦାସ
 ୧୩୮ । ବିକେଶଚରଣ ଦାସ
 ୧୩୯ । ଲକ୍ଷ୍ମଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ଦାସ
 ୧୪୦ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି
 ୧୪୧ । ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର
 ୧୪୨ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତି
 ୧୪୩ । ଦୈନିକାଥ ସିଂହ
 ୧୪୪ । ଦରକୃଷ୍ଣ ଦାସ
 ୧୪୫ । ଲକ୍ଷ୍ମଣସିଂହ
 ୧୪୬ । ରଞ୍ଜନ ମିଶ୍ର
 ୧୪୭ । ଗୋବିନ୍ଦ ବାସନ୍ତ
 ୧୪୮ । ଗଙ୍ଗାଧର ପାତ୍ର
 ୧୪୯ । ଗୋବିନ୍ଦାଚାର୍ଯ୍ୟ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ୧୫୦ । ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି
 ୧୫୧ । ସୁଧାକର ଦାସ
 ୧୫୨ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର

RADHANATH RAY
 Joint Inspector of schools
 Orissa Division.

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

ସଂ ୨୦ ର

ସଂ ୨୦ ଖ

ଓ ୧୨ ରତ୍ନ ମାତେ ମଇ ସତ ୧୯୧୫ ମସିହା । ମୁ. ଚନ୍ଦ୍ର ୦ ୫ ୦ ମତ ୧୨୧୨ ସାଲ ପତ୍ରିକାର

ମୂଲ୍ୟ	ଅର୍ପଣ	ବିକାଶ
ଦାସିକ	ଟ ୫ ୯	ଟ ୨୯
ଜାକମାସୁଲ	ଟ ୦ ୩	ଟ ୧୯

ଏ ଜିଲ୍ଲା ଶକ୍ତପୁର ଜିଲ୍ଲା ମେଳଣା ଶକ୍ତ ପତ୍ରିକାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଲ । ଏଥିରେ ଜ ୨୨ ଶ ଆସାନା ଜିଲ୍ଲା କରାଯିବା ଅପ-ସ୍ତରେ ଦୌରାପର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଓ କୋର ବରୁ ପ୍ରାୟ ୦ ୨୦ ନ ଲଗିଲ । ଆସାନା ପକ୍ଷରୁ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରମାଣ ଭଳି କ ଦେବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଳ ସାହେବ ସମସ୍ତ ଆସାନା ଶ୍ରୀ ଦେଇ ଏଠା ପୁଲିସ ପ୍ରଭ କିଛି ଜାଣି ମନୁଷ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି କରିଅଛନ୍ତି ।

ଅଳ୍ପ ଭାଗରେ ଅଧିକ ଅଧିକ କରମ୍ପୁ ଦେବାର ଆଶା କରାଯାଇ ଯାଏ ଯଦିବାର ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ତା ଜାମାସୁଲ ସହିତ ଟ ୮୯ ଅଟଇ । ଅମ୍ବେ-ମାନେ ଏହାର ଘଟଣାବଳୀ ବାମନା କରୁ ।—

କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବି, ଏ, ପରୀ-କାର ଫଳ ବାହାର ଅଛି । ପ୍ରାୟ ୫୦୦ ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦୋଇଥିବାର କଥିତ ହୁଅଇ କହିମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୫୫ ଶ ସାଧାରଣରୂପେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ ଜ ୨୦ ଶାଳ୍ୟସହର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷ ଏ ପରୀକାରେ ଜ ୨୨୯ ଶ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ-ଥିଲେ ସତରଂ ଏଥର ଅଧିକ ପିଲା ଯାଏ କର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପରୀକାର ମଧ୍ୟରୁ ସହକର ୨୫ ଯାଏ କରାଯିବାର ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ଆସାନା କଲେଜ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାସାଗରଙ୍କ ମେଡିକାଲ କଲେଜ ୨ୟ ସ୍ଥାନ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରେସିଡେନ୍ସୀ କଲେଜ ଚତୁର୍ଥରେ ପଡ଼ି ଯାଇଅଛି । ସାଧାରଣ ଫଳ ସଙ୍ଗେ ଏଠା ରେବନ୍ୟୁ କଲେଜର ଫଳ ସମାନ ଅନୁସାରେ ରଖା ହେଅଛି । ଏଠାରୁ ୫ ଜଣ ଶ୍ରୀ ପରୀକା ଦେବାରୁ ଯାଇଥିଲେ କହି-ମଧ୍ୟରୁ ୩ ଜଣ ଅର୍ଥାତ୍ ଗରଜବଦାସୀ ଚୌଧୁରୀ ମାଧୁସୂଦନଦାସ ଓ କଳକୃଷ୍ଣା ସାହୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ସଫର ବିଷୟ ଅଟଇ । ପ୍ରଥମ ଲିଷ୍ଟର ଶ୍ରୀ ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଏ ଜିଲ୍ଲାର ସୁଲଭପୁର ଜେମ୍ସଟାଉନ୍-ଫ୍ରେଟ୍‌ହୋର ଉଦ୍ୟମରେ ଗଲ ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଦେହାନ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କର ବିଷୟ, ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟିଂ ପଣ୍ଡିତ ଏବଂ ସର୍ବଜନସେବକର ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ଜଣଙ୍କର ଏବଂ ସରୁ ଦୈ-ଧ୍ୟନ । ସରକାର ଦୁଇଜଣ କଲ ଏ କଲେଜରୁ ହିନ୍ଦୁ ବାଳକାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କ ଏଠା ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟିର ସମ୍ପର୍କରେ ଭଲ ଜ୍ଞାନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକର ଦୋଷଗୁଣ ବ୍ୟାପ୍ତନଶିଷ୍ଟା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଓ ବିଷୟ-କ ଶ୍ରୀନୋବର ଉପାୟ ଇତ୍ୟାଦ ବିଷୟ କଲବା ସରକାର ଯିଏ ଥିଲ । କେଉଁ ବିଷୟରେ ସରକାର ବିଷୟକୁ ଦେଲ ଅମ୍ବେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇ ନାହୁଁ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣରେ କିଛି ଠିକ ଦେଲ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟର ମାନ୍ୟତା ଏକଦିନରେ ଦୋଇ ନ ପାରେ । ଜିଲ୍ଲାର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ହିନ୍ଦୀଭାଷାକୁ ପରମର୍ଶ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କର୍ମରୁଚକର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଅଛି । ସର ଶେଷ ଦେଲରୁ ଅଗଭୁକ ସତ୍ୟମାନେ ଜେମ୍ସଟାଉନ୍‌ହୋରର ଗୁରୁରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାକ୍‌ଲୋକନରୁ ଶ୍ରୀ ସମାଜର ଦୋଇ ସ୍ୱ ୨ ପ୍ରାକ୍‌ଲ ପ୍ରକାଶମନ କଲେ ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟାପାରଟି ଅନୁମାନକୁ ଅଧିକ ସୁଖରେ ବୋଧ ଦେଲ ।

ଗତ ସୁଦ୍ଧାର ଅଗେରୁ ସମୟରେ ଏଠା ସଙ୍ଗର ସୁଲଭ ପ୍ରମାଣକ ବି.ସି.ସି ପାଠକୋ-

ଶିବ ବିଭବ ଶିବର ଏଠା ସର୍ବ ଜଳ ବାବୁ
 ଶାନ୍ତକୃଷ୍ଣ ସେନା ବସଠରେ ସତ୍ର ଦେଇ
 ଥିଲ ଏବ ନମରଗାମୀ ବେତେକଣ ଦେଶୀୟ
 ବଦ୍ଧଲେକ ଉପେକା ହୋଇ ଏ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଯେମ ପ୍ରଦାନ କରି ଥିଲେ । ଏହି ବଦ୍ୟଲ
 ଯୁବ ସମ୍ପଦର ବାବୁ ବାଳକୀର ବାଳକୀ ।
 ଯେଉଁ ବାଳକୀ କଳାପ୍ରମାଣ କଲେ ତହିଁରୁ
 ପ୍ରକାଶ ହେବ ଯେ ଏ ବଦ୍ୟଲପୁତ୍ରାଣ ନଗ
 ରବାସୀ ଦୁଃଖପିଲକର ବଦ୍ୟଲପୁତ୍ର ଅନେକ
 ବୁଝିଆ ହୋଇ ଅଛି ଏବ କେତେକର୍ଷ ଦେଲ
 ଯାଧାରଣ ପଦ୍ମଶାରେ ଭଲ ଫଳ ଦେଖାଇ
 ଅସୁ ଅଛି । ବଦ୍ୟଲପୁତ୍ର ଅସୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉପା
 ଥିବାରୁ ପିତୃକାଳକର ବେତନ ମଧ୍ୟ ଉପା
 ରହ ଅଛି ଏବ ବଦ୍ୟଲପୁତ୍ର ଉପୁତ୍ର ଗୋଟିଏ
 ଘର ନ ଥିବାରୁ ଶ୍ରମମାନକର ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟ
 ହେଉ ଅଛି । ଯେପରିକି ଜଣା ଗଲ ଯେ
 ଅଧିକା ସରକାରୀ ଦାନ ଲଭ କରିବା ନିମିତ୍ତ
 ଏଥି ଖେରେ ପ୍ରମୁଦ ହୋଇ ଅଛି ଏବ ସର୍ବେ
 ସୁଲଭତ କ ଯାବା ଏଥି ପୁତ୍ର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମ
 ଥିଲ ଯାବା ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତିର ଉଦ୍ୟମ ଲାଗି ଅଛି ।
 ଅବଏବ ଭବିଷ୍ୟ ହୁଅଇ ଅଗାମୀ ବର୍ଷକି ଉପ
 ଭଲକ୍ଷିତ ଅପୁତ୍ରଧାମାଳ ଦାସୁ ଯିବ । ସତ୍ତପତ
 ନଦାସପୁ ଏ ବଦ୍ୟଲପୁତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
 ସଂକ୍ଷେପରେ ଶ୍ରୀକାର କରି ଉପଦେଷ ସୁତ୍ରପ
 କହିଲେ ବି ତରତ୍ର ବରବର ନିମିତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତିର
 କୋଅଧିକା ବଦ୍ୟଲପୁତ୍ରେ ବଦାଇ କମାଳ
 ପ୍ରଭୃତି ଶ୍ରମସୁନ୍ତ ଶିଳ୍ପବ୍ୟବସାୟର ବିକ୍ଷା
 ହେବା ଲାଭନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ତାହ ଦେଲେ
 ପିଲାନାମେ ବଦ୍ୟଲପୁତ୍ର ସଂକ୍ଷେପ ଭବିଷ୍ୟତରେ
 ଜୀବନ ନିର୍ବାହର ଉପାୟ ଦିଶ କରିବେ
 ଏବ ସମସ୍ତେ ଏକା ବୁଦ୍ଧତା ସତ୍ୟାପେ ସୁଦ୍ଧ
 ବସୁ ଦେବେ ନାହିଁ ଏ ବଦ୍ୟଲପୁତ୍ର କରନ୍ତୁ
 କରବେ ନାହିଁ । ଏ ଉପଦେଷ ଅବଶ୍ୟ ମୁକ୍ୟ
 ବାବୁ ଅଛି ଏବ ପ୍ରାୟଶ କୌଣସି ବଦ୍ୟା
 ଲପୁତ୍ରେ ଏଥିର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଲେ ବଡ଼
 ଗୁଣର ବସୁ ହେବ । ସତ୍ତପତ୍ର ବଦ୍ୟା
 ଯେଷ ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ ପାଇଲେ, ଯିବ କଳନ
 ହୋଇ ସର୍ବ ଭଲ ଦେଲ ।

ସକର ଅମା ।

ଶିବା ସଙ୍ଗେ ଇଂଲଣ୍ଡର ସକ ଦେବା
 ଅର୍ଥ ଦୁଇ ନୂତନ । ଇଂଲଣ୍ଡ ସକ କରବାକୁ
 ଅନାକୁ ଚେଷ୍ଟିତ ଥିଲେ । କେବଳ ରୁଷିୟ

ସକ କହିଲେ କ ନା ଏଥିରେ ସନେତ ଥିଲ
 ଏଥିରୁ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଅଧିକାରୀ ତଳତମ ସ
 ତା ୭ ଶତର ଭାରତୀୟରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ
 ରୁଷିୟ ମଧ୍ୟସ୍ତରୀ କରବା ଭାରତ ଦେବମର୍ତ୍ତର
 ସକାଳ ସମାପତ୍ତ ନମନୁପସକ ପଠାଇବ ରୁ
 ସକା ମଦୋଦୟ ଉକ୍ତ ନମନୁପସକ ପ୍ରକାଶ
 କରିଅଛନ୍ତି ଏବ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ କଦ ସ ନମ
 ନୁପସକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କରବେ
 ବୋଲି କହୁଅଛନ୍ତି । ରୁଷିୟା ନବଶ୍ରୀମେଖ
 ହୁଗର ଅଧିକାର କରବା ପରେ କୌଣସି
 କଳନା କରୁ ନ ଥିବା ବସପୁରେ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ
 ଭରଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସତ୍ତପ୍ ଅପୋଷିରେ
 ସଦ୍ୟେ ବସପୁ ମୀନାସିତ ହେଇ ଯିବା ପରେ
 ଅର୍ଥ ସନେତ ନାହିଁ । ମହାବର ଗୁଜରାଟୀ
 ସାହେବ ଏଥିରେ ଅସୁ ହୋଇ କେଉଁ
 ନ୍ୟାୟରେ ଅଫମାନସ୍ଥାନର ସୀମାପଞ୍ଚ କରାବ
 ମୀନାସୀ ଦେବ ବହିର ଦୁଇ ନୟମନାଳ ସ୍ଥିତି
 କରବା ଭାରତ ସରପିଟର ଲମ୍ବପତେନ ସା
 ହେବକ କଣ୍ଠକ ନମରୁ ଭବର ଭରପଛନ୍ତି ।
 ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବ ରୁଷିୟା ବର୍ମରୁମାନେ ଉକ୍ତ
 ନମରରେ ବସି ସେ ସମସ୍ତ ବଦେନ । ପୁଣ୍ୟ
 ପୁର କର ଦେଲେ ମୀନାସୀ କମିଶନରମାନେ
 ମୋଟମଲକୁ ଯାଇ ଦେବଲ ତା ତା ଚିହ୍ନାଟ
 କରଇ ଦେବେ ଅର୍ଥ କୌଣସି ଗଗ୍ନ ଗାତ
 ପଛକୁ ରହିବ ନାହିଁ । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ ରୁଷିୟ
 ପଛଦେ ପ୍ରଦେଷ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ଏବ ବହିରେ
 ଅଧିକ ବସେଷ ଅପର୍ତ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଏବେ
 କେଲେ କଥିବ ହୁଅଇ । ଇଂଲଣ୍ଡ ପକ୍ଷର ଏ
 କଥାଟା ଉପା ଦେଲ ଏବ ଏଥିପରି ସମର
 ପିତାତ ଇଂଲଣ୍ଡମାନେ ବୃତ୍ତ ମର୍ଦ୍ଦାବରକ ବିରୁ
 ଧର କେଲେ କଥା ହୁଅଛନ୍ତି । ମାତ ଅନୁ
 ମାନକ ବଦେନା ଉକ୍ତ କଥାରେ ଅସଦ୍ୟ
 ମହାପଣୀ ନାଶ ଏବ ଅର୍ଥକ୍ୟପାଠରୁ ସକ
 କରବା ଗଭରୁଗରେ ଶେଷପୁର ଏବ ଇଂଲ
 ଣ୍ଡର ମକା ବହିର ପଥ ପର୍ୟାୟ କରବାପ୍ରାନ୍ତ
 ସୁଦେଶର ବାହିତ ସମସ୍ତ ପୁତ୍ରପାତ୍ର ହରସାଧନ
 କରାଅଛନ୍ତି । ଗୁଗର ଅଧିକାର କରବାକୁ
 କୌଣସି ସମୟରେ କେ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ
 ରୁଷିୟା ମଧ୍ୟ କହୁଅଛନ୍ତି ସେ ସୁଲେ ସକ ନ
 ଦେବର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭାରତ ନାହିଁ । ଅର୍
 ସଦ୍ୟସି ବି ଇଂଲଣ୍ଡର ଡେବ ବହିର ଉପା
 ଦେବାକୁ ବୋଧ ଯିବ ଯେତେବେଳେ ମର୍ଦ୍ଦା
 ବର୍ତ୍ତକର କୌଣସି ଦୋଷ ନାହିଁ କେବଳ

କେଲେ ଜଣ ସମର ପ୍ରତ୍ୟୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବ ଉକ୍ତ
 ପୁତ୍ରପାତ୍ର ଇଂଲଣ୍ଡ ସମ୍ପଦପୁର କେଲେ
 ବହି ନିମିତ୍ତ ଦାସୁ ଅଛନ୍ତି । ଅଫମାନମାନଙ୍କ
 ମତାଳକାରେ ବିନା ଅଫମାନଙ୍କ ବ୍ୟାପାର ଶକ୍ତି
 ଦେଲ । କୋହଲେ ସକ ଦେବାକୁ କଥାକାର୍ଯ୍ୟ
 ଲାଗିଥିବା ସମୟରେ କାହିଁକି ସେଠାରେ ସୁଦ
 ଦୁଅନ୍ତା ଯାବା ଦେଇ କୌଣସି ମତେ ଶାସ
 ସକି ଦୋଇ ଗଲେ ଅପ୍ରେମାନେ କହିଲୁ
 ହେବୁ ।

ମାନକର ଓ ବଞ୍ଚିତର ଶ୍ରୀପୁତ୍ର
ପଦ୍ୟର ଫଳ ।

ଏହି ପଦ୍ୟର ଫଳ ଗତକର୍ଷ ପର ଦେବର
 ଓଡ଼ିୟା ଗଜପତି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି
 ଅର୍ଥରୁ ହେଁ ପୁଣ୍ୟ ଦେବକୁ ଅପ୍ରେମାନେ ଓ
 ପ୍ରାୟଶ ଅଲୀନ ସମ୍ପଦପ୍ରାପ୍ତେ ପୁତ୍ର
 ଦୁଃଖ ତାହା ଯାକଥିଲେ ସେ ପ୍ରକାର ଦୁଇକର୍ଷ
 ଦେଲ ନ ଯାଇବାରୁ ଉକ୍ତ ନୟମ ଏକା
 ବେଳେକେ ଉଠି ଗଲ ଏବ ବଦ୍ୟଲପୁତ୍ର
 ଫଳ ପ୍ରକାଶର ଶକ୍ତି ଏ ଫଳ ଅନୁସରଣ
 ବୋଲିକାକୁ ଦେବ କଳ୍ପ ବସ୍ୟବ୍ୟାଳୟ
 ପକ୍ଷରେ ଅଲଭ ଅଛି ଏ ଫଳ ପ୍ରକାଶ ପକ୍ଷରେ
 ସେପରି ନାହିଁ । ପଦ ଦେଇ ପ୍ରାୟଶ ସମ୍ପଦ
 ପ୍ରଭୁ ଏ ଫଳ ଯୋଗାଦବାର ନୟମ ନ
 ଥିଲେ ସକା ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦପ୍ରାପ୍ତ ସେ ଏକା
 ମଳେକିଲୁ ଗୁହଁ ବସିଥିଲେ ଓ ପୁଣ୍ୟ
 ସେ ବହି ଜାଣୁ ନ ଥିଲେ ଏ କଥା
 ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ଅନୁମାନ ହୁଅଇ
 ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ଯତାର ଯେତେଦୂର ପୁତ୍ରା
 ଥିଲ ସେତେତେଦୂର କୁବିଦ୍ୟା ହୋଇଅଛି ।
 ପଥା ଗଜେଟ ବାଦାରିବର ଦୁଇଦଳ ସକକୁ
 ଶିକ୍ଷକରୁ ଏଥିର ବାହୁଲ୍ୟ ସମାଲୋଚନା
 ଲେଖିଥିଲେ ଏବ ଗଜେଟ ବାଦାରିବା ଉକ୍ତରୁ
 ଗତକ ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ଫଳ ସେତେ ଓ ସଂସ୍କାର
 ଅଧିକରୁ ପ୍ରାୟ ଦେଇ ଅଲକେନ ସକାଡ଼ି
 ପ୍ରଭୃତ କ ଦେଲ । ସମ୍ପାନକର ଅପର ପୁତ୍ରା
 କହି ନାହିଁ । ସତ୍ତପ୍ତ ଗଜେଟରେ ଫଳ କ
 ଦାରିବାରୁ ଗା ପ୍ରାୟରେ ବାବା ଉକ୍ତ କର
 ଦେଇଅର୍ଥ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହିର ବସୁ ବଦ୍ୟଲପୁ
 ହେବୁ ।

ମାନକର ପଦ୍ୟରେ ଗତକର୍ଷ ଜ ୩୦ ଓ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କେବଳ କ ୧୦ ଓ ଯାକ
 ବସୁଥିଲେ ଏ ବର୍ଷ ଜ ୧୯ କ ମଧ୍ୟରୁ ଇଂଲଣ୍ଡ

ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉଦୟ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ
 ଦରରେ ଗଣବର୍ଷଠାରୁ ଏ ବର୍ଷର ମୋଟ ଫଳ
 ସଂଖ୍ୟା ବଳ ଦୋଇଅଛି ସ୍ୱର୍ଗର ବସୟ ଅଟଇ ।
 କିନ୍ତୁ ବିକାଶକୁ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତ ତିନି
 ଶହର ଫଳ ତୁଳନାରେ କଟକର ଫଳ ଅଧ୍ୟନ୍ତ
 ମନ ଦୋଇଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ପ୍ରଥମେ କି ୧୫ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୧ ଶ ଓ
 ବାଲେଶ୍ୱରରେ କି ୧୩ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୧୧ ଶ
 ପାସ କରିଥିବା ପ୍ରକାଶରେ କଟକରେ କି ୫୫ ଶ
 ମଧ୍ୟରୁ ଦେବଳ କି ୧୩ ଶ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି ।
 ଗର ବର୍ଷ ବାଲେଶ୍ୱର ଉତ୍କଳ ବାରବାଟି ଏ
 ପଶ୍ଚାତରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ପାଇ ଥିଲ ଏ ବର୍ଷ
 ସେହି ଜଣା ଅନୁଗତ ମସୂରଭୃତ୍ତ ଗଜକାନ୍ତର
 ବାରପଦା ସ୍ୱଳ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି । ବାରି-
 ପଦା ଗର ବର୍ଷ ୨ୟ ସ୍ଥାନ ଲାଭିଥିଲ ଏବଂ
 ବାରବାଟି ଏ ବର୍ଷ ସଷ୍ଠ ସ୍ଥାନ ଲାଭିଅଛି । ଏହି
 ଦୁଇ ସ୍ଥାନ ବିଶେଷରେ ବାରପଦା ଗର ଦୁଇ
 ବର୍ଷଯାଏ ସମାନରୂପ ଟେକ ରଖିଅଛି ବଡ଼
 ପ୍ରଶଂସାର ଉପଯୁ ଅଟଇ । ଖୋରଧା ଓ ଭେ-
 ନାକାନ ବଦ୍ୟାଳୟମାନ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲିଷ୍ଠ ଫଳ
 ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି । ଏ ନଗରସ୍ଥ ସଙ୍ଗର ସୁଲର
 ଦୁଇ ଜଣ ଏବଂ ଶାନ୍ତନୁ ସୁଲର ଦୁଇ ଜଣ ଶ୍ରୀ
 ପାସ କରାଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଦୁର୍ଗରୁ ଉପଯୁ ଯେ ଏଠା
 ମଡେଲ ସୁର ପାରଦର୍ଶିତାମଧ୍ୟରେ ଜୟୋଦୟ
 ସ୍ଥାନ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ସର୍ବ ନିମ୍ନରେ
 ଗତି ରହିଅଛି ଏବଂ ସର୍ବ ସୁବା ଏଥିର କି ୩ ଶ
 ଶ୍ରୀ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ବଦ୍ୟାଳୟକୁ
 ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଖିବାକୁ ଅନୁମୋଦନ
 ଆଣା କରୁ । ମାଲକର ପଶ୍ଚାତରେ ଏଥର
 ପଡ଼କାବ ବଦ୍ୟାଳୟମାନ ନୂଗଳବନ୍ଦକୁ ବନ୍ଦର
 ଦୋଇଅଛନ୍ତି ବଡ଼ ବାବାଦୁର ଅଟଇ ।
 ଭୃତ୍ୟାଳୟର ବା ଦେଶୀୟ ଶ୍ରୀକୃତ୍ତି ପଶ୍ଚା-
 ତରେ ଗର ବର୍ଷ କି ୧୫ ଶ ଶ୍ରୀ ମଧ୍ୟରୁ
 କି ୧୩ ଶ ଓ ସେଥିରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ୧୫ ଶ ପାସ କରିଥିଲେ । କଟକ ମଡେଲ
 ସୁଲ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଓ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଭଳେ ରେମନା ଏବଂ
 ପଡ଼କାବରେ ସୁରୁଗାମଜ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ
 ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲ । ଏ ବର୍ଷ ସର୍ବସୁଖା କି ୩୫ ଶ
 ପଶ୍ଚାତରେ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରେ କି ୩୮ ଶ
 ୨ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ କି ୩୩ ଶ ଏବଂ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ
 କି ୩୧ ଶ ସର୍ବସୁଖା କି ୧୫ ଶ ଉତ୍କଳ ଦୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । କଟକ ଉତ୍କଳକାବଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଥମ
 ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ମିଶନସୁଲ ୨ୟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର

କରିଅଛି । ଗଜକାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ବାରପଦା
 ତତ୍ତ୍ୱ ସ୍ଥାନରେ ଶୋଭା ପାଇଅଛି । ଉତ୍କଳକା
 ଦୁଇଜଣ - ଶ୍ରୀ ଏ ପଶ୍ଚାତରେ ପ୍ରଥମଥର
 ଉତ୍କଳଦେବା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ବଦ୍ୟାଳ-
 ଯୁର ବାଲକମାନଙ୍କୁ ଜଣେଯିବା ଏ ବର୍ଷର ପ୍ରଧାନ
 ଓ ଅଗାଧନକୁ ଶୁଭଘଟଣା ଅଟଇ । ଏହି ଦୁଇ
 ବାଲକା ଗର ବର୍ଷ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଧିକାର ପଶ୍ଚାତରେ
 ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ଏମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ଲାଭିବା ଅବସ୍ଥିତ
 ଘଟଣା ନ ଥାଇ ଗାର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଚୁକ୍ତି-
 ମନ୍ତ୍ରର ଫଳ ବୋଧିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ଏଥି
 ପାଇଁ ଏମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛୁ ।
 ଏପରି କଟକ ପିମେଲ ଅର୍ଥାତ୍ କଟକ ଏବଂ କଟକ
 ଶ୍ରୀ ଏବଂ କଲେକ୍ଟର ମିଶନ ବାଲକାସୁଲର ଦୁଇ
 ଜଣ ଶ୍ରୀ ଯଥାକ୍ରମେ ୨ୟ ୩ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ
 ଉତ୍କଳ ଦେବାସୁର ଉପଯୁ ଅଟଇ । ମୋଟ ଫଳ
 ଗରବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଧିକ ମାତ୍ର
 ଦରରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଅଟଇ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମକୁ
 ପ୍ରକାଶିତ ଭିନ୍ନ ଜଣାର ଭାଲକା ତୁଳନାରେ
 କଟକର ଫଳ ଉଲ୍ଲିଷ୍ଠ ଦୋଇଅଛି ବୋଧିବାକୁ
 ଦେବ ଯଥା; କଟକର କି ୧୫୨ ଶ ମଧ୍ୟରୁ
 କି ୧୧ ଶ ପ୍ରଥମ କି ୨୧ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୩୭ ଶ
 ଓ ବାଲେଶ୍ୱରର କି ୧୦ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୫୦ ଶ
 ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ମାଲକର ପଶ୍ଚାତରେ ଏ
 ପଶ୍ଚାତରେ ମଧ୍ୟ ଗଜକାନ୍ତର ଫଳ ଭଲ ଦୋଇ
 ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ କି ୩୫ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କି ୨୫ ଶ
 ପାସ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ପଶ୍ଚାତରେ ମଧ୍ୟ କଟକ
 ମଡେଲସୁଲ ଅନେକ ଭଲକୁ ଶ୍ରୀ ପଡ଼ିଅଛି
 ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ଷୋଡ଼ଶ ସ୍ଥାନରେ
 ଏଥିର ପ୍ରଥମ ନିକ୍ଷେପ ଦେଖା ମାଉଅଛି । କେ-
 ତଳ ସଂଖ୍ୟାରେ ଏବଂ ବଦ୍ୟାଳୟର ଅନେକଗୁଡ଼ଏ
 ଶ୍ରୀ ପାସ କରିଅଛନ୍ତି ଏକତ୍ର ଭଲ ଲକ୍ଷଣ
 ଅଟଇ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁଲ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷ
 ବବେଚନାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ସୁଲରେ
 ପଶ୍ଚାତର ଫଳ ଭଲ ଦୋଇଅଛି ।
 ପରିଶେଷରେ ବନ୍ଦ୍ୟା ଏହି କି ପଶ୍ଚାତ
 ଗ୍ରହଣ ସମୟରେ କୌଣସି ସୁଲରେ ସେହି
 ବଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସବୁରୁମ୍ପେକ୍ଟର ଶିକ୍ଷକ
 ପ୍ରଭୃତ୍ତ ଗ୍ରହଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁତ ଦେବାର
 ଦେଖି ଦେହୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଥିଲେ ଅପତ୍ତି
 ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା
 ଦୃଷ୍ଟିରେ କୌଣସି ସୁଲରେ ଏକା ଅନୁକାର୍ଯ୍ୟ
 ଦୋଇ ପାରେ ମାତ୍ର ତେଣୁ କଲେ ଅନେକ

ସୁଲରେ ଭିନ୍ନ ବନୋବସ୍ତ ଦୋଇ ପାରେ ।
 ଅନୁମୋଦନ ସମସ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଜାଣି ନ
 ପାଶକକୁ ବିଶେଷ ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଭଲ ନ ପାର
 ସାଧାରଣରେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମୀୟ କର୍ମଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁ-
 ସୂଚ୍ୟ କରୁଅଛୁ କି ସେମାନେ ଯଥାସମ୍ଭବ ଜଗ-
 ଅନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏପରି ଲୋକଙ୍କୁ ନିୟୁତ କର-
 ବାର ବନୋବସ୍ତ କରବେ ତ ସହିରେ ଉପର
 ଲିଖିତ ଅପତ୍ତି ଦେହୁ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ଦେବେ
 ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସଂବାଦ ।

ଏହାପୂର୍ବେ ଯେମିତି ଦେଖିଲେ ତେବେ ଯେବେ ବଦା
 ସମ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଦେଖିଲେ ପ୍ରତିକଳ ଉପା ଅଧିକ କରା
 ସହଜ ବୁଝିପୋଇଅଛି । ସୁର ଶାକସୁର ଓ ବାଲେଶ୍ୱରଠାରୁ
 ମଧ୍ୟ ଏହାପୂର୍ବ ବର୍ଷର ସମାପ ଅସିଅଛି । ପ୍ରତିକଳ ବର୍ଷ
 ଦେବାରୁ ବଳରେ ସେହି କଳ ଜଣା ହୋଇ ପାତ ବଦାତ
 ଦେବାର ବସତ ନୁହଇ । ଏ ସମୟରେ ଏକେ ବର୍ଷା ଭଲ
 ନୁହଇ । ବର୍ଷ ସଙ୍ଗେ ନୁହଇ ଦେଖିଲେ କହିବୁ ବୁଝି ଦେଖା
 ମାଉଅଛି ।
 ଗର ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏଠାକ କଣେ ମିଶନଗୀରର ବର୍ଷ ଉଚ୍ଚ
 ଏବଂ ମିଶନଗୀରର ବଦ୍ୟାଳୟ ପଡ଼ାରଣ ବହୁ ଅବଶ୍ୟକ
 ସଙ୍ଗେ ମାତୃଚିତ୍ତ ହୋଇଗଲ ଅବଧାନ ପଶୁ ବାବଦ ଦାବୀ
 ହୋଇ ବନ୍ଦୁଧାରୀକରେ ଅଛି । ମୋକଦ୍ଦମା ପସର ଦେହେ
 ଦୋଷାଗୋଷ ଜଣା ପଡ଼ଇ ।
 ଏହାପୂର୍ବେ ଲେଖିଥିବା ବୁଝିଲେ ବନାମ ମନନାବା
 ଦେବୀ ବାଲକା ମୋକଦ୍ଦମାରେ ଗର ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଆଶାମୀ
 ପ୍ରତ ଶ୍ରୀମତ କାବ୍ୟାସ ଓ ଏବେତ ଛା ଅର୍ଥତତ୍ତ ବନାମ
 ଦେବ । ଆଶାମୀ ଗର ଗୋମଦା କଳ ସାଦେବକଠାରେ
 ପରଦାସୁ ବର ୫ ୦୦୦ ନା ଦାତାତର ନାନ ବଳେ ଦେବ
 ପାଇଅଛି ।
 ଏଠା ମଡ଼େଲର ବାଣିଜ୍ୟ ଗର ସୁରୁଦାର କେତେ
 ମୁଖ୍ୟମାନ ସୁର ଦେବ ପାତ ପାଇଅଛି । ଦେବ ଗତିକ
 ପୂର୍ବେ ସେ ଦୁର୍ଗରେ ପଡ଼ିବ ବନା ବାହାଦର ଜଣା ମା
 ସୁର । ସୁର ଅନୁମୋଦନ ପଡ଼ିଅଛି ।
 ସୁରାରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବର ବୁଝିଲେ ଏବେତ କଟକର
 ଦାବ ଦେଲେଦାପେକ୍ଟରେ ପଶ୍ଚାତ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ୧୫୧୫
 ଦୋଷା ହେତ ମର ପାଇଅଛନ୍ତି ।
 ଅପତ୍ତି ଗ୍ରାହୀ ଦେବୁ ଶାକସୁର ସୁରୁକଳର କେତେ
 ଦେବେତ ଦୁନ ସକାଳୁଅ ହୋଇଥିବ ମାତ୍ର ବୁଝି ଦେବାରୁ
 ନିମ୍ନପାତକୁପେ ଏକା ବାଣିଜ୍ୟ କେତେକ ଦେଖିଅଛି ।
 ବାବୁ ଗରପତଦଦାସ ଏମ୍.ଏ. ଦେବୁଟ୍ କଲେକ୍ଟର
 ଓ ଦେବୁଟ୍ ମାତୃକେତ ପତରେ ଏକଟା ନିୟୁତ ହୋଇ ଦୁନ
 ଉତ୍କଳ ସବତ ମୁଦାମରେ ଶାନ୍ତିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ଦୁରଦର କଳ ଗେ, ପି, ଗ୍ରାଧ ସାଦେବ ଏକଟା ୫୫୫
 ହାତକୋଟର କେତେ କଳ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ମାତାକାବତ ବଦ୍ୟା ମାତୃକେତ ଶ୍ରୀମତ ସୁରୁ ଦୁନ
 ସାଦେବ ଶ୍ରୀମତ ଗ୍ରାଧ ସାଦେବ ଅନୁପ୍ରସ୍ତାବକ ନିକ
 ଦୁରଦର ଏକଟା କଳ ନିୟୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦାବ
 ସାଦେବ ବଦ୍ୟା ଏହି ସମୟରେ ଏଠାକୁ ଏକଟା ନୁ
 ହୋଇ ଅସିଥିଲେ ।

ପ୍ରେସ୍‌କମିଟି ।

ପ୍ରେସ୍‌କମିଟିର ମତାମତ ନିମ୍ନ ଅନୁମୋଦନ ଦ୍ଵାରା ନୋହିଁ ।

ମାନବର ଶ୍ଵାସକୁ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପେଷ ।

ମହାଶୟ ।

ଏଠାରୁ ମାଛୁରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ନାନ ଖୋଳା ଯାଉଅଛି, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷ ହେବ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି । ସ୍ତ୍ରୀଲେ ବନ ଠିକ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲଣି । କେବଳ ଏଠାରୁ 'ଉତ୍କଳ' ନାମକ ଗ୍ରାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ମାଇଲ ମଧ୍ୟରୁ ସ୍ତ୍ରୀଲେ ନଦୀବନ୍ଧ କଟା ଯାଇ ଅଛି, କୋଣାର୍କଠାରେ ସେହି ବନ୍ଧ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନରେ ପଡ଼ୁଅଛି ଏବଂ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ମେଲ ଅଛି । ବର୍ଷାକାଳ ଅଗତ ପ୍ରାୟ; ଏହି କେତେକ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇ ବନ୍ଧ ଶକ୍ତ ହେବା କଷ୍ଟକର । ପୁନଶ୍ଚ, ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁଠାରେ ଏହି ଅଳକାକନ୍ଦାର ଗୋଟିଏ ଧାର ବନ୍ଦ ହୋଇ ଥିବାରୁ ଏହି ଧାରରେ ଯୋଡ଼ିଏ ଧାରର ପାଣି ଯାଏ । ଏବର୍ଷ ନୂତନବନ୍ଧ ଏହା ରକ୍ଷା କରିବା ଦୃଷ୍ଟିମାନକ । ଉପସ୍ଥଳ ମା' ଇଲ ମଧ୍ୟରୁ କୋଣାର୍କ ସ୍ଥାନରେ ବନ୍ଧ ଉଠିଲେ ଏଠାରୁ ବେଘାହାର ପ୍ରଗଣାର ଶେଷ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶକୁ ପ୍ରାୟ ୧୫ କୋଟି ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ଜଳ-ମଗ୍ନ ହେବ । କାର୍ଯ୍ୟ ସେପରି ଶୀଘ୍ର ଶେଷ ହୋଇ ବନ୍ଧ ଶକ୍ତ ହେବ, ବର୍ମଗୁଣ୍ଠମାନେ ଚିହ୍ନ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଉଚିତ ।

ଦୁଇଦିନ ହେଲ ଅପ୍ରେ ବରୀଅସାହୁରେ ମନହାରିବନ୍ଧର ଗୋଟିଏ ବାଲକ ଜନ୍ମ ହୋଇଅଛି । ବେନାଳ ଠାକୁର ବାବୁ ଜ, ଅହନାଶୟଣ ପ୍ରାୟ ୯ ଇଞ୍ଚ ଗର୍ଭରେ ମନ-ହାର କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଜାଲୁର ବାବୁ ଏଠାରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଅଭେଦ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି ।

ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବାଗସାହି ଗ୍ରାମରେ ୭୦ ବଖର, ବ୍ରଜଜୀ ଗ୍ରାମରେ ୩୦ ବଖର ଏବଂ ପଠାଣ ମହଲରେ ୫ ବଖର ଭାର ପୋଡ଼ି ଯାଇଅଛି । ଭୃଷ୍ଟର ଉତ୍ତମ ସେ ସର୍ବତ୍ର ଏହିରୂପ ଦେଖୁଅଛି । ଗତ ୧୯୨୬ର ଉତ୍ତମର ଏକ ଅର୍ଥା ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଶୁକ୍ରବାରଠାରୁ କମଳାୟ ପ୍ରତି-ଦିନ ଉତ୍ତମ ଦୃଷ୍ଟି ହେଉଅଛି ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ୨ ଯାଗା ଚଳନଯାଗା ହୁଏ ।

୧ମ—ଶ୍ରୀ ରାଧାନାଥଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନରେ ଏବର୍ଷ ମହା ଆକ୍ରମଣ ସହିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏଠାରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୁଏ । ୨ୟ—ଶ୍ରୀ ବଳରାମ ଜନ୍ମଦିନରେ ସାଧାରଣରୂପେ ହୋଇଥିଲା । ଇଦ

୧୦୫୮୮୫ } ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର
ଜଗତ୍‌ସିଂହପୁର } ଗୁଡ଼ିଆ
ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଗତ ଚୈତ୍ରଶୁକ୍ଳ ଅଶୋକାଷ୍ଟମୀର ସମାଲୋଚନା ।

ମହାଶୟ !

ସୋମବାର ସପ୍ତମୀ ଦ ୧୯୨୭ ଗତେ ମଙ୍ଗଳବାର ଦ ୮୮୫୩ ଲିଭା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଷ୍ଟମୀ ବ୍ୟାପିଥିଲା । ଏ ବସନ୍ତରେ ସ୍ଵଭାବିକ କାଳ ସମାପନମାନଙ୍କୁ ଅଠଗୁଣ କରି ପଞ୍ଚମ ଗ୍ରାମକୁ ଯେଉଁଦିନ ଅଷ୍ଟମୀ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଭୋଗ ହେଉ-ଥିବ, ସେହିଦିନ ଅଶୋକକଳିକା ପାନ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଷ୍ଟମୀ ସୋଦୟ ଛିମୁଡ଼ୁଡ଼ୁ ବ୍ୟାପିଥିବା ଦିନ ଏକା ଚୈତ୍ର ଗୁଣ୍ଡିକା ବ୍ୟାପିବ ଏ ପ୍ରମାଣ ଶୁଷ୍ଟ ମିଳୁଅଛି । କିନ୍ତୁ ଅପଣଙ୍କ ନୂତନ ପଞ୍ଜିକାରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଅଶୋକକଳିକା ପାନ ଓ ଗୁଣ୍ଡିକାପାତ୍ରା ଉଭୟ ମଙ୍ଗଳବାର ହେବ ଏବଂ ଗୁଣ୍ଡିକା ବସନ୍ତରେ ସ୍ଵଳ୍ପପ୍ରମାଣ ଦର୍ଶାଇ ଅଛନ୍ତି ଏହି ବ; ପଞ୍ଚମଗ୍ରାମ ବ୍ୟାପିକ୍ୟାମଷ୍ଟମୀ ୧୯୨୭ ବ୍ୟାପିମା ପ୍ରାୟ ଏହି ସ୍ଵଳ୍ପ ବାବ୍ୟରେ ଯାହା ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି ତାହା ହୁଏତ୍‌କାମ କଲେ ବୋଧହୁଏ ଯେ ଅଶୋକକଳିକା ପାନ ସୋମବାର ଲେଖା ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯାହାହେଉ ଅନୁମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଉଅଛି ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ ଅଶୋକକଳିକା ପାନ ଓ ପରଦିନ ଚୈତ୍ର ଗୁଣ୍ଡିକା ବସନ୍ତଅଛି । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ପଞ୍ଜିକାଲିଖିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଠିକ୍ ଧରି କରି ଚନ୍ଦ୍ରରୂପ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବାର ଦେଖୁଅଛୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଅନେକ ଗ୍ରାମର ଲୋକେ (ଯେଉଁଠାରେ କି ସ୍ଵଳ୍ପକିଳି ପଶ୍ଚିତ ବରଳ) ମଙ୍ଗଳବାର ଦିନ ଅଶୋକ-କଳିକା ପାନ କରୁଅଛନ୍ତି । କାରଣ ପଞ୍ଜିକାରେ ଲେଖାଥିବାର ଦେଖିଲେ ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେ-ଚନାରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାରେ ସନ୍ଦେହ ହେବାର ସମ୍ଭବ ସେପରି ପ୍ରକାର ମାମାଂସା ପୂର୍ବରୁ ସାଧାରଣରେ ପ୍ରକାଶକର ହେଉଥିଲେ ତାହାର ସନ୍ଦେହ ରହିବ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେ ଧର୍ମର ଦାନ ହେବ ନାହିଁ । ସରଳ ପଞ୍ଜିକା ଲିଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ

ସ୍ଵଳ୍ପ ବସନ୍ତ ଅନୁସାରେ ପଦ୍ୟଦିନ ପୁର ବସନ୍ତ ଦେଇ ପଞ୍ଜିକା ଶୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଉଚିତ ହୁଏ । ଏ ବସନ୍ତରେ ଅନୁମାନଙ୍କ ସମାଜ ସାଦାସ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସମ୍ଭବ ଉପସ୍ଥଳ ପଦ୍ୟର ଉତ୍ତର ପାଇବାକୁ ସମାଜ ଉଚ୍ଚିତ । ବହୁକାଳ ଲାଗି ।

୨୭୫୮୮୫ } ଅର୍ଯ୍ୟମାନପ୍ରଦାନ
ଗାବନରସିଂହପୁର } ସମାଜ ।

To THE EDITOR, UTKAL DIPIKA, SIR,

Beholdest thou the mote that is in thy brother's eye, but considerest not the beam that is in thine own eye, is applicable to the cynical *Darpan*. It comes down upon the Balasore sub-committee, simply because they approved of the purchase of a few copies of *Ramayan* and *Bachoutisa*, but it lightly passes over the serious fault of its patron in publishing *Meghadute*, a book written by Radhanath Babu and selected as a school book by that officer. The *Darpan* very conveniently forgets that there is a vast difference between a prize-book and a text-book. The former may contain some objectionable passages, but the latter should not contain any such passages.

The *Darpan* ought to remember that the Kumar will be looked upon by the public in the light of a bookseller. It is very rash for him to fall foul upon a public officer for the simple reason that he did not advise the Magistrate to purchase a large number of books published from his press. It will at once strike every reasonable person that the origin of the agitation is nothing but selfishness.

Yours truly
An observer.

ସନ ୧୮୮୫ ମସିହା ଉତ୍କଳ ପ୍ରାଇମେରୀ
ଦୃଷ୍ଟି ପଦ୍ୟର ଫଳ ।
୧ମ ଶ୍ରେଣୀ-
ପାଠକଶିଳାଳୟରେ ।
୧ । ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତି ଉପପତ୍ନୀ କଟକ
୨ । ଭାଗବତ ପଞ୍ଜିକାୟକ ଭୁବନେଶ୍ଵର ପୁରୀ
୩ । ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଠା ମାଗଣାର ମଧୁରଭଞ୍ଜ
୪ । ବଳରାମ ସପ୍ତମୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣପୁର କଟକ

୫ । ଦାତବକୁ ନାୟକ ବ୍ରହ୍ମପୁର	୫୮ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ଜେନା ଜଗତପୁର	୧୧ । କେଶୀନନ୍ଦ ମଦାଣ୍ଡି ସାହାଡ଼ାପଡ଼ା
୬ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ଶର୍କର ଘୋଳପୁର	୫୯ । ରାମଚରଣପ୍ରସନ୍ନ କୁଶେଇବେଣସାଗ୍ର ପୁ,	୧୨ । ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ବରଗିରି
୭ । ସତ୍ୟମଣି ଜେନା	୬୦ । ଘନଶ୍ୟାମଦାସ ଗୋପାଳକରପାଟଣାଳ,	୧୩ । ମୀନକେତନ ପଟ୍ଟନାୟକ ହାଉସପଟ୍ଟଣା
୮ । ପରତପାଦକ ସିଂହ ବ୍ରହ୍ମନଗର	୬୧ । ମାର୍ବଣି ନାୟକ ସ୍ୱେତନୀ ପୁରୀ	୧୪ । ଅର୍ଜୁନଚରଣ ମଦାଣ୍ଡି ଲକ୍ଷ୍ମୀପିପର
୯ । ଶୈଳାଙ୍ଗ ମଦାଣ୍ଡି ଜମ୍ବଡ଼ା	୬୨ । ଭଗବାନ ସାହୁ ପଦ୍ମପୁର କଟକ	୧୫ । ସାଧୁଚରଣ ମଦାଣ୍ଡି ଶୁଭଦେବପୁର
୧୦ । ସୁଧାମୋଦକ ଦାସ ବାରଦା	୬୩ । ନାଗପୁର ଦାସ ପଲ୍ଲବପୁର ପୁରୀ	୧୬ । ଦେବକୃଷ୍ଣ ମଦାଣ୍ଡି ବେଣୁପୁର ପୁ,
୧୧ । ବରକର ପଟ୍ଟନାୟକ ଶ୍ରୀମପୁର ପୁରୀ	୬୪ । ନାଗପୁର ଦାସ କୁରୁଗିରି	୧୭ । ମଧୁସୂଦନ ପଣ୍ଡା ମଧୁସୂଦନ
୧୨ । ଲକ୍ଷ୍ମୀରାଜ ପଟ୍ଟନାୟକ ଜମ୍ବଡ଼ା କଟକ	୬୫ । ଅନେସର ନନ୍ଦ ଶ୍ରୀମପୁର	୧୮ । ଚନ୍ଦ୍ର ମଣି ମିଶ୍ର ନାରାଡ଼େସର
୧୩ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ଦାସ ମାଳପାଟଣା ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୬୬ । ରୁଦ୍ରକେଶର ହିଂସ କନ୍ୟାନିମ	୧୯ । ଗୋପିନାଥ ପ୍ରଧାନ ବଡ଼ଝରଦା
୧୪ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ବେଣୁ ବ୍ରହ୍ମପୁର କଟକ	୬୭ । ନରେନ୍ଦ୍ର ହୁଅନସିଂହ ବଡ଼ପ୍ରସାଦ	୧୦୦ । ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ ବଂଶୀରାମପୁର
୧୫ । ବଶୀଧର ଜେନା ବର	୬୮ । ମଦନମୋହନପଟ୍ଟନାୟକ ବେଦେସର କ,	୧୦୧ । ସୁପ୍ରଭମତୀ ଶ୍ରୀରାମୀ ମୟୂରଭଞ୍ଜ
୧୬ । ସତ୍ୟମଣି ହିଂସାଠା ଉତ୍ତର ପୁରୀ	୬୯ । ବୈଷ୍ଣବଚରଣ ତ୍ରିପାଠୀ ଉତ୍ତର ପୁରୀ	୧୦୨ । ଦେବକୃଷ୍ଣମାଣିକ୍ୟ ଦେବୀ ହୁମ୍ନ ବାଲଦା ବଦ୍ୟାନୟ କ,
୧୭ । ଚଣ୍ଡୀଶମ ବସୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର ବା,	୭୦ । ନୀଳକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ଗେରାହୁଅ ବାଲେଶର	୧୦୩ । ଜଗନ୍ନାଥ ହିଂସ ବାରଦା କ,
୧୮ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେବୀ ଘୋଳପୁର କଟକ	୭୧ । ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ ଗୋପିନାଥପୁର କ,	୧୦୪ । ନାରାୟଣୀ ବଂଶୀରାମପୁର କ,
୧୯ । ସଦାନନ୍ଦ କର ବାଣୀପୁର	୭୨ । ଜଗବନ୍ଧୁ ଦାସ ପଳାସପୁର ପୁରୀ	୧୦୫ । ନାଗପୁର ଦାସ ପଦେସର ବା,
୨୦ । ସୁନକେଶର ବରାଣସି ବଂଶୀରାମପୁର	୭୩ । ହରପୁରାଧରପୁରୀ ତେନା ଗୁଫଳା ବା,	୧୦୬ । ସୁଶାଳିନୀ ଦେବୀ ହୁମ୍ନ ବାଲଦା ବଦ୍ୟାନୟ କ,
୨୧ । ସୁନାକେଶର ବାବାଇପୁର କଟକ (ବାବା)	୭୪ । ବ୍ରଜବନ୍ଧୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ସମ୍ବଲେ ପୁରୀ	୧୦୭ । ଗଦାଧର ମିଶ୍ର ବାରପୁର ପୁ,
୨୨ । ସୁମତୀ ପତ୍ତ ବାଲିଆପୁର ପୁରୀ	୭୫ । କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଜମ୍ବଡ଼ା କଟକ	୧୦୮ । ଶାରଦାପ୍ରସାଦ ସ୍ୱୟ ମୟୂରଭଞ୍ଜପାଳିକା
୨୩ । ରାମଚରଣ ମଦାଣ୍ଡି ବାଳପୁର	୭୬ । ଦୁର୍ଗଦେବୀ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ କର୍ପିଳପ୍ରସାଦ ପୁରୀ	୧୦୯ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମଦାଣ୍ଡି ନରୀପୁର କ,
୨୪ । କୁଳଦେବୀ ମଦାଣ୍ଡି	୭୭ । ବରୁଣୀବର ପ୍ରଧାନବୈଦେସର କଟକ	୧୧୦ । ମଧୁସୂଦନ ରଥ ବାଲିଆପୁର ପୁ,
୨୫ । କଟକର ତମ୍ବୁରୀ କର୍ପିଳପ୍ରସାଦ	୭୮ । ଦସୁର ପରତା ନୂତା ପୁରୀ	୧୧୧ । ସଦେଶର ଶ୍ରୀଗ୍ରୀୟର ସ୍ୱୟ ପଦ୍ମପୁର ପୁ,
୨୬ । ରାମଚରଣ ଦାସ ଶ୍ରୀରାମପୁର	୭୯ । ବ୍ରହ୍ମଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ପାଟକର	୧୧୨ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମଦାଣ୍ଡି ଗୋପିତା ପୁ,
୨୭ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ମଦାଣ୍ଡି ସାହାଡ଼ାପଡ଼ା	୮୦ । ଦେବମୋହନ ବରଦ ଉତ୍କଳପୁର ବା,	୧୧୩ । ଘନନାଥ ଦାସ ବାଣ୍ଡିପୁର ମିଶନବା,
୨୮ । ରଞ୍ଜିତକ ଦାସ ଦକ୍ଷପଣା ଗଜଜୀବ	୮୧ । ସୁମଧୁସୂ ପଣ୍ଡା ପଦୋନକପୁର କଟକ	୧୧୪ । ପ୍ରଭାତ ଚନ୍ଦ୍ରପଣୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀବୋଧ କ,
୨୯ । ବଂଶୀଧର ମଦାଣ୍ଡି ପାଟପୁର କଟକ	୮୨ । ସର୍ବାଙ୍ଗମୋଦକ ଦାସ ବସୁ	୧୧୫ । ଦୋଳଦୋଳକପଟଳୀପଦୋପକପୁର
୩୦ । ଘନଶ୍ୟାମ ପଣ୍ଡା ନାରାଡ଼େସର	୮୩ । ଦାଣ୍ଡୀନାଥ ପରତା ବଂଶୀରାମପୁର	୧୧୬ । ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର କର ହରଭଣ୍ଡି ସାହୁ ପୁ,
୩୧ । ପଦ୍ମାକର ମହାନ୍ତ ସୁମଳାସାଧନ ପୁରୀ	୮୪ । ଗଙ୍ଗାଧର ମଦାଣ୍ଡି ପଟ୍ଟପୁର	୧୧୭ । କୃଷ୍ଣଚରଣ ହିଂସାଠା ପଦ୍ମପୁର ପୁ,
୩୨ । ସଦେଶର ନନ୍ଦ କର୍ପିଳପ୍ରସାଦ	୮୫ । ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ମଦାଣ୍ଡି ଶିଖୋଳ ମିତଳୀଚ	୧୧୮ । ହରିପୁର ମଦାଣ୍ଡି ବାଲିଶୁଣ୍ଠି ପୁ,
୩୩ । ଚନ୍ଦ୍ରନାଗପୁରୀ ପରତା ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର	୮୬ । କଟକର ପଟ୍ଟନାୟକ ମାଟକର ପୁରୀ	୧୧୯ । ସଦର୍ପଣ ମିଶ୍ର ବାଣୀପୁର କ,
୩୪ । ଦୁନାକର କର ବାଣୀପୁର କଟକ	୮୭ । ରାଧାମୋହନ ମଦାଣ୍ଡି ସାହାଡ଼ାପଡ଼ା	୧୨୦ । ଦାଶରଥ ତ୍ରିପାଠୀ ବିଲୋଚନପୁର ପୁ
୩୫ । ଗୋପବନ୍ଧୁ ମଦାଣ୍ଡି ଦଶାଶ ପୁରୀ	୮୮ । ବିନୋଦ ଦେବୀ ପଦ୍ମପୁର କଟକ	୧୨୧ । ବସନ୍ତ ମଦାଣ୍ଡି ବାଲିଶୁଣ୍ଠି ପୁ,
୩୬ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ ଗୋପାପଡ଼ା	୮୯ । ଦେଶଧର ମଦାଣ୍ଡି ନଳପୁର କଟକ	୧୨୨ । ସଦର୍ପଣ ମିଶ୍ର ବାଣୀପୁର କ,
୩୭ । ଅର୍ଜୁନ ସାମଲ ଦେବପୁର କଟକ	୯୦ । ଦାମୋଦର ସାହୁ ପଦ୍ମପୁର	୧୨୩ । ଦାଶରଥ ଦାସ ସହାରପୁର ପୁ,
୩୮ । ଘନନନ୍ଦ ପାଳ ବଦଳଦା ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୯୧ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା କରପୁର	୧୨୪ । ଦୁନାକର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ପୁ,
୩୯ । ଦୈତ୍ୟ କର ବାଣୀପୁର କଟକ	୯୨ । ନରଦେବ ମଦାଣ୍ଡି ଦଶାଶ ପୁରୀ	୧୨୫ । ସତ୍ୟମଣି ଦାସ ରାମପୁର ପୁ,
୪୦ । ନାରାଡ଼ ମଦାଣ୍ଡି ପଟ୍ଟପୁର	୯୩ । ରାମଚରଣ ପାତ୍ର ଉତ୍କଳ ବାଲେଶର	୧୨୬ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୃଷ୍ଣମାଣିକ୍ୟ ସୁଭଦ୍ରା ମିଶନ ବାଲଦା ବଦ୍ୟାନୟ କା,
୪୧ । ବାଳକୃଷ୍ଣ ଜେନା କଟକ	୯୪ । ମୟାଧର ପତ୍ତ ଚାଲକାପଦା	୧୨୭ । ମିଶନାଥ ପଣ୍ଡା ନାରାଡ଼େସର କ,
୪୨ । ଚନ୍ଦ୍ରପଣ ଦେବୀ ହୁମ୍ନ ବାଲଦା ବଦ୍ୟାନୟ	୯୫ । ସଦାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର ବରଗିରି	୧୨୮ । ରାମଚରଣ ହିଂସ ଚନ୍ଦନମମର କ,
୪୩ । ବରକର ମିଶ୍ର ସମସଦପୁର ପୁରୀ	୯୬ । ଜୟକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର ବକାଗୁଡ଼ା	୧୨୯ । ଦାମୋଦର ଦାସ ଉତ୍କଳି କ,
୪୪ । କେଶନାଥ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀରାମୀ ମୟୂରଭଞ୍ଜ	୯୭ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସାହୁ କୁଡ଼ାଗଣ ବାଲେଶର	୧୩୦ । ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ରଥ ହରଭଣ୍ଡିସାହା ପୁ,
୪୫ । ସମ୍ବରଣୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ବରପୁଟ କଟକ	୯୮ । ବରକୃଷ୍ଣ ପୁଣ୍ଡା ବ୍ରହ୍ମପୁର କଟକ	୧୩୧ । ଅନନ୍ଦ କର ଚେଲନାଗେଶ କ,
୪୬ । ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦାସ ମନାରସାହାଶିଖର ବା,	୧୦୧ । ମଦନମୋହନ ସେନାପତି ବାଗଲପୁର	୧୩୨ । ଗଜକୃଷ୍ଣ ଦେବଦା ବ୍ରହ୍ମପୁର କ,
୪୭ । ମୋହନ ହିଂସ ବାରଦା କଟକ		